

Bijlagen

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage 1. Financiële bijlage	4
1. Financiële uitgangspositie gemeente Roosendaal	4
2. Strategische verkenningen Roosendaal 2014	5
3. Meicirculaire 2014 van het Gemeentefonds	10
4. Taakstellingen	12
5. Tekorten 1e bestuursrapportage 2014.....	13
6. Diverse aanpassingen.....	14
7. Deelfonds sociaal domein.....	14
8. Bestuursovereenkomst.....	17
9. Dekkingsvoorstel	18
Bijlage 2. Maatschappelijke effecten en indicatoren	22
Bijlage 3. Financiële begroting	26
1. Overzicht lasten en baten met toelichting per programma.....	26
2. Overzicht algemene dekkingsmiddelen	48
3. Totaaloverzicht lasten en baten 2015.....	52
4. Uiteenzetting financiële positie met toelichting	53
5. Overzicht incidentele lasten en baten per programma.....	58
6. Investeringsplan 2015-2018	60
Bijlage 4. Paragrafen	62
Bijlage 5. Totaaloverzicht beleidskaders	88

Financiële bijlage

In deze financiële bijlage wordt dieper ingegaan op de financiële aspecten die zijn opgenomen in de aanbiedingsnota. Behandeld worden de strategische verkenningen inclusief financiële verkenningen van dit voorjaar die we gebruiken voor de begroting 2015, nieuwe ontwikkelingen, het nieuwe deelfonds sociaal domein (de drie decentralisaties) en de bestuursovereenkomst 2014-2018. Tot slot worden voorstellen tot dekking opgenomen.

1. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE GEMEENTE ROSENDAAL

De financiële uitgangspositie bestaat uit de strategische inclusief financiële verkenningen die in het voorjaar

van 2014 zijn gepresenteerd, de meicirculaire van het gemeentefonds 2014, de uitkomsten van de concept begroting 2015, de gevolgen van de 1e bestuursrapportage van 2014 en enkele overige zaken.

Uitgangspositie	2015	2016	2017	2018
Strategische verkenningen				
Uitkomsten strategische / financiële verkenningen	2.764.000 N	3.402.000 N	3.642.000 N	5.937.000 N
Correctie saldo programmabegroting 2014				1.269.000 V
Correctie kapitaallasten panden ex-grondexploitaties	750.000 V	750.000 V	750.000 V	750.000 V
Concept begroting 2015				
Uitkomsten concept begroting 2015	819.000 N	1.334.000 N	2.286.000 N	2.432.000 N
Meicirculaire 2014				
Effecten meicirculaire	519.000 V	1.300.000 V	1.172.000 V	1.231.000 V
Bestaande taakstellingen				
Overrealisatie taakstellingen KN 2014	384.000 V			
1° bestuursrapportage 2014				
Structurele gevolgen 1° Berap 2014	128.000 N	124.000 N	128.000 N	130.000 N
Diversen				
Burgerraadsleden	8.000 N	8.000 N	8.000 N	8.000 N
Nieuwe CAO	202.000 N	304.000 N	308.000 N	313.000 N
Kapitaallasten damwanden	135.000 V			
Hogere legesopbrengsten	275.000 V	275.000 V	275.000 V	275.000 V
Totaal	1.858.000 N	2.847.000 N	4.175.000 N	5.295.000 N

V=voordeel; N=nadeel

2. STRATEGISCHE VERKENNINGEN ROSENDAAL 2014

Afgelopen voorjaar zijn de strategische verkenningen gepresenteerd aan de gemeenteraad ten behoeve van de coalitievorming. Onderdeel van de strategische verkenningen zijn de financiële verkenningen. De financiële uitgangspositie die in de financiële verkenningen is weergegeven, is de basis voor de financiële ramingen voor de komende jaren. Het college stelt voor de financiële verkenningen zoals gepresenteerd in de strategische verkenningen onverkort vast te stellen en te verwerken in de begroting 2015 en de meerjarenramingen.

Daaraan worden toegevoegd:

- Structurele gevolgen van de 2e Bestuursrapportage 2013;
- Gemeentefonds, september- en decembercirculaire;
- Overige bijstellingen, mee- en tegenvallers.

Hierna wordt de financiële uitgangspositie weergegeven.

Opbouw financiële verkenningen uit de strategische verkenningen

De door de gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2014 met de meerjarenraming en de sindsdien door de gemeenteraad vastgestelde begrotingswijzigingen tot 29 januari 2014 vormen de start van de financiële uitgangspositie. In deze uitgangspositie zijn de bestaande Agenda van Rosendaal en de Kadernota 2014 begrepen. Alle besluiten uit de Agenda van Rosendaal en de Kadernota zijn opgenomen in de bestaande begroting 2014 met de meerjarenraming.

De mutaties in onderstaande verzameltabel worden verderop gespecificeerd en toegelicht. Dit leidt tot de volgende financiële startpositie:

Tabel 1: Financiële startpositie financiële verkenningen, verzameltabel

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Uitgangspositie					
Saldo programmabegroting 2014 per 29 januari 2014	0	0	0	0	1.269.000 N
2^e bestuursrapportage 2013					
Structurele tekorten 2 ^e berap	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N
Gemeentefonds					
Toe- en afname alg. uitkering	412.000 V	280.000 V	313.000 N	548.000 N	1.551.000 N
Geormerkte taakmutaties	408.000 N	480.000 N	480.000 N	480.000 N	498.000 N
Subtotaal	4.000 V	200.000 N	793.000 N	1.028.000 N	2.049.000 N
Overige bijstellingen					
WWB-budgetten	-	-	-	-	-
Overige mee- en tegenvallers	1.212.000 N	1.187.000 N	1.232.000 N	1.237.000 N	1.242.000 N
Subtotaal	1.212.000 N	1.187.000 N	1.232.000 N	1.237.000 N	1.242.000 N
Totaal startpositie	2.585.000 N	2.764.000 N	3.402.000 N	3.642.000 N	5.937.000 N

Structurele tekorten uit de 2e bestuursrapportage 2013

De geconstateerde tekorten met een structureel karakter dienen te worden meegenomen in de begroting 2015 en de meerjarenramingen.

Tabel 1a: structurele tekorten uit de 2e bestuursrapportage 2013

Structurele tekorten	2014	2015	2016	2017	2018
Verlaging huur paviljoen nieuwe markt	23.135 N	23.135 N	23.135 N	23.135 N	23.135 N
Kermis, opbrengsten lager	100.000 N	100.000 N	100.000 N	100.000 N	100.000 N
Subsidie Thuiszorg West-Brabant, budget ten onrechte wegbezuinigd	120.000 N	120.000 N	120.000 N	120.000 N	120.000 N
Gymzaal Tolberg, minder huur	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N
Sporthal d'n Omganck, hogere beheervergoeding	10.727 N	10.727 N	10.727 N	10.727 N	10.727 N
Bossen en natuurterreinen, lagere subsidie Rijk	5.656 N	5.656 N	5.656 N	5.656 N	5.656 N
Lagere pachtopbrengsten per saldo	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N
Verkoop plantsoengronden lager	171.936 N	171.936 N	171.936 N	171.936 N	171.936 N
Hoogstraat 124 wegvallen huur en vergoeding vaste energielasten	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N	10.000 N
Kosten installatieonderhoud (nb: valt mogelijk weg na renovatie stadskantoor)	65.236 N	65.236 N	65.236 N	65.236 N	65.236 N
Lagere leges omgevingsvergunning	850.000 N	850.000 N	850.000 N	850.000 N	850.000 N
Totaal nog niet in begroting verwerkt	1.376.690 N	1.376.690 N	1.376.690 N	1.376.690 N	1.376.690 N
Afgerond	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N	1.377.000 N

Ontwikkelingen gemeentefonds september- en decembercirculaire 2013

De septembercirculaire en de decembercirculaire 2013 zijn nog niet verwerkt in de begroting 2014 en de meerjarenraming. Voor 2014 geschiedt dat met de bestuursrapportage. Voor 2015 en verdere jaren

wordt dit in de aanbiedingsnota van de begroting 2015 en de meerjarenramingen meegenomen. In volgende tabellen worden de mutaties uiteengezet. Allereerst worden de toe- en afnamen van de algemene uitkering weergegeven en daarna de al dan niet te oormerken budgetaanpassingen als gevolg van taakmutaties.

Tabel 1b: mutaties algemene uitkering van het gemeentefonds

Algemene uitkering	2014	2015	2016	2017	2018
September- en decembercirculaire 2013					
Wijziging algemene uitkering t.o.v. Kadernota en begroting 2014	412.000 V	280.000 V	313.000 N	548.000 N	1.551.000 N
Totaal mutatie Algemene Uitkering ten gunste (V) en ten laste (N) van de begroting	412.000 V	280.000 V	313.000 N	548.000 N	1.551.000 N

Specifieke toevoegingen en uitnamen: taakmutaties	2014	2015	2016	2017	2018
Wmo algemeen; toevoeging	11.000 N	63.000 N	63.000 N	63.000 N	63.000 N
Wmo maatwerkvoorziening; toevoeging	240.000 N				
Wmo: extramuraliseren lage ZZP's; toevoeging	286.000 N				
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving; toevoeging	129.000 N	129.000 N	129.000 N	129.000 N	147.000 N
Centrum voor jeugd en gezin; uitname	5.000 V	5.000 V	5.000 V	5.000 V	5.000 V
Armoedebelid; toevoeging	279.000 N	351.000 N	351.000 N	351.000 N	351.000 N
Totaal taakmutaties	940.000 N	538.000 N	538.000 N	538.000 N	556.000 N

De specifieke toevoegingen en uitnamen (taakmutaties) maken onderdeel uit van de totale mutatie van de algemene uitkering. Deze kunnen worden geoormerkt voor het door het Rijk beoogde doel en komen in dat geval ten laste van het begrotingssaldo.

De taakmutaties met betrekking tot de Wmo zijn in de strategische verkenningen als niet geoormerkt meegenomen, omdat er van wordt uitgegaan dat de extra taken binnen bestaande budgetten worden uitgevoerd. Na het verschijnen van de meicirculaire, die ook via deze aanbiedingsnota in de begroting 2015 wordt verwerkt, is dat niet relevant meer. Met de meicirculaire waarin de rijkskorting op de Wmo is toegepast en het sociaal deelfonds is geïntroduceerd, wordt nu in de aanbiedingsnota voorgesteld het Wmo-budget gelijk te stellen aan de (resterende) door het Rijk beschikbaar gestelde Wmo-gelden.

De taakmutatie Centrum voor jeugd en gezin is minimaal

en vloeit voort uit de maatstafontwikkeling. In de meicirculaire is sprake van een tegengestelde mutatie van nagenoeg dezelfde omvang.

Onderstaande taakmutaties zijn wel als geoormerkt meegenomen:

- De taakmutatie 'Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening' leidt daadwerkelijk tot een toename van kosten, omdat gemeenten verantwoordelijk worden voor een taak waar voorheen de provincie verantwoordelijk voor was. De gemeente dient deze bedragen te betalen aan de Omgevingsdienst.
- De taakmutatie 'Armoedebeleid' wordt ingezet voor een effectieve armoede- en schuldenaanpak. Het betreft de zgn. Klijsma-gelden. In de raad van 18 december 2013 is hiertoe een eerste besluit genomen. In 2014 volgen nog nadere voorstellen.

Tabel 1c: Geoormerkte taakmutaties

Geoormerkte taakmutaties	2014	2015	2016	2017	2018
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving; toevoeging	129.000 N	129.000 N	129.000 N	129.000 N	147.000 N
Armoedebeleid; toevoeging	279.000 N	351.000 N	351.000 N	351.000 N	351.000 N
Totaal taakmutaties	408.000 N	480.000 N	480.000 N	480.000 N	498.000 N

Overige bijstellingen

WWB-budgetten

De in de strategische verkenningen opgenomen cijfers voor de budgetten WWB zijn inmiddels achterhaald. Onder Sociaal domein in deze bijlage zijn de nieuwe cijfers opgenomen.

Overige mee- en tegenvallers

In de strategische verkenningen zijn gesaldeerd enkele tegenvallers en enkele meevallers c.q. makkelijk te realiseren bezuinigingen opgenomen. Deze worden hier meer in detail weergegeven.

Tabel 1d: tegenvallers

Tegenvallers	2014	2015	2016	2017	2018
Lagere opbrengst betaalplannen	136.000 N	136.000 N	136.000 N	136.000 N	136.000 N
Kapitaallasten van de bij de jaarrekening 2013 uit de grondexploitatie naar de algemene dienst overgehevelde gronden en panden; lagere bij te schrijven rente op gronden en panden door afwaarderingen*	750.000 N	750.000 N	750.000 N	750.000 N	750.000 N
Daling opbrengst OZB niet-woningen-gebruik	200.000 N	200.000 N	200.000 N	200.000 N	200.000 N
Opbrengst dwangsommen is gedaald	100.000 N	100.000 N	100.000 N	100.000 N	100.000 N
Geen budget voor onderhoud passerelle			40.000 N	40.000 N	40.000 N
Taakmutatie gemeentefonds begroting 2014 niet mogelijk vanwege stopzetten inburgering icm kleine overheid	169.000 N	169.000 N	169.000 N	169.000 N	169.000 N
Hogere bijdrage RWB			5.000 N	10.000 N	15.000 N
Totaal tegenvallers	1.355.000 N	1.355.000 N	1.400.000 N	1.405.000 N	1.410.000 N

Tabel 1e: meevallers c.q. relatief makkelijk te bezuinigen

Meevallers / makkelijke bezuinigen	2014	2015	2016	2017	2018
Overschot budget Courage	40.000 V	40.000 V	40.000 V	40.000 V	40.000 V
Budget bijzondere activiteiten inzake algemeen beleid incl. adviesdiensten derden tbv product allochtonen	10.000 V	10.000 V	10.000 V	10.000 V	10.000 V
Budgetten facilitaire zaken		25.000 V	25.000 V	25.000 V	25.000 V
Lagere kosten herstel vandalismeschade onderwijsgebouwen	40.000 V	40.000 V	40.000 V	40.000 V	40.000 V
Budget voorkomen vandalisme onderwijsgebouwen	21.000 V	21.000 V	21.000 V	21.000 V	21.000 V
Kosten leerlingenvervoer bewegingsonderwijs gedaald	32.000 V	32.000 V	32.000 V	32.000 V	32.000 V
Totaal meevallers / makkelijke ombuigingen	143.000 V	168.000 V	168.000 V	168.000 V	168.000 V

Correcties op de strategische inclusief financiële verkenningen

Saldo programmabegroting 2014

In de strategische inclusief financiële verkenningen is het saldo van de programmabegroting per 29 januari 2014 meegenomen. Dat betrof voor de jaren tot en met 2017 een saldo van nihil en voor 2018 een negatief saldo van € 1.269.000. In de uitkomsten van de concept begroting 2015 is vanzelfsprekend dit saldo begrepen en moet dit derhalve worden gecorrigeerd op de uitkomsten van de strategische inclusief financiële verkenningen om dubbeltelling te voorkomen.

Kapitaallasten panden ex-grondexploitaties

In de strategische inclusief financiële verkenningen is € 750.000 extra kapitaallasten per jaar meegenomen in verband met het overbrengen van panden en gronden vanuit de grondexploitaties naar de algemene dienst. De overboeking van deze activa heeft al plaatsgevonden in de jaarrekening 2013. Hierdoor zijn inmiddels de kapitaallasten van deze activa automatisch verwerkt in de concept begroting 2015. Omdat in de strategische inclusief financiële verkenningen deze post is opgenomen en deze uitkomsten van deze verkenningen integraal in deze aanbiedingsnota zijn opgenomen dienen de kapitaallasten van € 750.000 te worden geëlimineerd.

	2015	2016	2017	2018
Saldo programmabegroting 2014				1.269.000 V
Kapitaallasten panden	750.000 V	750.000 V	750.000 V	750.000 V

UITKOMSTEN CONCEPT BEGROTING 2015

In de concept begroting 2015 zijn de richtlijnen van het spoorboekje verwerkt, zijn de nieuwe ramingen van

reserves en voorzieningen inclusief de rente-effecten daarvan verwerkt en zijn de actuele personele lasten verwerkt. Dit leidt tot de volgende uitkomsten:

	2015	2016	2017	2018
Saldo concept begroting 2015	819.000 N	1.334.000 N	2.286.000 N	2.432.000 N

3. MEICIRCULAIRE 2014 VAN HET GEMEENTEFONDS

Met een raadsmededeling is de gemeenteraad in juni 2014 geïnformeerd over de meicirculaire 2014 van het gemeentefonds. Hier geven wij u de hoofdlijnen weer van de gevolgen van de meicirculaire. De mutaties ten

opzichte van de september- en decembercirculaires 2013 die in de financiële verkenningen zijn opgenomen, dienen via de aanbiedingsnota te worden verwerkt in de begroting 2015 en de meerjarenramingen.

Gevolgen meicirculaire	2014	2015	2016	2017	2018
Algemene uikering incl. Wmo financiële verkenningen	77.001.000 V	75.304.000 V	71.682.000 V	71.310.000 V	70.512.000 V
Algemene uikering incl. Wmo meicirculaire 2014	77.847.000 V	73.506.000 V	69.894.000 V	69.461.000 V	68.768.000 V
Verschil	846.000 V	1.798.000 N	1.788.000 N	1.849.000 N	1.744.000 N

De volgende taakmutaties zijn van toepassing:

Taakmutaties meicirculaire	2014	2015	2016	2017	2018
Bommenregeling	116.000 N				
Mantelzorg	32.000 N				
Maatregelen WWB	22.000 N				
Indexatie Wmo en wijkteams	207.000 N				
Waterschapsverkiezingen	29.000 N	80.000 N			
Centrum voor jeugd en gezin	6.000 V	6.000 V	6.000 V	6.000 V	6.000 V
E-overheid	20.000 V	21.000 V	21.000 V	21.000 V	21.000 V
E-boeken		36.000 V	42.000 V	48.000 V	56.000 V
Korting integratie-uitkering Wmo		1.662.000 V	2.427.000 V	2.427.000 V	2.427.000 V
Buitenonderhoud onderwijs		750.000 V	750.000 V	750.000 V	750.000 V
Uitvoering Participatiewet		12.000 N	40.000 N	67.000 N	92.000 N
Individuele studietoeslag		24.000 N	70.000 N	110.000 N	131.000 N
Totaal	380.000 N	2.359.000 V	3.136.000 V	3.075.000 V	3.037.000 V

De mutaties 2014 worden in de bestuursrapportage meegenomen. De mutaties vanaf 2015 worden in deze aanbiederingsnota meegenomen. Een "V" betekent dat het gemeentelijk budget kan worden afgeraamd en een "N" betekent dat het gemeentelijke budget moet worden bijgeraamd.

- **Waterschapsverkiezingen:** De gemeenten worden verantwoordelijk voor de organisatie hiervan. Voorgesteld wordt dit te oormerken.
- **Centrum voor jeugd en gezin:** Deze mutatie is verwaarloosbaar en is tegengesteld aan de bijraming in de decembercirculaire, waarvan is voorgesteld die niet te oormerken. Daarom wordt voorgesteld deze mutatie uit de meicirculaire niet te oormerken.
- **E-overheid:** Door een andere manier van verstrekken van gegevens uit het handelsregister en het kadaster wordt gekort op de algemene uitkering. Voorgesteld wordt deze te oormerken.
- **E-boeken:** De inkoop van e-content door bibliotheken wordt gecentraliseerd waardoor lokale bibliotheken deze taak niet meer uitvoeren. Daarom vindt een korting op de algemene uitkering plaats als de wet stelsel openbare bibliotheekvoorziening in werking « treedt.

- De bibliotheek in Roosendaal werkt weinig met e-boeken en zal daarom weinig besparen door de centralisatie. Om deze reden en omdat in de Kadernota 2014 al een ombuigingdoelstelling is opgenomen, wordt voorgesteld deze taakmutatie niet te oormerken en dus de subsidie aan de bibliotheek niet te korten met het bedrag van de korting op de algemene uitkering.
- **Buitenonderhoud scholen:** Deze taak wordt overgeheveld naar de schoolbesturen en daarom wordt gekort op de algemene uitkering. Voorgesteld wordt om dit te oormerken.
- **Integratie-uitkering Wmo:** Vanaf 2015 wordt een korting van 40% toegepast en worden gelden voor sociale wijkteams en chronisch zieken overgeheveld naar het sociaal deelfonds. Voorgesteld wordt om de korting te oormerken. Daarna is het jaarlijkse gemeentelijke budget voor Wmo gelijk aan de door het Rijk verstrekte integratie-uitkering. In deze korting is de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 13 juni 2014 waarin een extra korting vanaf 2015 wordt aangekondigd, meegenomen.
- **Individuele studietoeslag:** Dit is een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning in de participatiewet. Voorgesteld wordt deze gelden die zijn bedoeld voor uitkerings- en uitvoeringskosten te oormerken.

Omdat wordt voorgesteld alle taakmutaties met uitzondering van die van het Centrum voor Jeugd en Gezin en e-boeken, te oormerken ontstaat het volgende vanaf 2015 totaal te oormerken bedrag.

Taakmutaties meicirculaire	2015	2016	2017	2018
Totaal excl. CJC	2.317.000 V	3.088.000 V	3.021.000 V	2.975.000 V

Het totale effect van de meicirculaire ten opzichte van de strategische incl. financiële verkenningen bedraagt daarmee:

Totale effect meicirculaire	2015	2016	2017	2018
Verschil meicirculaire en financiële verkenningen	1.798.000 N	1.788.000 N	1.849.000 N	1.744.000 N
Voorgestelde oormerkingen	2.317.000 V	3.088.000 V	3.021.000 V	2.975.000 V
Totaal effect	519.000 V	1.300.000 V	1.172.000 V	1.231.000 V

Reserve sociaal deelfonds

Het sociaal deelfonds vormt de eerste jaren geen algemene uitkering. Deze gelden voor de drie decentralisaties dienen besteed te worden aan de drie decentralisaties en er dient specifiek verantwoording over te worden afgelegd. Eventuele overschotten moeten verplicht worden gestald in een reserve sociaal deelfonds, waaruit natuurlijk ook latere tekorten kunnen worden gedekt. Vanwege deze verplichting wordt voorgesteld de reserve sociaal deelfonds in te stellen per 1 januari 2015. Overschotten worden gestort in

deze reserve en tekorten worden gedekt uit deze reserve. Indien de reserve door grotere tekorten dan overschotten negatief zou komen, dan wordt het saldo van de gemeentelijke risicoreserve sociaal domein geacht in combinatie met de reserve sociaal deelfonds te worden beschouwd. Met andere woorden, zolang het saldo van de risicoreserve sociaal domein groter of gelijk is aan een negatief saldo van de reserve sociaal deelfonds, is een negatief saldo van de reserve sociaal deelfonds toegestaan.

4. TAAKSTELLINGEN

Taakstelling Agenda van Roosendaal museum / archief

Vanuit de Agenda van Roosendaal resteerde er nog een taakstelling op het museum / archief van circa € 120.000. Met de vorming van het cultuurcluster is deze taakstelling ingevuld. Door de fusie van De Kring

met het museum zijn besparingen van de omvang van de taakstelling mogelijk. Door de subsidie aan het cultuurcluster te verlagen is de taakstelling gerealiseerd. Met de 1e bestuursrapportage 2014 is dit voor het jaar 2014 verwerkt in de begroting. Voor 2015 en verdere jaren dient dit nog te gebeuren.

Taakstelling museum	2015	2016	2017	2018
Aframen taakstelling	119.000 N	119.000 N	119.000 N	119.000 N
Verlagen subsidie cultuurcluster	119.000 V	119.000 V	119.000 V	119.000 V

Taakstelling Kadernota 2015

Taakstellingen en realisatie	2015	2016	2017	2018
Museum, archief, bibliotheek	250.000 N	300.000 N	500.000 N	500.000 N
Realisatie tot op heden	0 V	0 V	0 V	0 V
Sport, cultuur, recreatie		1.500.000 N	1.500.000 N	1.500.000 N
Realisatie tot op heden		0 V	0 V	0 V
Peuterspeelzalen, kinderopvang		450.000 N	500.000 N	500.000 N
Realisatie tot op heden*	384.000 V	384.000 V	384.000 V	384.000 V
Nog te realiseren		1.866.000 N	2.116.000 N	2.116.000 N
Overrealisatie	134.000 V			

De gerealiseerde ombuiging op peuterspeelzalen en kinderopvang wordt met de aanbiedingsnota in de begroting verwerkt. Omdat wordt uitgegaan van het

realiseren van alle taakstellingen wordt deze (bruto) overrealisatie van € 384.000 meegenomen in de financiële uitgangspositie

5. TEKORTEN 1^E BESTUURSRAPPORTAGE 2014

In de 1e bestuursrapportage van 2014 zijn enkele structurele tegenvallers en een meevaller geconstateerd. De huurinkomsten van het pand in de Hoogstraat zijn wederom gedaald met € 22.000. Als gevolg van vooral de wijzigingen in de geldigheidsduur van paspoorten stijgen de jaarlijkse lasten meer dan de opbrengsten waardoor een jaarlijks nadeel van circa € 95.000

ontstaat. In de centrale publiekshal is het noodzakelijk gebleken permanent beveiliging in te schakelen. Dit kost € 62.000 per jaar.

De OMWB vergoedt de werkplekken van medewerkers die gehuisvest zijn bij de deelnemende gemeenten. Voor Roosendaal bedraagt dat € 49.000.

1e bestuursrapportage 2014	2015	2016	2017	2018
Huurinkomsten Hoogstraat	21.000 N	22.000 N	22.000 N	22.000 N
Leges burgerzaken	94.000 N	89.000 N	93.000 N	95.000 N
Beveiliging	62.000 N	62.000 N	62.000 N	62.000 N
Werkplekken OMWB	49.000 V	49.000 V	49.000 V	49.000 V
Totaal	128.000 N	124.000 N	128.000 N	130.000 N

6. DIVERSE AANPASSINGEN

Instellen burgerradsleden

Op 2 juli heeft de gemeenteraad ingestemd met de toelating van burgerradsleden. De structurele kosten hiervan bedragen € 8.460 per jaar.

	2015	2016	2017	2018
Kosten burgerradsleden	8.460 N	8.460 N	8.460 N	8.460 N

CAO gemeentepersoneel

De nieuwe CAO voor het gemeentepersoneel, die overigens nog niet is vastgesteld, voorziet in 1% salarisverhoging per 1 oktober 2014 en € 50 verhoging per maand vanaf 1 april 2015. De eenmalige uitkering in 2014 van € 350 heeft geen invloed op de begroting

2015. De 1% loonsverhoging is gedekt door de in de begroting 2015 volgens het spoorboekje toegepaste indexatie van de personele lasten met 1%. De verhoging met € 50,- per maand is niet gedekt. Dit heeft de volgende consequenties:

	2015	2016	2017	2018
Extra salarislasten	202.000 N	304.000 N	308.000 N	313.000 N

Verschuiven vervanging damwanden

De vervanging van damwanden Mark – Vliet sectie 3 deel 11 c – 11 d begint in 2016 en niet zoals gepland in

2015. De levert eenmalig een kapitaallastenvoordeel op van € 135.000.

	2015	2016	2017	2018
Lagere kapitaallasten	135.000 V			

Actualisatie raming leges omgevingsvergunningen

In de 2e bestuursrapportage van vorig jaar en in de strategische verkenningen zijn de leges omgevingsvergunningen neerwaarts bijgesteld met structureel € 850.000 vanwege het fors dalen van

het bouwvolume. Het bouwvolume trekt nu iets aan. Daarom kan de neerwaartse bijstelling worden teruggebracht naar € 575.000. Dit is dus een verbetering met € 275.000 ten opzichte van de strategische verkenningen.

	2015	2016	2017	2018
Hogere legesopbrengsten	275.000 V	275.000 V	275.000 V	275.000 V

Samenvoeging reserves en voorzieningen beheer openbaar gebied

In de nota 'Verbindend beheren' is aangegeven dat door ontschotting van reserves en voorzieningen efficiënter kan worden gewerkt. Voorgesteld wordt per 1 januari 2015 een vijftal reserves en voorzieningen samen te voegen in de nieuwe bestemmingsreserve Onderhoudsprogramma openbare ruimte. Deze reserve neemt de doelstellingen van de oude reserves en voorzieningen over. De samen te voegen reserves en voorzieningen betreffen:

- BR Onderhoud Verhardingen;
- BR Onderhoud Civiel Technische Kunstwerken;
- BR Speelgelegenheden;
- BR Stedelijke Waterpartijen;
- Voorziening Openbare Verlichting.

7. DEELFONDS SOCIAAL DOMEIN

Het Rijk hevelt de begeleiding, ondersteuning en verzorging uit de AWBZ per 2015 over naar de Wmo, legt de uitvoering van de Participatiewet vanaf 2015 (voor WWB, voormalig Wajong en Wsw) bij gemeenten en maakt gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Het gaat hier om de provinciale jeugdzorg, de jeugdbescherming en -reclassering, de jeugd-ggz en de zorg voor verstandelijk gehandicapte jeugd. In de volgende uiteenzettingen maken we inzichtelijk welke budgetten naar de gemeente worden overgeheveld en welke bestedingsverplichtingen hiermee gemoeid zijn. Landelijk gaan de decentralisaties gepaard met een toevoeging van € 10,4 miljard aan het gemeentefonds. Hiertoe is het deelfonds sociaal domein in het leven geroepen.

Het deelfonds is tijdelijk en na drie jaar (vanaf 2018) vallen de middelen uit dit fonds geheel binnen de reguliere uitgangspunten van het gemeentefonds.

Gemeenten krijgen de mogelijkheid om binnen de bestedingsvoorwaarden middelen te reserveren om schommelingen in de (zorg-) vraag te kunnen opvangen (door middel van een in te stellen bestemmingsreserve deelfonds sociaal domein; niet te verwarren met de ingestelde gemeentelijke risicoreserve sociaal domein).

Het Rijk stelt de volgende bestedingsvoorwaarden aan het deelfonds sociaal domein.

1. AWBZ (nieuwe taak)

Voor de nieuwe taken krijgt de gemeente Roosendaal € 11,42 miljoen. In dit budget zijn ook de uitvoeringskosten opgenomen. De verdeling van de nieuwe Wmo middelen is gebaseerd op historisch budget. In 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. Het verdeelmodel zal op korte termijn worden gepubliceerd. Uiterlijk in de septembercirculaire 2014 wordt het objectieve verdeelmodel voor de verdeling van het budget vanaf 2016 definitief vastgesteld. Ook de uitkomst per gemeente is dan duidelijk. Zo mogelijk wordt vooruitlopend op de formele publicatie in de septembercirculaire 2014 de verdeling over de

gemeenten al op internet geplaatst. Naast deze nieuwe middelen ontvangen we al via de algemene uitkering (integratie-uitkering) geld voor de bestaande Wmo-taken (hulp bij het huishouden).

2. Jeugdzorg (nieuwe taak)

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet op 1 januari 2015 krijgen de gemeenten de beschikking over een budget om aan hun wettelijke taken te kunnen voldoen. In 2015 is dit budget gebaseerd op het 'historische' budget, waar mogelijk, vastgesteld op basis van gegevens over het zorggebruik van het jaar 2012. Vanaf 2016 moeten gemeenten geleidelijk overgaan op een budget, dat wordt vastgesteld op basis van een objectief verdeelmodel. Dit verdeelmodel wordt momenteel ontwikkeld door SCP en Cebeon. De wijze van vaststelling van het totaal over te hevelen bedrag (macro) is conform de bestuurlijke afspraken 2011-2015. Op basis van het huidige macrobudget en de daarbij behorende verdeling krijgt Roosendaal € 22,99 miljoen.

Van dit budget moet 3,76% gereserveerd worden voor het landelijk transitiearrangement. Ook de uitvoeringskosten voor de nieuwe taak zullen uit dit budget worden bekostigd.

Nieuwe budgetten	2015	2016	2017	2018	2019
AWBZ (baten)	11.421.759	11.967.343	11.634.827	11.602.544	11.599.316
AWBZ (lasten)	11.421.759	11.967.343	11.634.827	11.602.544	11.599.316
Jeugdzorg (baten)	22.990.155	22.661.503	21.894.848	22.029.756	22.029.756
Jeugdzorg (lasten)	22.990.155	22.661.503	21.894.848	22.029.756	22.029.756
Saldo	-	-	-	-	-

De inkomsten komen binnen op programma 6 Betalen & Financien en de lasten worden verantwoord in programma 5. Zorgen & Stimuleren.

3. Budgetten Participatiewet (oud en nieuw)

Gemeenten ontvangen op dit moment van het Rijk budget om mensen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden: het Participatiebudget. Vanaf 1 januari 2015 gaat de Participatiewet in. Mensen met arbeidspotentieel kunnen niet meer de Wajong instromen en de WSW wordt afgesloten voor nieuwe instroom. Vanaf 1 januari 2015 vallen de mensen met een arbeidsbeperking maar met arbeidsvermogen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Als gevolg daarvan is vanaf 2015 een nieuw verdeelmodel noodzakelijk.

In het nieuwe Participatiebudget 2015 zijn budgetten WSW (zittend bestand WSW), het budget voor de nieuwe doelgroep van de Participatiewet en de bestaande re-integratiemiddelen voor de huidige doelgroep samengevoegd. In het geval van de Participatiewet gaat het voornamelijk om herschikking van bestaande middelen, inclusief de geplande rijkskortingen. Het voorlopige budget 2015 voor de nieuwe Participatiewet is op 17 juni 2014 bekendgemaakt. De omvang van het voorlopige participatiebudget bedraagt ruim € 18.050.000 en is opgebouwd uit respectievelijk € 15.712.000 voor de huidige WSW-taak en € 2.338.000 t.b.v. bestaande re-integratiemiddelen en de nieuwe doelgroep. Ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting dienen inkomsten voor 2015 naar beneden bijgesteld te worden.

Verloop nieuwe participatiebudget

Gebundeld re-integratie-budget gemeenten	2015	2016	2017	2018	2019
Macro budget wsw 'oude stijl'	15.712.000	14.514.000	13.337.000	12.251.000	11.450.000
Re-integratiemiddelen	2.338.000	2.338.000	2.346.000	2.438.000	2.534.000

- Re-integratiemiddelen bestaan uit het oude participatiebudget onderdeel werkdeel en de budgetten voor de nieuwe doelgroep.
- De budgetten voor de jaren 2016 en verder zijn indicatief en zullen vanwege wijziging in verdeling van de macrobudgetten veranderen. In het najaar zal het Rijk hier meer duidelijk over geven.
- De huidige inkomsten voor de huidige WSW-taak en re-integratiebudget (werkdeel) binnen programma 3 Werken & Ondernemen komen te vervallen en er komen nieuwe bedragen voor in de plaats op programma 6 Betalen & Financiering (vanwege sociaal deelfonds).
- Het verschil tussen huidige inkomsten en nieuwe inkomsten komt ten gunste of ten laste van het wsw-budgetten c.q. participatievoorziening.

Aanpassing participatiebudget in de begroting

	2015	2016	2017	2018	2019
Programma 3 werken en ondernemen (BATEN)	-18.275.000	-17.077.000	-15.914.000	-14.834.000	-14.834.000
Programma 6 betalen en financiering (BATEN)	18.050.000	16.852.000	15.683.000	14.689.000	13.984.000
Programma 3 Bijstelling uitgavenkader WSW+ Re-integratie	225.000	225.000	231.000	145.000	850.000
Saldo	-	-	-	-	-

De huidige middelen voor het inkomensdeel zijn zoals reeds is aangegeven geen onderdeel van het sociale deelfonds, maar blijven afzonderlijk gefinancierd worden door het ministerie van SZW. De middelen voor het inkomensdeel worden eind september, begin oktober bekend gemaakt. Ook voor het inkomensdeel zal een nieuw verdeelmodel gaan gelden. Om grote

herverdeeleffecten te voorkomen zal dit model stapsgewijs worden ingevoerd. De bekostiging van de uitvoeringkosten voor de Participatiewet vindt plaats via de algemene uitkering. Voorgesteld zal worden om deze middelen uit de algemene uitkering hiervoor af te zonderen.

	2015	2016	2017	2018	2019
Programma 3 Werken & Ondernemen (BATEN)	22.472.000	22.472.000	22.472.000	22.472.000	22.472.000

De inkomsten zijn op basis van de bijstelling in juli 2014. Ten opzichte van het voorlopige budget 2014 zijn de inkomsten neerwaarts bijgesteld met € 2.236.000.

	2015	2016	2017	2018	2019
Bijstelling inkomsten	3.287.491	3.287.491	3.287.491	3.287.491	3.287.491
Bijstelling uitgavenkader	3.287.491	3.287.491	3.287.491	3.287.491	3.287.491
Saldo	-	-	-	-	-

De inkomsten in de meerjarenbegroting zijn thans gebaseerd op de rijksinkomsten 2013. Bij het opmaken van de begroting 2014 en de daarbij behorende meerjarenperspectief was dit het actuele beeld.

De invoering van het deelfonds is voor de gemeente budgetneutraal. Dat staat los van de kortingen die door het Rijk zijn toegepast op de overgedragen budgetten en op de reeds via het regeerakkoord verwerkte kortingen.

8. BESTUURSOVEREENKOMST

In de financiële paragraaf van de bestuursovereenkomst 2014-2018 is aangegeven dat de coalitie inzet op een gezond evenwicht tussen investeringen en risicobeheersing: solide financiën. Het verwachte tekort in het meerjarenperspectief wordt in eerste instantie opgelost door de structurele stortingen in reserves te heroverwegen. Tekorten worden dus opgelost met een minimale maatschappelijke impact.

Er zijn voldoende middelen en mogelijkheden om substantiële niet begrote risico's af te dekken zonder dat dit ten koste gaat van bestaand beleid. De ratio van het weerstandsvermogen blijft daarbij minimaal 1,0.

Voor de Investeringsimpuls voor economie en meer specifiek daarin de binnenstad, wordt een nieuwe investeringsreserve in het leven geroepen die wordt gevormd uit de huidige bestemmingsreserves Majeure Opgaven en Fondsen Agenda van Roosendaal.

De risicoreserve Sociaal domein is beschikbaar en wordt structureel gevoed om bijvoorbeeld de risico's voortvloeiend uit de drie decentralisaties in het sociale domein te beheersen.

Investeringsimpuls voor economie en meer specifiek daarin de binnenstad

De bestemmingsreserves Majeure Opgaven en Fondsen Agenda van Roosendaal voegen we samen tot de bestemmingsreserve Investeringsimpuls en hieraan voegen we € 900.000 toe uit de Algemene Reserve. Hiermee kunnen we deze bestuursperiode € 10 miljoen investeren in economie en meer specifiek daarin de binnenstad. De in de bestemmingsreserve Majeure opgave gereserveerde gelden voor wijkgericht werken blijven behouden voor dat doel en zijn niet begrepen in het hieronder weergegeven saldo van de nieuwe bestemmingsreserve Investeringsimpuls.

Reserves	2014	2015	2016	2017	2018
BR Majeure Opgaven	4.213.000	5.172.000	5.446.000	5.775.000	6.214.000
BR Fondsen Agenda van Roosendaal	2.336.000	2.891.000	2.886.000	2.886.000	2.886.000
Algemene Reserve	-	-	-	-	900.000
Saldo totaal nieuwe reserve Investeringsimpuls	6.549.000	8.063.000	8.332.000	8.661.000	10.000.000

Hoofdstuk Sociaal domein

De participatiebudgetten zijn nu structureel circa € 1,5 miljoen hoger dan de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden. Door met dit eigen geld extra impulsen te geven aan re-integratie, waaronder ook de werkvoorziening valt, plaatsen wij werk voor uitkering en beperken wij de risico's op overschrijdingen van het inkomensdeel van de WWB en van het participatiebudget. Op de bezuinigingen door het Rijk op de beschikbaar gestelde Wmo-budgetten hebben wij al enkele jaren voorgesorteerd. Door al enkele jaren kritisch te kijken naar de noodzakelijke omvang van de Wmo kunnen wij nu de bezuinigingen opvangen zonder dat wij

overschrijdingen van het budget verwachten.

Door deze maatregelen volstaat voor het resterende risico deze bestuursperiode een bedrag van € 10 miljoen.

We bouwen een reserve Sociaal domein op die specifiek de risico's van het sociaal domein afdekt en waarin we gedurende de collegeperiode een bedrag van € 10 miljoen opbouwen bestaande uit het saldo van de bestaande (oude) reserve Sociaal domein per eind 2014 en nieuwe stortingen de komende jaren. Naast de risicoreserve Sociaal domein kan de gemeente de overige weerstandscapaciteit inzetten indien de nieuwe risicoreserve onvoldoende zou zijn.

Reserve sociaal domein	2015	2016	2017	2018
Beginstand	4.091.000			
nieuwe stortingen	1.696.000	2.265.000	1.948.000	nihil
= standen einde jaar	5.787.000	8.052.000	10.000.000	10.000.000

Wij stellen voor het saldo van de reserve Sociaal domein te bezien in samenhang met het saldo van de reserve Sociaal deelfonds, zoals toegelicht onder de meicirculaire. Tekorten op de drie decentralisaties moeten leiden tot een onttrekking aan de reserve Sociaal deelfonds. Een tekort in deze reserve moet dan worden gecompenseerd door een voldoende positief saldo in de reserve Sociaal domein.

9. DEKKINGSVOORSTEL

Het tekort van de begroting na verwerking van de hiervoor behandelde zaken bedraagt:

	2015	2016	2017	2018
Totaal tekortsaldi	1.858.000 N	2.847.000 N	4.175.000 N	5.295.000 N

Het college stelt de gemeenteraad voor om het jaar 2015 structureel te sluiten conform het toezichtkader van de provincie. Dat betekent dat alle structurele lasten moeten zijn gedekt door structurele baten. Het structureel dekken van de jaren 2016 en verder zullen wij in de Kadernota 2016 meenemen. Wel stellen we voor om ook de jaren na 2015 volledig te dekken, maar dat mag dan ook met incidentele middelen. Uit de analyse van de concept begroting 2015 blijkt dat na eliminatie van incidentele baten en lasten het saldo

€ 1.411.000 positief is. Hierbij moet nog rekening worden gehouden met de mutaties uit de aanbiedingsnota exclusief de incidentele baten en lasten daarin. Na deze mutaties bedraagt het saldo € 762.000 positief.

Wij stellen de volgende maatregelen voor dekking voor: *Vrijval reserve*

Door de opheffing van de oude reserve Sociaal domein (zie onder bestuursovereenkomst) vallen bedragen vanuit de dotaties vrij.

Vrijval reserves	2015	2016	2017	2018
Vrijval	2.000.000 V	2.000.000 V	2.317.000 V	4.265.000 V

Kosten financiering van het financieringstekort

Volgens het spoorboekje wordt met de omslagrente van 3,75% gerekend. Voor het financieringstekort, waarvoor middelen moeten worden aangetrokken op de geld- en kapitaalmarkt, wordt eveneens hiermee gerekend. De rente waartegen nieuwe financiering kan worden aangetrokken is echter al lange tijd aanmerkelijk lager en de verwachting is dat de rente langere tijd aanmerkelijk lager zal blijven.

Wel moet vanuit voorzichtigheidsoogpunt rekening worden gehouden met een oplopende rente. Dit geeft, vooralsnog structureel, ruimte om de kosten van nieuwe financiering lager te ramen. In de aanbiedingsnota bij de begroting 2014 is al rekening gehouden met lagere financieringslasten, maar op basis van de huidige geraamde financieringstekorten per jaar en de verwachte rente, kan aanvullend veel lager worden geraamd.

Rentelasten	2015	2016	2017	2018
Lagere rentelasten	1.100.000 V	800.000 V	650.000 V	500.000 V
In begroting opgenomen	450.000 N	350.000 N	250.000 N	150.000 N
Nog op te nemen	650.000 V	450.000 V	400.000 V	350.000 V

Rentebijbeschrijving reserves

Vanaf 2016 wordt weer rente bijgeschreven op een aantal reserves. De omvang bedraagt circa € 0,8 tot € 0,9 miljoen en kan als incidentele dekkingsmaatregel worden ingezet. De grootste rentebijbeschrijvingen vinden plaats op de algemene reserve en de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting. De rentebijbeschrijving op de algemene reserve kan zonder problemen op incidentele basis vervallen. Bij de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting is

daarbij van belang wat de uitkomsten zijn van het lopende onderzoek naar de benodigde middelen voor onderwijshuisvesting en de besluitvorming daarover. In de Kadernota 2016 komen we hierop terug. Om deze reden wordt voorgesteld de rentebijbeschrijving op deze reserve slechts ten dele in te zetten door de toegepaste omslagrente voor deze reserve tijdelijk op een meer marktconform percentage van 1,75% te brengen. Ook voor de reserve grondexploitaties wordt voorgesteld 1,75% te hanteren.

Verlaging rente	2015	2016	2017	2018
Algemene reserve		334.000 V	346.000 V	359.000 V
BR Onderwijshuisvesting		250.000 V	242.000 V	245.000 V
BR Grondexploitatie		20.000 V	20.000 V	46.000 V
Nog op te nemen		604.000 V	608.000 V	650.000 V

Verhogen kostendekkendheid leges

De leges omgevingsvergunningen zijn 94% kostendekkend. Door de gemeenteraad is besloten deze op 100% kostendekkendheid te brengen. De leges APV zijn 19% kostendekkend. Door de raad is besloten

deze op 23% kostendekkendheid te brengen. Daarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden tot het te snijden in kosten, minder regeldruk en vereenvoudiging om de tariefverhoging tot een minimum te beperken.

Leges	2015	2016	2017	2018
Verhoging kostendekkendheid leges omgevingsvergunningen	50.000 V	50.000 V	50.000 V	50.000 V
Verhoging kosten-dekkendheid leges APV	50.000 V	50.000 V	50.000 V	50.000 V
Totaal	100.000 V	100.000 V	100.000 V	100.000 V

Budget straatmanagement

Het budget straatmanagement in programma 1

Besturen & Samenwerken is niet meer benodigd en kan worden ingezet.

	2015	2016	2017	2018
Straatmanagement	36.000 V	36.000 V	36.000 V	36.000 V

Totaal dekkingsvoorstellen

Het volgende beeld ontstaat uit de gepresenteerde voorstellen:

	2015	2016	2017	2018
Vrijval reserves	2.000.000 V	2.000.000 V	2.317.000 V	4.265.000 V
Lagere rente financiering	650.000 V	450.000 V	400.000 V	350.000 V
Rentebijdragen reserves		604.000 V	608.000 V	650.000 V
Verhoging kosten-dekkendheid leges	100.000 V	100.000 V	100.000 V	100.000 V
Straatmanagement	36.000 V	36.000 V	36.000 V	36.000 V
Totaal	2.786.000 V	3.190.000 V	3.461.000 V	5.401.000 V

Confrontatie tekorten en dekkingsmiddelen

Tekorten en dekking	2015	2016	2017	2018
Totaal tekortsaldi	1.858.000 N	2.847.000 N	4.175.000 N	5.295.000 N
Dekkingsvoorstellen	2.786.000 V	3.190.000 V	3.461.000 V	5.401.000 V
Overschot (V) / tekort (N)	928.000 V	343.000 V	714.000 N	106.000 V

Via saldogeregulatie, het begrotingsoverschot van ieder jaar wordt gestort in de saldireserve, kan het tekort in 2017 eenvoudig worden gedekt door onttrekking van eerdere overschotten in 2017. Dan ontstaat het volgende beeld:

Saldogeregulatie	2015	2016	2017	2018
Overschot (V) / tekort (N)	928.000 V	343.000 V	714.000 N	106.000 V
Storting in saldireserve	928.000 N	343.000 N		106.000 N
Onttrekking saldireserve			714.000 V	
Eindsaldi	0	0	0	0

Inzet rekeningsresultaat 2013

Het beschikbare rekeningresultaat 2013, na resultaatbestemming, bedraagt € 398.000. Dit kan

eenmalig worden ingezet. Het college stelt voor dit rekeningresultaat te bestemmen voor de Kadernota 2016.

STRUCTUREEL DEKKENDE BEGROTING 2015

De begroting 2015 dient na eliminatie van incidentele baten en lasten sluitend te zijn. Daarmee is de begroting 2015 structureel sluitend volgens het financieel toezichtkader van de Provincie.

Hiertoe geven wij de volgende analyse:

1. Concept begroting 2015

Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming:	€ 2.387.000 V
Saldo resultaatbestemming:	€ 3.206.000 N
Saldo na resultaatbestemming:	€ 819.000 N

Het positieve saldo van de rekening voor resultaatbestemming en het feit dat er meer wordt gestort in reserves dan er aan wordt onttrokken (een negatief saldo resultaatbestemming) geven aan dat de begroting voor eliminatie van incidentele baten en lasten, structureel sluit.

Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het volgende beeld:

Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming:	€ 2.387.000 V
Eliminatie incidentele lasten:	€ 4.536.000 V
Eliminatie incidentele baten:	€ 4.046.000 N

Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming na eliminatie incidentele baten en lasten: € 2.877.000 V

Saldo resultaatbestemming:	€ 3.206.000 N
Eliminatie incidentele stortingen in reserves:	€ 2.012.000 V
Eliminatie incidentele onttrekkingen uit reserves:	€ 3.752.000 N

Saldo resultaatbestemming na eliminatie incidentele stortingen en onttrekkingen: € 4.946.000 N

(meer stortingen dan onttrekkingen)

Saldo begroting na resultaatbestemming na eliminatie van incidentele lasten en baten: € 2.068.000 N

Bepalend is het saldo voor resultaatbestemming en dat is positief. Omdat er structureel meer wordt gestort in reserves dan er wordt onttrokken is het resultaat na bestemming negatief. Meer storten dan onttrekken geeft echter aan dat het financiële beeld solide is.

Een overzicht van de incidentele baten en lasten is opgenomen in de financiële begroting.

2. Na verwerking van de aanbiedingsnota (vóór saldogeregulatie)

Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming:	
Concept begroting 2015 vóór verwerking aanbiedingsnota:	€ 2.387.000 V
Mutaties aanbiedingsnota voor resultaatbestemming:	€ 253.000 N
Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming:	€ 2.134.000 V

Saldo resultaatbestemming:	
Concept begroting 2015:	€ 3.206.000 N
Mutaties aanbiedingsnota:	€ 2.000.000 V
Saldo resultaatbestemming:	€ 1.206.000 N

Saldo na resultaatbestemming: € 928.000 V

Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het volgende beeld:

Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming:	€ 2.134.000 V
Eliminatie incidentele lasten concept begroting:	€ 4.536.000 V
Eliminatie incidentele baten concept begroting:	€ 4.046.000 N
Eliminatie incidentele lasten aanbiedingsnota:	€ 80.000 V
Eliminatie incidentele baten aanbiedingsnota:	€ 519.000 N
Eliminatie taakstelling museum, archief, bibliotheek	€ 250.000 N
Saldo begroting baten en lasten voor resultaatbestemming, na eliminatie incidentele posten:	€ 1.935.000 V

Saldo resultaatbestemming	€ 1.206.000 N
Eliminatie incidentele stortingen:	€ 2.012.000 V
Eliminatie incidentele onttrekkingen:	€ 3.752.000 N
Incidentele resultaatbestemming:	nihil
Saldo resultaatbestemming na eliminatie Incidentele posten:	€ 2.946.000 N

Saldo begroting na resultaatbestemming na eliminatie van incidentele baten en lasten: € 1.011.000 N

Ook hier geldt dat het saldo voor resultaatbestemming bepalend is en dat is positief. Omdat er structureel meer wordt gestort in reserves dan er wordt onttrokken is het resultaat na bestemming negatief. Meer storten dan onttrekken geeft echter aan dat het financiële beeld solide is.

Overzicht incidentele baten en lasten 2015 in de aanbiedingsnota:

Incidentele posten	2015
Incidentele lasten	
Waterschapsverkiezingen	80.000
Totaal incidentele lasten	80.000
Incidentele baten	
Overrealisatie taakstellingen	384.000
Lagere kapitaallasten damwanden	135.000
Totaal incidentele baten	519.000

Maatschappelijke effecten en indicatoren

Maatschappelijke effecten kunnen worden gedefinieerd als de beoogde gevolgen van het gemeentelijk beleid voor de samenleving en geven daarmee antwoord op de vraag: 'Wat willen we bereiken'. Het is belangrijk om te beseffen dat wij het realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten niet alleen kunnen. Wij gaan hier de komende jaren samen met onze inwoners,

ondernemers en maatschappelijke instellingen aan werken.

Voor alle maatschappelijke effecten zijn in de aanbiedingsnota zogenoemde kernindicatoren opgenomen. Deze indicatoren zijn niet de enige indicatoren waar wij op sturen. Onderstaand is een uitgebreider overzicht van indicatoren opgenomen.

Volwassenen nemen, binnen hun eigen mogelijkheden, deel aan het arbeidsproces.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Percentage huishoudens met bijzondere bijstand Bron: Sociale Zaken gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	3%	3%
Percentage doelgroep Participatiewet dat actief is in een participatieplaats (tegenprestatie, vrijwilligerswerk, re-integratietraject) Bron: Sociale Zaken gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	67%	75%

De gemeente Roosendaal heeft een aantrekkelijk ondernemers -en vestigingsklimaat.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Aantal (fulltime) banen bij nieuwe bedrijven (oprichtingen en vestigingen afkomstig van buiten de gemeente Roosendaal, inclusief correcties) Bron: Vestigingenregister West-Brabant Meetfrequentie: jaarlijks	+1.283 banen (2012 / 2013)	+ 1.000 banen
Aantal (fulltime) banen bij opgeheven bedrijven (opheffingen en verhuizers naar buiten de gemeente Roosendaal, inclusief correcties) Bron: Vestigingenregister West-Brabant Meetfrequentie: jaarlijks	-1.131 banen (2012 / 2013)	-500 banen
Ontwikkeling aantal (fulltime) banen bij bestaande bedrijven (bestaande vestigingen binnen de gemeente Roosendaal) Bron: Vestigingenregister West-Brabant Meetfrequentie: jaarlijks	-797 banen (2012 / 2013)	0

De Roosendaalse jeugd groeit gezond en veilig op en neemt naar eigen tevredenheid deel aan de samenleving.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Aantal leerplichtigen met schoolverzuim (te laat komen, spijbelen) door de school gemeld aan de leerplichtambtenaar (relatief verzuim / per schooljaar) Bron: Regionaal Bureau Leerplicht Meetfrequentie: Jaarlijks	2012 / 2013: 252 jongeren	290
Aantal thuiszitters (een thuiszitter is een leerplichtige jongere die een schoolinschrijving heeft, maar zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimt) Bron: Regionaal Bureau Leerplicht Meetfrequentie: Jaarlijks	2012 / 2013: 6 jongeren	20
Aantal jeugdigen waarvoor een onderzoek naar een (vermoeden van) kindermishandeling is gestart Bron: Bureau Jeugdzorg (later: AMHK) Meetfrequentie: Jaarlijks	2013: 158 jeugdigen	174
Aantal huishoudens met kinderen dat gebruikmaakt van schuldhulpverlening Bron: Traverse Meetfrequentie: Jaarlijks	2013: 107 huishoudens	110 huishoudens

Disclaimer Jeugd:

De bovenstaande indicatoren zijn met grote zorg samengesteld. Vanwege de directe relatie met de transitie Jeugd is de verbinding gezocht met regionale en landelijke trajecten (onder andere met de Monitor Sociaal Domein van VNG/KING). Op het moment van samenstelling van de indicatoren waren de regionale en landelijke indicatoren nog niet definitief. Het is daarom mogelijk dat de indicatoren behorend bij het bovenstaande effect in de loop van 2015 worden aangepast. Bovendien is er in 2015 meer zicht op de informatie die beschikbaar is voor het monitoren van de decentralisaties.

Volwassenen nemen zo lang mogelijk gezond, op eigen kracht en naar eigen tevredenheid deel aan de samenleving.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2014	2018
Aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk verricht Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-
Aandeel inwoners dat lid is van een club of vereniging Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-
Aandeel inwoners dat zich thuis wel eens onveilig voelt Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-

Disclaimer Volwassenen:

De voorgaande indicatoren zijn met grote zorg samengesteld. Vanwege de directe relatie met de transitie Wmo/ AWBZ is de verbinding gezocht met regionale en landelijke trajecten (onder andere met de Monitor Sociaal Domein van VNG/KING). Op het moment van samenstelling van de indicatoren waren de regionale en landelijke indicatoren nog niet definitief. Het is daarom mogelijk dat de indicatoren behorend bij het bovenstaande effect in de loop van 2015 worden aangepast. Bovendien is er in 2015 meer zicht op de informatie die beschikbaar is voor het monitoren van de decentralisaties.

De gemeente Roosendaal is aantrekkelijk om te wonen en vrije tijd door te brengen.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Rapportcijfer van inwoners voor het onderhoud van de verhardingen Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	5,5	6,0
Rapportcijfer van inwoners voor het onderhoud van het openbaar groen Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	5,6	6,0
Rapportcijfer van inwoners voor voorzieningen in de buurt Dit is een gemiddeld rapportcijfer voor elf voorzieningen in de buurt: basisscholen, peuterspeelzalen, speelgelegenheden, groenvoorzieningen, voorzieningen voor jongeren, voorzieningen voor ouderen, gezondheids-/welzijnsvoorzieningen, parkeergelegenheid, straatverlichting, openbaar vervoer en winkels voor de dagelijkse boodschappen. Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	6,9	7,0
Aandeel inwoners dat zich het afgelopen jaar actief heeft ingezet voor de buurt Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	23%	30%
Aandeel inwoners dat vindt dat de buurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	8 %	10%
Aandeel inwoners dat verwacht dat de buurt de komende jaren vooruit zal gaan Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	7%	10%
Rapportcijfer van inwoners over de kwaliteit van de eigen woning Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	7,7	7,7
Rapportcijfer van inwoners voor uitgaansgelegenheden (bijvoorbeeld disco's, cafés, terrassen) Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	7,1	7,5
Rapportcijfer van inwoners voor terugkerende evenementen: kermis Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	7,5	7,5
Rapportcijfer van inwoners voor terugkerende evenementen (bijvoorbeeld Draai van de Kaai, Roosendaal zingt) Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-
Rapportcijfer van inwoners voor onderwijsvoorzieningen voor basisonderwijs Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	7,9	7,9
Rapportcijfer van inwoners voor onderwijsvoorzieningen voor voortgezet onderwijs Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-

De woon- werk- en winkellocaties van de gemeente Roosendaal zijn goed bereikbaar voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Rapportcijfer van inwoners voor parkeervoorzieningen in de eigen buurt Bron: Bewonersenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: tweejaarlijks	6,4	7,0
Rapportcijfer van bezoekers voor parkeervoorzieningen binnenstad (auto – fiets) Bron: Passantenenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	7,6 (auto) 8,1 (fiets)	7,5 (auto) 8,0 (fiets)

De gemeente Roosendaal heeft een woningaanbod dat is afgestemd op de behoeften van huidige en (potentieel) toekomstige inwoners.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Percentage inwoners dat, bij een verhuiscens, denkt een geschikte woning binnen de gemeente Roosendaal te vinden Bron: Bewonersenquête Meetfrequentie: tweejaarlijks	Nieuwe indicator	-
Percentage leegstaande woningen Bron: Team Informatie Meetfrequentie: jaarlijks	2,9%	2,5%
Aantal personen dat zich in de gemeente Roosendaal heeft gevestigd van buiten de gemeente Bron: GBA Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	2.822 personen	2.900 personen
Aantal personen dat is verhuisd naar een woonplaats buiten de gemeente Roosendaal Bron: GBA Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	2.915 personen	2.800 personen
Aantal personen dat is verhuisd binnen de gemeente Roosendaal Bron: GBA Gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	3.531 personen	3.600 personen

De binnenstad van de gemeente Roosendaal is aantrekkelijk voor bezoekers, inwoners en ondernemers.

	Laatste meting	Doelstelling
Indicator	2013	2018
Aantal bezoekers per week in binnenstad Bron: Passantentellingen Locatus (najaar) Meetfrequentie: jaarlijks	127.500 bezoekers	135.000 bezoekers
Aandeel bezoekers dat 3 uur of langer in de binnenstad verblijft Bron: Passantenenquête gemeente Roosendaal Meetfrequentie: jaarlijks	29%	30%

3

Bijlage: Financiële begroting

1. Overzicht lasten en baten met toelichting per programma

Programma 1 Besturen & Samenwerken

Lasten

Beleids- Veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
101	Bestuur en organisatie						
	Beleid Bestuur	469.417	2.005.641	2.036.821	2.039.679	2.070.979	2.086.542
	Raad	921.197	958.852	973.753	983.901	996.032	1.007.661
	College B en W	1.147.384	1.187.276	1.252.697	1.238.471	1.246.962	1.255.378
	Raadscommissies	74.034	103.855	107.183	108.039	109.479	110.109
	Algemene bestuursondersteuning	1.418.178	512.623	516.332	519.522	525.876	529.213
	Faciliteiten bestuur	38.697	485.471	493.951	495.541	502.696	505.081
	Cie bezwaar en beroep	633.993	642.008	649.360	652.008	661.418	665.536
	Bestuurlijke samenwerking	510.049	479.977	490.365	485.515	485.878	486.015
	Ondersteuning Raad en Rekenkamer	782.017	846.284	880.883	887.723	899.245	904.286
	Beleid dienstverl. en bedrijfsvoering	2.354.018	2.303.633	2.321.499	2.325.638	2.346.614	2.355.697
	Communicatie	217.754	175.682	208.333	177.249	210.221	179.366
	Roosendaal in ontwikkeling						
	Totaal	8.566.738	9.701.302	9.931.177	9.913.286	10.055.400	10.084.884
102	Integrale veiligheid						
	Beleid integrale veiligheid	841.771	829.099	769.661	713.035	750.802	722.872
	Veilige woon- en leefomgeving	2.167.730	2.080.631	2.172.503	2.243.612	2.275.291	2.287.308
	Bedrijvigheid en veiligheid	39.610	43.930	43.980	43.955	44.105	44.170
	Jeugd en veiligheid	20.358	23.654	23.654	23.654	23.654	23.654
	Fysieke veiligheid	5.853.529	4.927.121	4.821.679	4.809.929	4.904.819	4.902.317
	Bestuurlijke aanpak criminaliteit						
	Opsporen conventionele explosieven	69.981	482.008				
	Totaal	8.992.979	8.386.443	7.831.477	7.834.185	7.998.671	7.980.321
103	Dienstverlening						
	Beleid dienstverlening						
	Basisregistratie personen	455.412	309.352	490.470	493.626	501.132	503.418
	Dienstverlening burgerzaken	1.559.593	1.563.876	1.572.775	1.582.898	1.606.714	1.614.100
	Verkiezingen	32.983	542.225	207.111	47.424	208.166	208.393
	Kadaster	88.457	45.524	46.145	46.086	46.644	46.865
	Afdrachten rijk leges burgerzaken	432.057	598.729	337.181	350.246	371.417	377.085
	Totaal	2.568.502	3.059.706	2.653.682	2.520.280	2.734.073	2.749.861
104	Vitale wijken en dorpen						
	Beleid wijkgericht werken	163.433	310.540	315.377	316.938	321.775	323.960
	Wijkgericht werken	1.546.400	2.298.236	1.150.945	948.625	958.923	963.564
	Straatmanagement	52.653	35.024	35.570	35.746	36.291	36.538
	Totaal	1.762.486	2.643.800	1.501.892	1.301.309	1.316.989	1.324.062
	Totaal lasten programma 1	21.890.705	23.791.251	21.918.228	21.569.060	22.105.133	22.139.128
	Exploitatie saldi programma 1	19.816.892	22.015.498	20.354.049	19.928.334	20.427.317	20.425.089

**Programma 1 Besturen & Samenwerken
Baten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
101	Bestuur en organisatie						
	Beleid Bestuur	842					
	Raad	8.150					
	College B en W	1.720					
	Raadscommissies	5.522					
	Algemene bestuursondersteuning	90.000					
	Faciliteiten bestuur						
	Cie bezwaar en beroep	45					
	Bestuurlijke samenwerking	140.547	72.562	82.159	83.401	84.674	84.254
	Ondersteuning Raad en Rekenkamer						
	Beleid dienstverl. en bedrijfsvoering	11.387					
	Communicatie	4.132	604	618	632	647	662
	Roosendaal in ontwikkeling						
	Totaal	262.345	73.166	82.777	84.033	85.321	84.916
102	Integrale veiligheid						
	Beleid integrale veiligheid	42.642					
	Veilige woon- en leefomgeving	106.756	151.388	154.870	158.432	162.076	165.803
	Bedrijvigheid en veiligheid						
	Jeugd en veiligheid	-15					
	Fysieke veiligheid	341.123	80.000				
	Bestuurlijke aanpak criminaliteit						
	Opsporen conventionele explosieven						
	Totaal	490.506	231.388	154.870	158.432	162.076	165.803
103	Dienstverlening						
	Beleid dienstverlening						
	Basisregistratie personen	7.597					
	Dienstverlening burgerzaken						
	Verkiezingen						
	Kadaster	51.429	40.000	40.920	41.861	42.824	43.809
	Afdrachten rijk leges burgerzaken	1.209.651	1.408.699	1.263.112	1.356.400	1.387.595	1.419.511
	Totaal	1.268.677	1.448.699	1.304.032	1.398.261	1.430.419	1.463.320
104	Vitale wijken en dorpen						
	Beleid wijkgericht werken						
	Wijkgericht werken	41.415	22.500	22.500			
	Straatmanagement	10.870					
	Totaal	52.285	22.500	22.500	-	-	-
	Totaal baten programma 1	2.073.813	1.775.753	1.564.179	1.640.726	1.677.816	1.714.039

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 1 Besturen & Samenwerken

Het budget voor programma 1 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Bestuur en organisatie

Hogere salariskosten college door uitbreiding college met een wethouder met ingang van 2015.	- 64.000 N
Roosendaals Treffen wordt eenmaal in twee jaar georganiseerd.	- 32.000 N
Hogere doorberekening huisvestingskosten door uitbreiding college met een wethouder.	- 26.000 N
Lagere doorberekening voormalig personeel, de uitkeringen van twee voormalige wethouders zijn vervallen	18.000 V

Integrale veiligheid

Lagere kosten bommenregeling, betrof eenmalige kosten voor het in kaart brengen en verwijderen explosieven.	482.000 V
Lagere juridische advieskosten, in 2014 was door toename complexe (handhavings-) dossiers sprake van extra juridische advieskosten en proceskosten (1e bestuursrapportage 2014).	48.000 V
Lagere bijdrage Veiligheidsregio, in 2014 was er sprake van een incidenteel voordeel als gevolg van een voordelige afrekening over 2012 van € 92.000. Daarnaast wordt de bijdrage aan de Veiligheidsregio eenmalig lager als gevolg van een verrekening van het voordelige exploitatiesaldo over 2013 (€ 157.000).	65.000 V
Lagere doorberekening huisvestingskosten brandweer, in 2014 zijn eenmalige kosten voor herstelwerkzaamheden begroot (€ 25.000 / 1e bestuursrapportage 2014). Tevens lagere kapitaallasten ad. € 17.000 doordat enkele investeringen eind 2014 zijn afgeschreven.	42.000 V
Voordelige afrekening BTW kazerne brandweer in 2014 (1e bestuursrapportage 2014).	- 80.000 N
Eindafrekening Courage met gemeente Bergen op Zoom in 2014 (1e bestuursrapportage 2014).	60.000 V

Dienstverlening

Reisdocumenten, met ingang van maart 2014 hebben de paspoorten en de ID kaarten voor personen van 18 jaar en ouder een geldigheidsduur gekregen van 10 jaar. Door de langere geldigheidsduur zijn de leges met ingang van maart 2014 aanzienlijk verhoogd. Dit geldt zowel voor het gemeentelijk deel als voor het rijksdeel. De stijging van het rijksdeel is in verhouding tot de verhoogde opbrengst aanmerkelijk, waardoor er op het totaalbeeld een nadeel ontstaat. Tevens mogen met ingang van maart geen vermissingsleges meer worden geheven (1e bestuursrapportage 2014).	93.000 V
Lagere kosten verkiezingen, in 2014 was een budget voor twee verkiezingen opgenomen. In 2015 vindt maar één verkiezing plaats, hierdoor is het budget in 2015 lager.	160.000 V

Vitale wijken en dorpen

Lager budget voor wijkgericht werken, 300.000 V
het beschikbaar gestelde budget vanuit het collegeprogramma 2010-2014 was € 600.000 per jaar.
In de Kadernota 2014 is het budget voor 2015 bijgesteld naar € 300.000.

Vervallen budget Leefbare Wijken en Dorpen uit bestemmingsreserve, 858.000 V
in 2014 is voor de afloop van projecten uit 2013 nog eenmalig budget vrijgemaakt voor Leefbare
Wijken en Dorpen uit de bestemmingsreserve Majeure Opgaven. Hiertegen over staat een lagere
onttrekking aan de reserve op programma 6 Betalen & Financieringen.

Diversen

Hogere personeelslasten ambtelijke inzet en doorberekening intern product, - 290.000 N
van belang is het feit dat door de uitstroom van personeel de kosten voor het intern product
over minder productieve uren worden omgeslagen. Hierdoor ontstaat een hoger tarief voor de
doorberekening van de opslag intern product. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een
lager aantal productieve uren.

Diverse overige verschillen programma 1 Besturen & Samenwerken 27.000 V

Totaal voordelig verschil 1.661.000 V

Programma 2 Leren & Ontwikkelen

Lasten

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
201	Onderwijs						
	Leerplicht	744.556	848.513	864.924	868.119	879.087	883.372
	Onderwijsachterstanden	2.605.205	2.680.378	2.489.342	2.488.352	2.488.115	2.487.511
	Openbaar Basisonderwijs	158.799	171.047	170.193	169.983	169.878	169.052
	Bijzonder Basisonderwijs	686.819	582.579	576.503	571.416	571.477	568.747
	Bijzonder Speciaal Onderwijs	1.160.156	1.251.124	1.252.062	1.252.070	1.253.226	1.253.683
	Openbaar voortgezet onderwijs						
	Bijzonder voortgezet onderwijs						
	Huisvesting Openbaar Onderwijs	1.003.482	836.513	691.739	680.818	662.381	634.537
	Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs	2.702.001	2.110.033	1.815.001	1.775.582	1.737.681	1.701.857
	Huisvesting Bijz. Speciaal Onderwijs	902.234	784.279	716.548	703.116	690.714	677.157
	Huisvesting Openbaar Voortgezet Onderwijs	1.411.952	1.010.474	958.418	946.081	934.104	921.986
	Huisvesting Bijzonder Voortgezet Onderwijs	471.950	897.559	1.739.955	1.936.688	1.908.562	1.849.636
	Onderwijs algemeen	422.623	394.545	432.009	431.815	432.979	433.483
	Voormalige onderwijsgebouwen	47.688	996	1.011	1.016	1.032	1.038
	Kinderopvang exploitatie weihoeck	269.105	120.579	135.260	134.451	134.501	132.603
	Uitvoer. technische hygiene zorg						
	Totaal	12.586.570	11.688.619	11.842.965	11.959.507	11.863.737	11.714.662
202	Sport en recreatie						
	Beleid sport en recreatie	971	65.137	80.334	80.262	81.463	82.045
	Exploitatie buitensportaccommodaties groen	1.971.426	1.441.618	1.285.732	1.256.925	1.243.296	1.233.703
	Expl.binnensportaccommodaties	1.177.089	669.393	623.754	632.612	618.105	605.816
	Zwembad de Stok	1.935.594	1.769.313	1.705.374	1.693.728	1.681.763	1.669.468
	Kinderboerderij Minnebeek	72.733	47.196	46.189	45.791	45.720	45.315
	Gezonde leefstijl	294.246	64.903	65.629	65.465	66.447	66.871
	Actieve leefstijl sportsubsidies	304.508	490.431	544.415	544.415	544.415	544.415
	Totaal	5.756.567	4.547.991	4.351.427	4.319.198	4.281.209	4.247.633
203	Cultuur						
	Beleid kunst en cultuur	177.316					
	Bibliotheekwerk	1.640.426	1.618.503	1.618.503	1.618.503	1.618.503	1.618.503
	Media	37.820	45.190	45.190	45.190	45.190	45.190
	Cultuureducatie	3.919.673	1.071.144	1.043.861	1.053.703	1.074.909	1.087.245
	Podiumkunsten	1.609.285	1.583.381	1.581.169	1.579.726	1.578.283	1.572.386
	Archiefbeheer-en toezicht	1.419.912	757.333	792.223	790.668	801.491	805.862
	Monumenten	239.639	356.878	362.049	377.964	380.443	381.514
	Erfgoed	99.244	583.536	559.509	558.213	566.136	569.554
	Volksfeesten	117.265	247.839	105.438	106.033	106.607	107.316
	Actieve leefstijl cultuursubsidies	353.302	335.735	313.737	298.144	296.703	298.245
	Totaal	9.613.882	6.599.539	6.421.679	6.428.144	6.468.265	6.485.815
	Totaal lasten Programma 2	27.957.019	22.836.149	22.616.071	22.706.849	22.613.211	22.448.110

Exploitatie saldi programma 2	23.589.858	19.749.721	19.760.892	19.836.965	19.744.612	19.581.315
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Programma 2 Leren & Ontwikkelen

Baten

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
201	Onderwijs						
	Leerplicht	172.080	146.070	149.430	152.867	156.383	159.980
	Onderwijsachterstanden	2.036.009	2.183.432	2.004.508	2.004.508	2.004.508	2.004.508
	Openbaar Basisonderwijs		-6				
	Bijzonder Basisonderwijs	159.611	256				
	Bijzonder Speciaal Onderwijs	27.234	32.362	33.205	34.068	34.951	35.854
	Openbaar voortgezet onderwijs						
	Bijzonder voortgezet onderwijs						
	Huisvesting Openbaar Onderwijs	26.000					
	Huisvesting Bijzonder Basisonderwijs	193.544					
	Huisvesting Bijz. Speciaal Onderwijs	128.800					
	Huisvesting Openbaar Voortgezet Onderwijs	10.172	21.828				
	Huisvesting Bijzonder Voortgezet Onderwijs	472					
	Onderwijs algemeen	66.156	66.156	66.156	66.156	66.156	66.156
	Voormalige onderwijsgebouwen		644	34.009	35.267	35.468	35.237
	Kinderopvang exploitatie weihoek	82.582	21.759	22.154	22.137	22.120	22.103
	Uitvoering technische hygiene zorg						
	Totaal	2.902.660	2.472.501	2.309.462	2.315.003	2.319.586	2.323.838
202	Sport en recreatie						
	Beleid sport en recreatie						
	Exploitatie buitensportaccommodaties groen	241.636	306.841	181.528	186.456	191.496	196.653
	Exploitatie binnensportaccommodaties	430.671	90	90	90	90	90
	Zwembad de Stok	206.387	192.121	128.182	116.536	104.571	92.276
	Kinderboerderij Minnebeek						
	Gezonde leefstijl						
	Actieve leefstijl sportsubsidies						
	Totaal	878.694	499.052	309.800	303.082	296.157	289.019
203	Cultuur						
	Beleid kunst en cultuur						
	Bibliotheekwerk						
	Media						
	Cultuureducatie	435.883	45.096	45.265	45.438	45.615	45.796
	Podiumkunsten						
	Archiefbeheer-en toezicht	104.331	19.945	27.904	28.372	28.852	29.343
	Monumenten	42.680	42.334	43.624	58.865	59.265	59.675
	Erfgoed		7.500	119.124	119.124	119.124	119.124
	Volksfeesten	2.913					
	Actieve leefstijl cultuursubsidies						
	Totaal	585.807	114.875	235.917	251.799	252.856	253.938
	Totaal baten Programma 2	4.367.161	3.086.428	2.855.179	2.869.884	2.868.599	2.866.795

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 2 Leren & Ontwikkelen

Het budget voor programma 2 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Onderwijs

Hogere doorberekende huisvestingskosten vastgoed met name veroorzaakt door de kapitaallasten met betrekking tot de bouw VMBO bovendonk 1 zie ook relatie met mutaties bestemmingsreserves. Deze hogere lasten worden deels gecompenseerd door het lager gehanteerde kapitaalrente percentage.	- 625.000 N
Lagere kapitaallasten overige investeringen niet zijnde vastgoed. Dit is hoofdzakelijk een gevolg van een lager gehanteerd rentepercentage.	26.000 V
Lagere geraamde uitgaven uit bestemmingsreserves doordat in de vergelijkende cijfers 2014 het Huisvestingsprogramma Onderwijs (HPO) begrepen is. Voor 2015 dient het HPO nog goedgekeurd en toegevoegd te worden. Zie de relatie met lagere onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.	303.000 V

Sport en recreatie

Lagere kapitaallasten met name bij zwembad de Stok, dit voordeel wordt deels teniet gedaan door de hogere kapitaallasten bij sportpark Vierhoeven. Voorts speelt ook het lagere doorberekende rentepercentage een rol. De daling van de kapitaallasten bij zwembad de Stok staat tegenover een gelijke lagere opbrengst uit de verstrekte lening.	18.000 V
Lagere terugontvangsten lening zwembad de Stok als gevolg van de lineaire aflossing.	- 64.000 N
Lagere doorberekende huisvestingskosten vastgoed onder andere veroorzaakt door de hogere geraamde huurontvangsten vanaf 2015 voor de sporthal in Wouw. Tevens speelt het positieve effect van het gehanteerde lagere kapitaalrentepercentage ook hier een rol.	124.000 V
Wegvallen incidenteel budget voor unilocatie Vierhoeven 2014.	100.000 V
Wegvallen incidentele onttrekking 2014 uit de voorziening gemeentelijke sportaccommodaties in verband met realisering unilocatie Vierhoeven.	- 152.000 N
Hogere verhuuropbrengsten sportpark Vierhoeven als gevolg van unilocatie Vierhoeven.	43.000 V
Hogere stortingen in reserves/voorzieningen vanaf 2015 onder andere bij sportpark Vierhoeven door besluitvorming unilocatie Vierhoeven. Zie de relatie met onttrekking uit de bestemmingsreserve kapitaallasten unilocatie.	- 34.000 N
Wegvallen incidentele verlaging subsidies sportstimulering 2014 als gevolg van besluitvormingerschikking subsidies (1e bestuursrapportage 2014).	- 54.000 N

Cultuur

Wegvallen van het incidenteel budget 2014 frictiekosten Centrum voor de Kunsten. 120.000 V

Lagere subsidies binnen het beleidsveld cultuur doordat onder andere in 2014 een herschikking plaatsgevonden (1e bestuursrapportage 2014 / zie relatie met het beleidsveld sport). 80.000 V heeft

Lagere kapitaallasten met name bij Centrum voor de Kunsten en als gevolg van het lagere rentepercentage. 23.000 V

In 2014 is de taakstelling bij het museum incidenteel gerealiseerd en via een begrotingswijziging afgeboekt. Vanaf 2015 is deze stelpost nog structureel in de begroting aanwezig. 119.000 V

Wegvallen incidenteel budget 2014 ten behoeve van evenementen op het Kadeplein conform besluitvorming (1e bestuursrapportage 2014). 102.000 V

Diversen

Hogere personeelslasten ambtelijke inzet en doorberekening intern product, van belang is het feit dat door de uitstroom van personeel de kosten voor het intern product over minder productieve uren worden omgeslagen. Hierdoor ontstaat een hoger tarief voor de doorberekening van de opslag intern product. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een lager aantal productieve uren. -111.000 N

Diverse overige kleinere verschillen binnen het programma 2 Leren & Ontwikkelen. - 29.000 N

Totaal nadelig verschil **11.000 N**

Programma 3 Werken & Ondernemen**Lasten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
301	Economie						
	Beleed economie	39.014	72.313	72.832	72.766	73.854	74.383
	Accountmanagement bedrijven	309.555	269.265	248.137	247.903	250.782	252.151
	Markten	137.275	148.952	149.420	149.346	150.908	151.689
	Economische ontwikkeling	1.793.978	1.111.374	946.387	724.533	727.983	729.655
	Marktgeden						
	Kermissen	197.548	214.255	215.770	215.980	217.070	217.773
	Toeristisch recreatieve ontwikkeling	259.585	259.850	283.078	282.647	285.233	286.354
	Citymarketing	130.785	88.591	88.577	88.550	88.996	89.211
	Totaal	2.867.740	2.164.600	2.004.201	1.781.725	1.794.826	1.801.216
302	Werk en inkomen						
	Arbeidsmarkt	159.750	60.122	10.122	10.122	10.122	10.122
	Sociale werkvoorziening	17.536.387	17.981.888	16.833.589	15.539.962	14.388.668	13.308.674
	Loonkostensubsidies						
	Advies in het kader van bijstands- verlening						
	Uitvoering uitkeringsregeling participatiewet	24.873.552	27.202.280	21.315.761	21.334.764	20.928.937	20.945.727
	Uitvoering uitkeringsreg. (BBZ/IAOW/IAOZ)	1.560.747	1.466.030	1.466.754	1.467.203	1.468.135	1.468.479
	Volwasseneneducatie	196.395	241.803	212.381	212.356	212.506	212.571
	Participatievoorzieningen	6.492.102	6.055.929	6.035.319	6.001.688	6.033.939	6.046.822
	Uitvoering wet op de lijkbezorging	16.046	16.373	16.425	16.458	16.526	16.550
	Voorziening minima	3.197.861	3.965.117	3.705.354	3.712.177	3.719.402	3.722.111
	Totaal	54.032.840	56.989.542	49.595.705	48.294.730	46.778.235	45.731.056
	Totaal lasten programma 3	56.900.580	59.154.142	51.599.906	50.076.455	48.573.061	47.532.272

Exploitatie saldi programma 3	12.206.460	13.442.043	11.938.131	11.592.578	11.232.641	11.252.252
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

**Programma 3 Werken & Ondernemen
Baten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
301	Economie						
	Beleid economie						
	Accountmanagement bedrijven	110.400	-108.000				
	Markten	6.907					
	Economische ontwikkeling	534.644	316.284	324.260	331.702	339.315	346.885
	Marktgeden	114.813	121.572	121.606	124.403	127.264	130.191
	Kermissen	272.314	283.406	392.225	401.246	410.475	419.916
	Toeristisch recreatieve ontwikkeling						
	Citymarketing						
	Totaal	1.039.078	613.262	838.091	857.351	877.054	896.992
302	Werk en inkomen						
	Arbeidsmarkt						
	Sociale werkvoorziening	17.153.392	16.491.953	15.771.901	14.574.123	13.410.963	12.330.625
	Loonkostensubsidies						
	Advies in het kader van bijstandsverlening						
	Uitvoering uitkeringsregeling participatiewet	21.693.617	25.109.199	19.585.009	19.585.009	19.585.009	19.585.009
	Uitvoering uitkeringsreg. (BBZ/IAOW/IAOZ)	623.543	391.944	392.518	393.098	393.098	393.098
	Volwasseneneducatie	181.397	251.818	222.346	222.346	222.346	222.346
	Participatievoorzieningen	3.791.973	2.504.923	2.502.910	2.502.950	2.502.950	2.502.950
	Uitvoering wet op de lijkbezorging	10.607					
	Voorziening minima	200.513	349.000	349.000	349.000	349.000	349.000
	Totaal	43.655.042	45.098.837	38.823.684	37.626.526	36.463.366	35.383.028
	Totaal baten programma 3	44.694.120	45.712.099	39.661.775	38.483.877	37.340.420	36.280.020

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 3 Werken & Ondernemen

Het budget voor programma 3 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Economie

De kosten binnen het beleidsveld economie zijn per saldo in 2015 lager doordat via de	286.000 V
1e bestuursrapportage 2014 diverse incidentele budgetten zijn toegekend in 2014:	
Verlaging huur Paviljoen de Nieuwe Markt 49 A-E	46.000
Budget binnenstadorganisatie	100.000
Openbreken van de overeenkomst spoorverbinding Bosstraat	25.000
Bijdrage parkmanagement	15.000
Verlaging opbrengst staangelden kermissen	100.000
Incidenteel voordeel in 2015 bij Accountmanagement bedrijven in verband met wegvallende	108.000 V
Kosten 2014 met betrekking tot afboeking van de vordering voor het pand Hogerwerf 4.	
Hogere personeelslasten voor ambtelijke inzet en doorberekening intern product.	- 23.000 N
Veroorzaakt door een hoger aantal doorberekende ambtelijke uren. Ook van belang is het feit dat door de uitstroom van personeel de kosten voor het intern product over minder productieve uren worden omgeslagen. Hierdoor ontstaat tevens een hoger tarief voor de doorberekening opslag intern product voor dit beleidsveld.	

Werk en inkomen

In de begroting 2014 is een incidenteel budget aanwezig voor het Starterscentrum.	50.000 V
Lagere geraamde bijdrage exploitatietekort WVS-groep deels teniet gedaan door hoger budget bijzondere activiteiten.	429.000 V
Via de 1e bestuursrapportage zijn in 2014 eenmalig geormerkte taakmutaties opgenomen vanuit de september- en decembercirculaire gemeentefonds met betrekking tot minima. Voorts zijn in 2014 ook middelen vanuit de besluitvorming resultaatbestemming jaarrekening 2013 toegekend. In de vergelijking met 2015 ontstaat genoemd voordeel ten opzichte van deze incidentele middelen.	345.000 V
Hogere kosten kwijtschelding.	- 70.000 N
Vanuit de besluitvorming resultaatbestemming jaarrekening 2013 zijn in 2014 incidenteel middelen toegekend voor de uitvoeringskosten inburgering. In de vergelijking met 2015 ontstaat genoemd voordeel ten opzichte van deze incidentele middelen.	130.000 V
Lagere personeelslasten voor ambtelijke inzet en doorberekening intern product. Veroorzaakt door een lager aantal doorberekende ambtelijke uren met name de doorberekende uren voor personeel derden zijn fors minder. Rechtevenredig ook een lagere toerekening intern product. Deels teniet gedaan door het hogere tarief. Dit geeft een voordeel van € 1.256.000 op de doorberekeningen. Van belang in dit kader zijn ook de personele verschuivingen als gevolg van het feit dat in 2014 het budget werkdeel WWB € 850.000 onder het product participatievoorzieningen via de begrotingswijzigingen 1e bestuursrapportage en inhuur sociale zaken anderszins is ingezet. Dit begrotingsbudget is vanaf 2015 structureel in tact gebleven. In vergelijkende zin geeft dit een nadeel wat in relatie staat tot het eerder genoemde voordeel vanuit de analyse personeelskosten.	406.000 V
Diverse overige kleinere verschillen binnen het programma 3 Werken & Ondernemen	- 157.000 N
Totaal voordelig verschil	1.504.000 V

**Programma 4 Wonen & Verblijven
Lasten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
401	Openbare ruimte						
	Beleid openbare ruimte	26.032	5.521	5.518	5.513	5.596	5.635
	Wegen, straten, pleinen en verkeersmaatregelen	12.814.720	7.468.804	7.605.219	6.871.036	6.787.419	6.638.644
	Schouw sloten en wegbermen	361.769	363.780	149.208	149.388	149.625	149.827
	Waterkering en afwatering	240.972	392.493	532.467	527.680	518.528	501.681
	Bossen en natuurterreinen	218.936	268.860	265.732	265.861	267.352	268.889
	Openbaar groen	4.930.457	4.416.667	4.304.654	4.319.963	4.343.644	4.373.599
	Speelvoorzieningen	565.347	527.516	532.538	535.959	541.080	544.916
	Speeltuinen	22.680					
	Riolering algemeen	185.967	7.517.988	7.713.985	7.707.119	8.177.878	8.606.816
	VGRP/basisrioleringsplan	111.428	674.882	689.809	652.151	666.202	682.393
	Rioleringsbeheer	8.272.319	1.507.635	1.560.953	1.599.240	1.569.115	1.598.806
	Pompgemalen en persleidingen	971.894	955.340	975.953	971.573	993.333	1.014.811
	Kosten heffingen rioleringen	155.517	144.115	140.133	138.377	136.737	136.394
	Kolken en lijngoten	157.211	304.407	310.869	311.947	318.728	325.131
	Grondwater beheerplan	99.003	209.802	193.691	197.383	201.568	205.372
	Baten rioleringen						
	Oude en nieuwe haven	229.492	675.769	834.859	1.076.489	1.354.993	1.518.746
	Begraafplaatsen	32.961	62.075	62.602	62.903	63.272	63.581
	Landschappen van allure		214.734	178.910	184.968	184.541	183.358
	Vrouwenhof / Volkstuinen overig	30.305	39.987	27.765	27.463	22.162	22.057
	Totaal	29.427.010	25.750.375	26.084.865	25.605.013	26.301.773	26.840.656
402	Bereikbaarheid / mobiliteit						
	Beleid bereikbaarheid & mobiliteit						
	Vwerker en Vervoer	337.273	350.076	300.086	300.017	301.696	302.512
	Betaald parkeren	1.925.232	2.060.802	2.022.585	2.023.749	2.024.057	2.023.350
	Parkeerbeheer	226.650	57.007	34.151	34.182	34.262	34.291
	Opbrengst betaald parkeren						
	Totaal	2.489.155	2.467.885	2.356.822	2.357.948	2.360.015	2.360.153
403	Ruimte en wonen						
	Beleid ruimte & wonen	10.466	83.352	84.307	84.231	85.491	86.103
	Investerings stedelijke vernieuwing	787.658	880.464	306.499	303.185	302.720	302.020
	Grondexploitatie	55.084.401	19.417.666	12.948.217	15.374.133	12.266.746	6.821.768
	Programma spoorhaven	226.305	96.811	152.945	152.807	155.093	156.202
	Ruimtelijke ordening	1.998.387	1.332.870	1.399.855	1.399.419	1.417.369	1.425.945
	Woningexploitatie	91.200	37.633	11.593	4.507	4.530	4.553
	Omgevingsvergunning	1.625.970	1.636.490	1.681.593	1.692.347	1.717.535	1.727.347
	Omgevingsvergunning niet gerelateerd deel	43.687	991				
	Wonen	640.124	1.044.832	401.885	401.481	403.421	404.175
	Subsidiereregelingen volkshuisvesting	13.282	50.786	51.534	51.488	52.258	52.631
	Huisuitzettingen	46.421	62.198	62.891	63.160	63.807	64.053
	Woonwagenzaken	230.157	151.632	142.499	142.497	142.530	142.546
	Huisnummering / straatnaamgeving	7.039	18.080	18.390	18.360	18.640	18.750
	Totaal	60.805.097	24.813.805	17.262.208	19.687.615	16.630.140	11.206.093

**Programma 4 Wonen & Verblijven
Baten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
401	Openbare ruimte						
	Beleid openbare ruimte						
	Wegen, straten, pleinen en verkeers- maatregelen	1.228.632	2.645.346	1.148.327	1.151.377	1.154.498	1.157.690
	Schouw sloten en wegbermen						
	Waterkering en afwatering	24.000	33.500	33.500	33.500	33.500	33.500
	Bossen en natuurterreinen	204.447	104.854	126.315	132.253	138.398	139.296
	Openbaar groen	285.015	25.000	199.166	201.447	203.780	206.167
	Speelvoorzieningen						
	Speeltuinen	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	Riolering algemeen		650.000	473.804			
	VGRP/basisrioleringsplan						
	Rioleringsbeheer	314.772	25.000	25.575	26.163	26.765	27.381
	Pompgemalen en persleidingen	344					
	Kosten heffingen rioleringen						
	Kolken en lijngoten						
	Grondwater beheerplan	3.750					
	Baten rioleringen	9.533.474	10.639.169	11.086.014	11.551.627	12.036.796	12.542.342
	Oude en nieuwe haven	12.455	12.816	13.111	13.413	13.721	14.037
	Begraafplaatsen	56.913	56.853	58.153	59.483	60.844	62.236
	Landschappen van allure						
	Vrouwenhof / Volkstuinen overig	12.624	14.903	14.947	14.992	15.038	15.085
	Totaal	11.680.426	14.211.441	13.182.912	13.188.255	13.687.340	14.201.734
402	Bereikbaarheid / mobiliteit						
	Beleid bereikbaarheid & mobiliteit						
	Verkeer en Vervoer	-33	50.000				
	Betaald parkeren						
	Parkeerbeheer	58.974	61.718	63.138	64.590	66.076	67.596
	Opbrengst betaald parkeren	2.137.746	2.508.508	2.508.508	2.634.625	2.634.625	2.769.394
	Totaal	2.196.687	2.620.226	2.571.646	2.699.215	2.700.701	2.836.990
403	Ruimte en wonen						
	Beleid ruimte & wonen						
	Investeringen stedelijke vernieuwing	462.065	564.709				
	Grondexploitaties	53.970.425	19.623.221	12.901.854	15.272.777	13.464.916	6.756.037
	Programma spoorhaven						
	Ruimtelijke ordening	13.635	10.960	144.020	147.243	153.632	161.190
	Woningexploitatie	86.861	46.640	31.605	25.338	25.755	26.626
	Omgevingsvergunning	855.433	921.908	1.871.300	1.914.340	1.958.370	2.003.413
	Omgevingsvergunning niet gerelateerd deel	35.592	29.811	30.497	31.198	31.916	32.650
	Wonen	239.261	643.333	29.423	29.771	30.129	30.543
	Subsidieregelingen volkshuisvesting	5.497					
	Huisuitzettingen	35.481	31.933	32.667	33.418	34.187	34.973
	Woonwagenzaken	18.003					
	Huisnummering / straatnaamgeving						
	Totaal	55.722.253	21.872.515	15.041.366	17.454.085	15.698.905	9.045.432

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
404	Reiniging en milieu						
	Beleid reiniging en milieu	9.659					
	Huisvuilinzameling/-verwijdering	11.032.279	10.756.637	9.704.015	9.772.213	9.982.658	10.197.908
	Opruiming Klandestiene stortplaatsen	31.656	31.963	32.318	32.514	32.667	32.869
	Kosten heffingen reiniging	141.096	130.615	233.436	233.441	233.457	233.463
	Baten reiniging		996				
	Bestrijding dierenoverlast	33.914	45.573	45.665	45.718	45.784	45.840
	Milieubeheer	1.080.981	1.245.223	1.045.994	1.062.881	1.080.597	1.080.369
	Milieuhandhaving						
	Totaal	12.329.585	12.211.007	11.061.428	11.146.767	11.375.163	11.590.449
405	Vergunningverlening						
	Leges openbare orde & veiligheid						
	Orde & veiligheid op de weg	72.009	71.930	73.458	73.979	75.134	75.581
	Evenementen	297.188	282.418	290.872	292.936	297.509	299.279
	Openbare inrichtingen	121.648	87.464	89.394	89.967	91.238	91.730
	Kappen van bomen						
	Reclame	5.729	5.908	5.842	5.877	5.955	5.985
	Handel	30.828	44.456	45.356	45.678	46.392	46.668
	Kansspelen	7.730	9.990	10.354	10.427	10.590	10.653
	Vereenvoudiging regelgeving	253.076					
	Totaal	788.208	502.166	515.276	518.864	526.818	529.896
	Totaal lasten Programma 4	105.839.055	65.745.238	57.280.599	59.316.207	57.193.909	52.527.247

Exploitatie saldi programma 4	24.753.887	15.945.280	16.459.728	15.880.038	14.800.437	15.919.779
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
404	Reiniging en milieu						
	Beleid reiniging en milieu						
	Huisvuilinzameling/-verwijdering	1.150.876	871.839	1.018.519	881.039	881.039	881.039
	Opruiming Klandestiene stortplaat- sen						
	Kosten heffingen reiniging						
	Baten reiniging	10.054.156	10.100.000	8.951.250	9.157.129	9.367.743	9.583.201
	Bestrijding dierenoverlast						
	Milieubeheer	158.751	73.069	3.140	3.212	3.286	3.362
	Milieuhandhaving	6.510					
	Totaal	11.370.293	11.044.908	9.972.909	10.041.380	10.252.068	10.467.602
405	Vergunningverlening						
	Leges openbare orde & veiligheid	64.114	50.868	52.038	53.234	54.458	55.710
	Orde & veiligheid op de weg	51.395					
	Evenementen						
	Openbare inrichtingen						
	Kappen van bomen						
	Reclame						
	Handel						
	Kansspelen						
	Vereenvoudiging regelgeving						
	Totaal	115.509	50.868	52.038	53.234	54.458	55.710
	Totaal baten Programma 4	81.085.168	49.799.958	40.820.871	43.436.169	42.393.472	36.607.468

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 4 Wonen & Verblijven

Het budget voor programma 4 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Openbare ruimte

Riolering: het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) is hierin budgetneutraal verwerkt.

Binnen deze gesloten financiering zijn enkele verschuivingen opgenomen, waaronder: extra budget voor diverse onderzoeken, hogere BTW door hogere kosten, verhoging opbrengsten rioolheffing, hogere onttrekking aan voorziening rioleringsinvesteringen, dit resulteert in een lagere storting in voorziening rioolexploitatie.

Lagere kosten inhuur personeel WVS-groep.	75.000 V
Ligaterrein, in 2014 was sprake van een eenmalig budget voor diepdrainage en plankosten Ligaterrein (1e bestuursrapportage 2014).	70.000 V
Smart Climate Grid, in 2014 was een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor de Smart Climate Grid.	70.000 V
Afwerking kredieten, in de 1e bestuursrapportage 2014 was sprake bijstelling van een aantal kredieten. De kosten hiervan worden in 2014 ten laste van de bestemmingsreserve onderhoud verhardingen gebracht. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de reserve op programma 6 Betalen & Financieringen.	- 70.000 N
Kapitaallasten, belangrijkste oorzaak zijn de lasten van het nieuwe investeringsplan 2015.	-162.000 N
Huisvestingskosten, in 2014 was een eenmalig budget opgenomen voor het gebruiksklaar maken van Vrouwenhoftheater (1e bestuursrapportage 2014).	12.000 V
Pachtopbrengsten, in de 1e bestuursrapportage 2014 is de pachtopbrengst eenmalig aangepast in verband met verkoop gronden en nieuwe pachtgronden.	10.000 V
Plantsoengronden, de opbrengst verkoop plantsoengronden is eenmalig in 2014 aangepast in verband met tegenvallende verkoop (1e bestuursrapportage 2014).	174.000 V
Revitalisering bedrijventerreinen, in de begroting 2014 was een eenmalige provinciale bijdrage voor revitalisering bedrijventerreinen opgenomen.	-1.500.000 N

Bereikbaarheid en mobiliteit

In 2014 was een eenmalig budget voor actieplan Parkeren beschikbaar. 21.000 V

In 2014 was een eenmalig budget voor pilot gratis parkeren koopzondagen en koningsdag
beschikbaar gesteld (1e bestuursrapportage 2014). 44.000 V

Ruimte en wonen

Hogere opbrengsten betaalplannen, 133.000 V
de opbrengsten voor betaalplannen bleven in 2014 ver achter bij de raming en zijn hierop eenmalig
aangepast (1e bestuursrapportage 2014).

Leges omgevingsvergunningen, opbrengsten van leges omgevingsvergunningen bleven in 2014 door de economische crisis achter bij de raming en zijn hierop eenmalig aangepast (1e bestuursrapportage 2014).	948.000 V
Exploitatie panden, in verband met leegstand pand is in 2014 de huuropbrengst eenmalig verlaagd (1e bestuursrapportage 2014).	10.000 V
Grondexploitatie, er wordt meer ambtelijke inzet verwacht. De lagere rentekosten worden onder andere veroorzaakt door overdracht panden en gronden aan algemene dienst plus verlaging van de omslagrente. De bijdrage uit verliesvoorziening Plantagebaan wordt lager geraamd dan in 2014. Voorts zullen de kosten voor grond-aankopen lager zijn en zullen ook de opbrengsten van grondverkoop lager worden. Binnen dit product zijn diverse verschuivingen te zien in zowel kosten- als batencategorieën. Zie ook de relatie met de mutaties op programma 6 Betalen & Financieringen met betrekking tot aan de grondexploitatie gerelateerde stortingen in en onttrekkingen aan bestemmingsreserves. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7. Grondbeleid in deze begroting.	- 224.000 N

Reiniging en milieu

Omgevingsdienst (OMWB), in de begroting 2014 was een eenmalig budget overname provinciale taken toezicht en handhaving ten behoeve van de OMWB opgenomen (1e bestuursrapportage 2014).	129.000 V
Lagere stortrechten, de effecten van Diftar waren niet opgenomen in de begroting van 2014. In de begroting van 2015 is hier al wel rekening mee gehouden.	853.000 V
Hogere kosten uitbesteding administratie aan Belastingssamenwerking West-Brabant, Diftar brengt hogere kosten met betrekking tot de administratie met zich mee.	- 102.000 N
Hogere overige kosten reiniging, betreft hogere kosten inhuur, infrastructurele werken en advieskosten. Deze kosten zijn een gevolg van de invoering van Diftar. Hiertegenover staat een voordeel doordat de premie voor oud papier in 2015 is vervallen.	- 66.000 N
Lagere verrekening BTW, door lagere kosten voor reiniging.	184.000 V
Hogere kosten kwijtschelding.	- 20.000 N
Lagere opbrengst reiniging, in de begroting van 2015 is reeds rekening gehouden met de lagere opbrengsten als gevolg van Diftar.	- 1.149.000 N
Exploitatiesaldo reiniging is voordeliger ten opzichte van 2014.	243.000 V

Diversen

Hogere personeelslasten ambtelijke inzet en doorberekening intern product, van belang is het feit dat door de uitstroom van personeel de kosten voor het intern product over minder productieve uren worden omgeslagen. Hierdoor ontstaat een hoger tarief voor de doorberekening van de opslag intern product. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een lager aantal productieve uren.	- 228.000 N
Diverse overige verschillen programma 4 Wonen & Verblijven	31.000 V

Totaal nadelig verschil **- 514.000 N**

**Programma 5 Zorgen en Stimuleren
Lasten**

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
501	Zorg algemeen						
	Beleid zorgen en stimuleren	1.099.285	970.920	668.109	714.059	720.356	723.085
	Regionale samenwerking						
	Gebouwen gezondheidszorg en kinderopvang		1.992	2.022	2.032	2.064	2.076
	Kinderopvang inspectie						
	Totaal	1.099.285	972.912	670.131	716.091	722.420	725.161
502*	Vrij toegankelijke zorg						
	Gezondheid	1.467.416	1.415.658	1.443.026	1.476.709	1.501.737	1.502.108
	Jeugdgezondheidszorg	1.172.601	1.122.858	1.036.372	1.036.357	1.036.447	1.036.486
	Jeugdzorg en Veiligheid	464.424	450.296	91.651	91.479	91.307	91.128
	Algemene voorzieningen Wmo / jeugd	3.885.671	3.428.226	3.197.420	3.194.198	3.190.873	3.188.477
	Eigen bijdrage algemene voorzieningen						
	Ambulante ondersteuning jeugd						
	Aanpak kindermishandeling						
	Preventieactiviteiten jeugd en Wmo						
	Totaal	6.990.112	6.417.038	5.768.469	5.798.743	5.820.364	5.818.199
503*	Toegang zorg						
	Uitvoeringskosten toegang	4.599.224	5.711.442	5.289.769	5.235.511	5.132.697	5.144.431
	Totaal	4.599.224	5.711.442	5.289.769	5.235.511	5.132.697	5.144.431
504*	Niet vrij toegankelijke zorg						
	Materiele voorzieningen Wmo						
	Dienstverlening Wmo	6.447.235	9.390.096	9.423.096	9.575.096	9.575.096	9.575.096
	Maatschappelijke opvang						
	PGB Wmo						
	PGB Jeugd						
	Jeugdzorg						
	Maatschappelijke opvang en veiligheid jeugd						
	Eigen bijdrage Wmo						
	Eigen bijdrage jeugd						
	Totaal	6.447.235	9.390.096	9.423.096	9.575.096	9.575.096	9.575.096
	Totaal lasten programma 5	19.135.856	22.491.488	21.151.465	21.325.441	21.250.577	21.262.887

Exploitatie saldi programma 5	16.846.859	20.081.932	18.846.311	19.018.579	18.942.919	18.954.417
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

*Abusievelijk is de verdeling onder de beleidsvelden 502 tot en met 504 niet correct. Dit wordt in de begrotingswijziging gecorrigeerd. Zie nadere toelichting bij tekstuele analyse op dit programma.

Programma 5 Zorgen en Stimuleren

Baten

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
501	Zorg algemeen						
	Beleid zorgen en stimuleren	162.906	126.852				
	Regionale samenwerking						
	Gebouwen gezondheidszorg en kinderopvang	10.555	10.938	25.375	26.161	26.963	27.783
	Kinderopvang inspectie						
	Totaal	173.461	137.790	25.375	26.161	26.963	27.783
502	Vrij toegankelijke zorg						
	Gezondheid	27.239	32.450	33.196	33.960	33.960	33.960
	Jeugdgezondheidszorg						
	Jeugdzorg en Veiligheid	2.394	2.158	2.417	2.409	2.401	2.393
	Algemene voorzieningen Wmo / jeugd	1.984	185	7.033	7.035	7.037	7.037
	Eigen bijdrage algemene voorzieningen						
	Ambulante ondersteuning jeugd						
	Aanpak kindermishandeling						
	Preventieactiviteiten jeugd en Wmo						
	Totaal	31.617	34.793	42.646	43.404	43.398	43.390
503	Toegang zorg						
	Uitvoeringskosten toegang	381.475	336.973	337.133	337.297	337.297	337.297
	Totaal	381.475	336.973	337.133	337.297	337.297	337.297
504	Niet vrij toegankelijke zorg						
	Materiele voorzieningen Wmo						
	Dienstverlening Wmo	1.702.444	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
	Maatschappelijke opvang						
	PGB Wmo						
	PGB Jeugd						
	Jeugdzorg						
	Maatschappelijke opvang en veiligheid jeugd						
	Eigen bijdrage Wmo						
	Eigen bijdrage jeugd						
	Totaal	1.702.444	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
	Totaal baten programma 5	2.288.997	2.409.556	2.305.154	2.306.862	2.307.658	2.308.470

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 5 Zorgen & Stimuleren

Het budget voor programma 5 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Zorg algemeen

Maatschappelijke stages, de wettelijk verplichte maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs is per 2015 vervallen (aanbiedingsnota 2014).	42.000 V
Uitvoeringsbudget jeugdzorg, betreft rijksvergoeding voor uitvoeringskosten jeugdzorg, gebaseerd op circulaire gemeentefonds 2013.	- 46.000 N
Invoeringskosten jeugdzorg, in 2014 is een eenmalige decentralisatie-uitkering invoering jeugdzorg (aanbiedingsnota 2014) plus niet-besteed budget voor invoering jeugdzorg uit 2013 opgenomen (resultaatbestemming 2013 plus 1e bestuursrapportage 2014).	186.000 V
Huisvestingskosten, het pand HGD-straat 26 was in 2014 deels om-niet in gebruik bij de voedselbank. Hierdoor lagere huuropbrengsten in 2014 (1e bestuursrapportage 2014).	14.000 V

Vrij toegankelijke zorg

Subsidie zorg, in de Kadernota 2014 is eenmalig voor 2014 een subsidie ad. € 35.000 voor Zichtbare Schakels opgenomen.	35.000 V
Sociaal cultureel werk, er is in 2014 € 65.000 overgeheveld van Wmo ter dekking van de kosten voor Rising Stars 2014 (1e bestuursrapportage 2014; zie huishoudelijke verzorging).	65.000 V
Hogere bijdrage Gemeenschappelijke Regeling Openbare GezondheidsZorg.	- 16.000 N
Jeugdgezondheidszorg, de subsidie jeugdgezondheidszorg is ten onrechte verlaagd. Een deel van het budget voor het Elektronisch Kind Dossier is ingezet ter dekking van dit tekort. Per saldo levert dit een voordeel op van € 37.000 (1e bestuursrapportage 2014). Hiernaast is de subsidie voor het maatwerk gedeelte in 2015 verlaagd met € 50.000 op basis van de Agenda van Roosendaal. Een gedeelte van de maatwerktaken komt per 2015 binnen de uniforme taken te vallen.	87.000 V
Subsidie SIW de subsidie is in 2015 € 150.000 lager door het wegvallen van de subsidie Don Bosco (Agenda van Roosendaal).	150.000 V
Huisvesting, in 2014 zijn eenmalige kosten gemaakt voor herstelwerkzaamheden en installatieonderhoud voor enkele panden (1e bestuursrapportage).	15.000 V
Transitie buurthuizen, voor 2014 was eenmalig € 50.000 beschikbaar gesteld voor de transitie buurthuizen. Deze kosten worden ten laste van bestemmingsreserve Fondsen Agenda van Roosendaal.	50.000 V
Wmo prestatieveld 4, van het invoeringsbudget 2012 voor decentralisatie AWBZ is eenmalig € 192.000 weer beschikbaar gekomen voor 2014. Tevens zijn de eenmalig toegekende middelen vanuit de Bestemmingsreserve Agenda van Roosendaal voor 2013 zijn niet volledig besteed en zijn weer voor 2014 beschikbaar gesteld (€ 103.000).	295.000 V

Toegang zorg

Centrum voor Jeugd en Gezin, 341.000 V
vanuit het rekeningresultaat 2013 is het niet-bestede budget van 2013 ad. € 290.000 eenmalig weer beschikbaar gekomen voor 2014 (resultaatbestemming 2013). Hiernaast was er voor 2014 meer budget beschikbaar door overheveling decentralisatie-uitkering uit 2012 (€ 86.000 resultaatbestemming 2012). Een gedeelte van het out-of-pocket budget is in 2014 ingezet ter dekking van inhuurkrachten (€ 35.000 conform directiebesluit-besluit 12-12-2013).

Vervoersvoorzieningen, 72.000 V
door hergebruik van scootmobielen wordt vanaf 2015 het budget verlaagd (aanbiedingsnota 2014).

Niet vrij toegankelijke zorg

Huishoudelijke verzorging, - 183.000 N
in 2014 is eenmalig een gedeelte van het Wmo-budget ingezet ter gedeeltelijke dekking van de Kosten voor Rising Stars ad. € 65.000 (1e bestuursrapportage 2014). Hiernaast is het budget in 2015 € 118.000 hoger.

Transitiekosten Wmo 150.000 V
Voor de transitiekosten invoering Wmo is in 2014 eenmalig budget beschikbaar gesteld (aanbiedingsnota 2014).

Diversen

Hogere personeelslasten ambtelijke inzet en doorberekening intern product, - 33.000 N
van belang is het feit dat door de uitstroom van personeel de kosten voor het intern product over minder productieve uren worden omgeslagen. Hierdoor ontstaat een hoger tarief voor de doorberekening van de opslag intern product. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door een lager aantal productieve uren.

Diverse overige verschillen programma 5 Zorgen & Stimuleren 12.000 V

Totaal voordelig verschil

1.236.000 V

Incorrecte verdeling

Abusievelijk is de verdeling onder de beleidsvelden 502 tot en met 504 niet correct. Dit wordt in de begrotingswijziging gecorrigeerd. De verdeling had als volgt moeten zijn:

X1.000		2013	2014	2015	2016	2017	2018
503	Toegang zorg	-2.782	-3.429	-3.271	-3.219	-3.087	-3.087
502	Vrij toegankelijke zorg	284	542	456	456	456	456
	Centrum Jeugd en gezin		185	99	99	99	99
	Centrum Jeugd en gezin		357	357	357	357	357
504	Niet vrij toegankelijke zorg	2.498	2.887	2.815	2.763	2.631	2.631
	Huishoudelijke verzorging, uitvoeringskosten Wmo		250	250	250	250	250
	Gehandicapten vervoersvoorzieningen		1.637	1.565	1.513	1.381	1.381
	Gehandicapten rolstoelen		500	500	500	500	500
	Gehandicapten woningaanpassingen		500	500	500	500	500
	Totaal	0	0	0	0	0	0

2. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Programma 6 Betalen & Financieren Lasten

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
601	Nutsbedrijven						
	Energiedistributie	1.415	1.353	1.297	1.254	1.212	34
	Totaal	1.415	1.353	1.297	1.254	1.212	34
602	Financiering						
	Geldleningen e.d. korter dan 1 jaar		203.007				
	Beleggingen	51.776	48.751	45.705	45.705	45.705	45.705
	Geldleningen e.d. langer dan 1 jaar						
	Totaal	51.776	251.758	45.705	45.705	45.705	45.705
603	Uitkeringen gemeentefonds						
	Algemene uitkering						
	Integratie uitkeringen						
	Decentralisatie uitkeringen						
	Artikel 12 - uitkering						
	Uitkering deelfonds sociaal domein						
	Totaal	-	-	-	-	-	-
604	Algemene Lasten en Baten						
	Onvoorzien		222.285	225.000	225.000	225.000	225.000
	Result te realiseren voorzieningen begrotingsjaar		693.674	645.000	638.000	631.000	630.000
	Overige algemene lasten/baten	7.337.107	2.326.858	5.637.263	1.875.737	1.932.148	1.988.724
	Totaal	7.337.107	3.242.817	6.507.263	2.738.737	2.788.148	2.843.724
605	Belastingen						
	Uitvoering Wet WOZ	1.199.973	674.153	721.833	712.724	704.218	692.427
	Lasten Onroerende Zaken Belasting						
	Lasten Hondenbelasting	27.561	41.252	41.452	40.752	40.065	39.611
	Lasten Precariobelasting	184.241	138.326	131.266	126.771	122.360	119.447
	Lasten Toeristenbelasting	4.272	45.050	7.391	7.341	7.291	7.257
	Belastingverordening / uitvoerings-besluit		7.030	6.618	6.579	6.542	6.517
	Lasten Reclamebelasting	102	2.551	2.541	2.528	2.516	2.507
	Totaal	1.416.149	908.362	911.101	896.695	882.992	867.766
606	Resultaten						
	Kostenplaatsen	1.856.215	294.224	25.948	27.591	20.139	22.454
	Saldo rekening baten en lasten	1.966.967					
	Stortingen/onttrekkingen reserves	22.731.167	18.358.775	12.545.779	12.976.630	14.978.843	14.511.963
	Stortingen/onttrekkingen toets deelfonds sociaal domein						
	Resultaat rekening lasten en baten						
	Totaal	26.554.349	18.652.999	12.571.727	13.004.221	14.998.982	14.534.417
	Totaal lasten programma 6	35.360.796	23.057.289	20.037.093	16.686.612	18.717.039	18.291.646

Programma 6 Betalen & Financieringen

Baten

Beleids- veld	Omschrijving	2013 rekening	2014 begroting	2015 begroting	2016 begroting	2017 begroting	2018 begroting
601	Nutsbedrijven						
	Energiedistributie	20.104	12.660	12.660	12.660	12.660	12.660
	Totaal	20.104	12.660	12.660	12.660	12.660	12.660
602	Financiering						
	Geldleningen e.d. korter dan 1 jr	438.255	500.000	1.063.745	679.733	579.714	540.026
	Beleggingen	786.099	506.574	482.574	482.574	482.574	482.574
	Geldleningen e.d. langer dan 1 jr	4.022.271	3.278.809	2.683.947	2.627.887	2.796.111	3.057.130
	Totaal	5.246.625	4.285.383	4.230.266	3.790.194	3.858.399	4.079.730
603	Uitkeringen gemeentefonds						
	Algemene uitkering	75.056.109	77.001.000	75.024.000	71.995.000	71.858.000	72.063.000
	Integratie uitkeringen						
	Decentralisatie uitkeringen						
	Artikel 12 - uitkering						
	Uitkering deelfonds soc domein						
	Totaal	75.056.109	77.001.000	75.024.000	71.995.000	71.858.000	72.063.000
604	Algemene Lasten en Baten						
	Onvoorzien						
	Resultaat te realiseren voorzieningen begrotingsjaar	4.095.535	4.151.741	4.455.352	6.525.786	6.913.775	7.019.708
	Overige algemene lasten/baten						
	Totaal	4.095.535	4.151.741	4.455.352	6.525.786	6.913.775	7.019.708
605	Belastingen						
	Uitvoering Wet WOZ	-27.786					
	Baten OZB gebruik	1.731.759	1.795.417	2.039.455	2.086.362	2.134.348	2.183.438
	Baten OZB eigendom	10.153.966	10.431.755	10.701.475	10.947.608	11.199.403	11.456.989
	Baten Hondenbelasting	368.274	368.131	376.598	385.260	394.121	403.186
	Baten Precariobelasting	70.128	102.530	104.888	107.300	109.768	112.293
	Baten Toeristenbelasting	130.998	134.584	137.679	140.846	144.085	147.399
	Belastingverordening/ uitvoeringsbesluit						
	Baten Reclamebelasting	139.409	155.000	155.000	155.000	155.000	155.000
	Totaal	12.566.748	12.987.417	13.515.095	13.822.376	14.136.725	14.458.305
606	Resultaten						
	Kostenplaatsen	30.758					
	Saldo rekening baten en lasten						
	Storting/onttrekkingen reserves	35.558.872	13.938.055	9.340.270	5.462.879	4.799.606	4.358.809
	Storting/onttrekkingen toets deelfonds sociaal domein						
	Result. rekening lasten en baten						
	Totaal	35.589.630	13.938.055	9.340.270	5.462.879	4.799.606	4.358.809
	Totaal baten programma 6	132.574.751	112.376.256	106.577.643	101.608.895	101.579.165	

Exploitatie programma 6	97.213.955	89.318.967	86.540.550	84.922.283	82.862.126	83.700.566
--------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Analyse grootste verschillen begroting 2015 t.o.v. 2014

Programma 6 Betalen & Financiering

Het budget voor programma 6 wijkt in 2015 ten opzichte van 2014 af op de volgende onderdelen:

Financiering

Veroorzaakt door een hoger positief rente saldo vanuit de hulpkostenplaats kapitaallasten door lagere te betalen rentekosten met name door het lage rentepercentage. Dit voordeel wordt voor een gedeelte teniet gedaan door het teruglopen van de bespaarde rente doordat naast het effect van het lagere rentepercentage ook rekening is gehouden met de uitputting van de reserves en voorzieningen op basis van nieuwe plannen (o.a. het OOR). 151.000 V

Uitkeringen gemeentefonds

De raming van de oude meerjarenschijf 2015 is aangepast met de effecten van de begrotingswijziging van de aanbiedingsnota begroting 2014-2017 waarin de gevolgen van de meicirculaire 2013 met betrekking tot de bezuinigingen vanuit het regeerakkoord structureel verwerkt zijn. In de vergelijkende schijf 2014 is ook rekening gehouden met zowel de september- als december-Circulaire 2013 die via de 1e bestuursrapportage 2014 zijn toegevoegd. De gevolgen van de meicirculaire 2014 worden via de aanbiedingsnota behorende bij deze meerjarenbegroting toegevoegd aan de ramingen 2015-2018 betreft onder andere de nieuwe gelden betreffende de drie decentralisaties. - 1.977.000 N

Algemene lasten en baten

Het nadeel op dit beleidsveld wordt veroorzaakt door met name de in de oude meerjarenschijf 2015 incidenteel opgenomen vermogensoverdracht betreffende spoorse doorsnijdingen. Deels wordt dit effect teniet gedaan door lagere kosten in het kader van nationale gebiedsontwikkeling verwerving gronden Wubben. - 2.756.000 N

In 2014 is via de 1e bestuursrapportage een incidentele bate opgenomen betreffende de balanspost 2013 inzake vrijval 60- regeling. In de vergelijkende sfeer 2015 geeft dit een nadeel doordat deze opbrengstenraming niet meer aanwezig is. - 895.000 N

Lagere kosten flankerend personeelsbeleid door met name per saldo een lagere raming doorberekende lasten detachering personeel. 337.000 V

Vanaf 2015 is er een nieuwe stelpost vanuit de besluitvorming kadernota 2014 opgenomen betreffende een taakstelling museum/archief. 250.000 V

Om het professionaliseringsproces van het gemeentelijk vastgoed te faciliteren is in 2014 via de 1e bestuursrapportage een incidenteel budget opgenomen. In de vergelijkende sfeer 2015 geeft dit een voordeel doordat deze raming is weggefallen. 100.000 V

Belastingen

De stijging van de ramingen van de belastingopbrengsten is enerzijds te danken aan de toegepaste reguliere indexering en anderzijds is in 2014 via de 1e bestuursrapportage incidenteel een verlaging doorgevoerd van € 200.000 OZB als gevolg van leegstand door de crisis. De structurele gevolgen hiervan worden meegenomen bij de aanbiedingsnota van deze nieuwe begroting 2015-2018. 525.000 V

Resultaten

Betreft diverse verschillen in de stortingen c.q. onttrekkingen in de reserves per saldo De belangrijkste grote mutatieverschillen zijn: 1.483.000 V

Hogere onttrekkingen uit de BR Gaswinstuitkering Besluitvorming aanbiedingsnota begroting 2013-2016. 1.424.000 V

Per saldo lagere toevoeging/onttrekking aan BR Onderhoud verhardingen Onderhoud verhardingen. De belangrijkste oorzaak vormt de hogere onttrekking op basis van de nieuwe kasstroom verhardingen. Voorts ook een lagere storting.	1.215.000 V
Per saldo lagere toevoeging/onttrekking aan BR Majeure opgaven Grotendeels veroorzaakt door lagere terugstorting besluitvorming 60+regeling.	1.097.000 V
Per saldo lagere toevoeging/onttrekking aan BR Fondsen Agenda van Roosendaal Met name lagere storting conform besluitvorming kadernota 2014 het voordeel wordt deels teniet gedaan door lagere onttrekkingen ten opzichte van 2014 doordat via de 1e bestuursrapportage diverse incidentele uitnames dat jaar zijn geraamd.	1.052.000 V
Lagere onttrekking uit de Algemene reserve Bij de jaarrekening 2013 is via de resultaatbestemming 1.569.000 toegevoegd aan de algemene reserve. In 2014 zijn deze incidenteel bestemde middelen conform de besluitvorming onttrokken aan de algemene reserve en toegevoegd aan de begroting. Tevens heeft conform de besluitvorming bij de 1e bestuurs- rapportage 2014 een onttrekking in 2014 plaatsgevonden aan de algemene reserve van € 100.000 in het kader van de beschikbaarstelling 2e tranche IZA gelden. Beide incidentele onttrekkingen (baten) zijn in de begroting 2015 niet meer aanwezig.	- 1.670.000 N
Hogere storting in de BR Sociaal domein Betreft de oplopende storting ter afdekking van de risico's binnen het sociaal domein.	- 1.111.000 N
Per saldo lagere onttrekkingen uit de BR Decentralisatie uitkeringen In 2014 zijn onttrekkingen geraamd in het kader van de resultaatbestemming 2013 en via de 1e bestuursrapportage 2014. In de vergelijkende sfeer vallen deze onttrekkingen in 2015 weg.	- 933.000 N
Overige diverse verschillen mutaties bestemmingsreserves	409.000 V
Diverse overige kleinere verschillen binnen het programma 6 Betalen & Financien	4.000 V
<hr/> Totaal nadelig verschil <hr/>	- 2.778.000 N

3. Totaaloverzicht lasten en baten 2015

Programma	Lasten	Baten	Nadelig saldo	Batig saldo
1 Besturen & Samenwerken	21.918.228	1.564.179	20.354.049	
2 Leren & Ontwikkelen	22.616.071	2.855.179	19.760.892	
3 Werken & Ondernemen	51.599.906	39.661.775	11.938.131	
4 Wonen & Verblijven	57.280.599	40.820.871	16.459.728	
5 Zorgen & Stimuleren	21.151.465	2.305.154	18.846.311	
Totaal programma's	174.566.269	87.207.158	87.359.111	
6 Algemene dekkingsmiddelen incl. 225.000 onvoorzien	7.491.314	97.237.373		89.746.059
Totalen	182.057.583	184.444.531	87.359.111	89.746.059
970 Saldo rekening baten en lasten				2.386.948
Resultaatbestemming:				
980 Onttrekkingen aan reserves Toevoegingen aan reserves	12.545.779	9.340.270	3.205.509	
981 Onttrekkingen deelfonds soc. domein Toevoegingen deelfonds soc. domein				
Totaal resultaatbestemming	12.545.779	9.340.270	3.205.509	2.386.948
990 Resultaat rekening baten en lasten	194.603.362	193.784.701	818.561	

4. Uiteenzetting financiële positie met toelichting

Uitgangspunten begroting 2015 en volgende jaren

Salariskosten

Politieke ambtsdragers (burgemeester, wethouders en raadsleden)

Voor de politieke ambtsdragers worden de ramingen opgenomen zoals deze door het Kabinet zijn overeengekomen in de inwonercategorie 60.001 tot en met 100.000 inwoners.

Ambtelijk apparaat

De laatst vastgestelde CAO voor gemeentebtenaren liep van 1 juni 2011 tot december 2012. Deze zijn verwerkt in de begroting. Voorts zijn de salarisstijgingen in de begroting 2015 op basis van het spoorboekje verwerkt.

Basis voor de berekeningen vormen de toegestane formatie per 1 maart 2014 en de op dat moment geldende salarisschalen, waarin alle elementen van de laatst vastgestelde CAO zijn verwerkt. In de jaren 2013 tot en met 2017 wordt voor elk jaar voorlopig 1% verhoging toegepast. Voor bevorderingen wordt gerekend met 0,4% per jaar, waardoor de totale verhoging uitkomt op 1,4%.

Voor de berekening van de salarissen is verder onder meer de volgende informatie van belang:

- Periodieke verhogingen worden voor de juiste bedragen in de berekeningen meegenomen;
- De reservering voor vakantiegeld is 8%;
- De eindejaarsuitkering bedraagt 6% met een minimum van € 1.750;
- De tegemoetkoming in de ziektekostenpremie bedraagt, afhankelijk van bezoldiging, € 296 of € 168 (eerste bedrag tot en met maximum van schaal 6, het tweede bij een bezoldiging daarboven).

Inmiddels is een principeakkoord gesloten voor een nieuwe CAO gemeentepersoneel voor de periode 1 januari 2013 tot 1 januari 2016 eventuele budgettaire gevolgen die de bovenstaande, in de begroting ingerekende normen te boven gaan worden meegenomen in de aanbiedingsnota.

Kapitaallasten

In de begroting is rekening gehouden met een rentepercentage van 3,75% voor de financieringsrente, rente op investeringen en voor de omslagrente.

Materiële kosten

Het algemeen stijgingspercentage voor de materiële kosten is gesteld op 0%.

Privaatrechtelijke inkomsten

De inkomstenramingen zijn gebaseerd op de voor 2014 vastgestelde tarieven en de te verwachten aantallen eenheden, waarop het tarief in 2014 naar verwachting zal worden toegepast.

Voor de privaatrechtelijke inkomsten geldt dat die met het voor Roosendaal vastgestelde inflatiepercentage van 2,3% per jaar worden verhoogd (koppeling met het belastingdomein).

Bij afgesloten overeenkomsten waarvoor afwijkende meerjarige afspraken gelden worden uiteraard die afspraken gehanteerd voor de inkomstenramingen.

Belastinginkomsten

Met betrekking tot de OZB-belastingen wordt uitgegaan van een aanpassing van de tarieven met structureel 2,3%. Een en ander conform de binnen de huidige coalitie afgesproken trendmatige verhoging.

De gesloten financieringen hebben een eigen regime voor de jaarlijkse aanpassingen, namelijk:

- Rioolheffing: met de komst van het nieuwe GRP 2014-2019 is bepaald dat over die periode een jaarlijkse tariefaanpassing plaatsvindt van 1,9% bovenop de inflatiecorrectie. Voor 2015 betekent dit een tariefsverhoging van 4,2%.
- Afvalstoffenheffing: jaarlijks vindt aanpassing plaats met 2,3%. Per 1 januari 2014 worden gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing gehanteerd.
- De overige gemeentelijke belastingen en leges worden aangepast met 2,3% per jaar, met uitzondering van de bouwleges. De bouwleges zijn gebaseerd op de stichtingskosten/bouwkosten van bouwwerken en het stijgingspercentage loopt daarom mee met de bouwkostenontwikkelingen.

Analyse uitkomsten meerjarenbegroting 2015 t/m 2018

In de aanbiedingsnota staan de begrotingsresultaten van de meerjarenbeheersbegroting 2015 tot en met 2018 vermeld. Onderstaand worden de grootste verschillen benoemd en waar nodig toegelicht. De analyse is een vergelijking met de sluitende oude meerjarenschijven 2015 tot en met 2017 uit de laatst vastgestelde begroting 2014. De kolom 2018 vertoonde een tekort van € 1.269.000.

Analyse van de belangrijkste mutaties:

	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
1	Salarissen nieuw (incl. vacatures)	32.281.000 N	32.732.000 N	33.076.000 N	33.168.000 N
2	Salarissen nieuw vrijval 2 ^e 50 % 60-regel.		267.000 V	271.000 V	275.000 V
3	Salarissen nieuw frictie kst CvK uit voorz.	317.000 V	394.000 V	394.000 V	
4	Salarissen oud uit de begroting	36.278.000 V	36.788.000 V	37.234.000 V	37.682.000 V
5	Salarissen oud aframen opbr. taakstelling	4.300.000 N	4.600.000 N	4.800.000 N	4.800.000 N
6	Out of pocketkosten verkiezingen		160.000 V	160.000 N	160.000 N
7	Kapitaallasten overdrachten grondexpl.	834.000 N	834.000 N	834.000 N	834.000 N
8	Kapitaallasten IP/effect lagere kap.rente	220.000 V	247.000 V	178.000 V	102.000 N
9	Bespaarde rente / rente saldo	55.000 V	478.000 N	915.000 N	412.000 N
10	Kosten rendabele- onrendabele uren	370.000 N	375.000 N	380.000 N	385.000 N
11	Indexering belastingen nieuwe schijf				335.000 V
	Diverse kleinere verschillen	96.000 V	171.000 N	198.000 N	406.000 V
	Totaal	819.000 N	1.334.000 N	2.286.000 N	1.163.000 N

Ad. 1: betreft de nieuwe ramingen salariskosten van de per 1 april 2014 aanwezige lagere formatie na doorvoering van de 60+ regeling eind 2013, inclusief de aanwezige nog noodzakelijke vacature ruimte.

Ad. 2: betreft de structurele vrijval van de in 2016 wegvallende te betalen toelagen aan de deelnemers van de in 2014 doorgevoerde 60- regeling.

Ad. 3: In de nieuwe salariskosten zijn voor drie jaar frictiekosten ten gevolge van de onlangs doorgevoerde verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten begrepen. Deze zijn afgedekt uit de bij de jaarrekening 2013 voor dat doel gevormde voorziening.

Ad. 4: betreft het totale effect op de begrotingsruimte van het verwijderen van de ramingen salariskosten uit de oude meerjarenramingen 2014 tot en met 2017.

Ad. 5: betreft het wegvallen van de geraamde opbrengst taakstelling personeel uit de oude meerjarenramingen. Conform de richtlijn van de provincie dienen stelposten in begrotingen achterwege te blijven.

Ad. 6: de oude meerjarenschijven zijn aangepast voor de out-of-pocketkosten van de in de toekomst geplande verkiezingen. In de nieuwe meerjarenbegroting zijn ramingen toegevoegd of heeft een verlaging plaatsgevonden.

Ad. 7: bij de jaarrekening 2013 is besloten om gronden en panden vanuit de grondexploitatie over te dragen aan de algemene dienst. Deze panden zijn bij de algemene dienst opgenomen in de staat van activa en zodoende zijn de kapitaallasten structureel ingerekend in deze begroting 2015 tot en met 2018.

Ad. 8: de lasten van het bestaande reeds goedgekeurde investeringsplan (IP) zijn verwerkt en doorgetrokken naar de latere jaarschijven van deze meerjarenbegroting. Voorts is er positief effect door de daling van het doorberekende rentepercentage van 4% naar 3,75% voor de overige activa en IP posten.

Ad. 9: de bespaarde rente loopt terug doordat rekening is gehouden met de planning van de uitputting reserves en voorzieningen op basis van de cashflow van het nieuwe OOR 2015 tot en met 2018. Dit nadelig effect wordt deels gecompenseerd door een hoger positief rente saldo vanuit de hulpkostenplaats door lagere rentekosten.

Ad. 10: als gevolg van met name de personeelskrimp is een gewijzigde verhouding tussen rendabele/ onrendabele uren ontstaan binnen de totale productieve ambtelijke capaciteit. Dit geeft een nadelig effect op de doorberekeningen in de begroting in vergelijking met de oude meerjarenschijven.

Ad. 11: aan de nieuwe schijf 2018 is met betrekking tot de belastingopbrengsten de in het spoorboekje aangegeven indexering toegevoegd.

Activa

De boekwaarde van de vaste activa bedraagt per 1 januari 2015 € 181,5 miljoen en per 31 december 2015 € 183,8 miljoen (info staat C). De stijging van de boekwaarden door per saldo € 11,6 miljoen aan geplande investeringen wordt voornamelijk veroorzaakt door een opgenomen investeringsbedrag (termijn in 2015) voor de nieuwbouw VMBO deels gecompenseerd door de reguliere afschrijvingen en aflossingen tot een bedrag van € 9,3 miljoen. Voorts zijn in het bestaande Investeringsplan 2015 tot en met 2018 nog voor een bedrag van € 3,9 miljoen investeringen opgenomen in de schijf 2015 voor met name investeringen voor het vervangen van damwanden en investeringen op het gebied van ICT en software.

Opgenomen geldleningen

Het saldo van de opgenomen geldleningen bedraagt per 1 januari 2015 € 93,8 miljoen en per 31 december 2015 bedraagt het saldo € 97,8 miljoen. De daling van het saldo geldleningen per 31 december 2015 ten opzichte van de vermelde beginstand per 1 januari 2015 wordt veroorzaakt door geplande reguliere aflossingen in 2015.

Reserves en voorzieningen

De standen van de reserves en voorzieningen van de gemeente per 1-1-2014 (werkelijk) en geraamd per 1 januari 2015 en 31 december 2015 worden hierna weergegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	01-01-2014 (werkelijk)	01-01-2015 (geraamd)	31-12-2015 (geraamd)	mutaties 2015
Algemene reserves	14.320	14.729	18.189	3.460
Bestemmingsreserves	48.197	42.619	42.365	-254
Voorzieningen recreatie sport	977	1.049	1.212	163
Voorzieningen openbaar bezit	1.343	469	1.549	1.080
Voorzieningen bedrijfsv. /egalisatie	11.543	9.532	11.239	1.707
Overige voorzieningen	3.919	3.589	3.458	-131
Verlies voorzieningen	5.849	4.597	4.585	-12
Totaal	86.148	76.584	82.597	6.013

De belangrijkste mutaties tussen de stand per 1 januari 2015 en 31 december 2015 betreffen:

Algemene reserves

Storingsen:

Risico reserve sociaal domein 3.696.000

Onttrekkingen:

saldi reserve 236.000

Bestemmingsreserves

Storingsen:

Onderhoud verhardingen 4.559.000

Majeure opgaven 1.042.000

Nieuw-/verbouw stadskantoor 893.000

Fondsen Agenda van Roosendaal 800.000

Huisvesting onderwijs (incl. rente) 461.000

Speelgelegenheden 316.000

Flankerend personeelsbeleid 179.000

Grondexploitatie 170.000

Mobiliteit 155.000

Onttrekkingen:

Gaswinst uitkering Essent 2.584.000

Huisvesting onderwijs 1.923.000

Nieuw-/verbouw stadskantoor 1.209.000

Onderhoud verhardingen 1.068.000

Winstuitkering HNG 415.000

Vervallen pachttopbrengsten Visdonk 407.000

Speelgelegenheden 316.000

Nieuwbouw schouwburg 262.000

Fondsen Agenda van Roosendaal 245.000

Grondexploitatie 182.000

Liquidatieuitkering brandweer 159.000

Voorzieningen

Voorzieningen sport en recreatie

Storingsen:

Onderhoud gemeentelijke sportaccommodaties 174.000

Voorzieningen openbaar bezit

Storingsen:

Openbare verlichting 696.000

Gemeentelijke gebouwen 422.000

Voorzieningen bedrijfsvoering/egalisatie

Storingsen:

Rioleringsinvesteringen 3.500.000

Onttrekkingen:

Rioleringsinvesteringen 1.183.000

Resultaten reinigingsexploitatie 137.000

Resultaten rioolexploitatie 474.000

Overige voorzieningen

Storingsen:

Appa 178.000

Onttrekkingen:

Frictie kosten CvK 317.000

Verliesvoorzieningen

Storingsen:

Dubieuze debiteuren 93.000

Onttrekkingen:

Plantagebaan 104.000

Programma	Storting vanuit beleidsveld in voorzieningen	Bedrag
1. Besturen & Samenwerken	Bestuur en organisatie	178.040
2. Leren & Ontwikkelen	Onderwijs bewegingsonderwijs	999
	Sport en recreatie buitensport acc	24.696
	Sport en recreatie buitensport acc. impuls sport	87.087
	Sport en recreatie buitensport acc. algemeen	10.992
	Sport en recreatie buitensport acc. groen	24.175
	Cultuur	351
	Cultuur	49.280
	Sport en recreatie kinderboerderij	2.740
3. Werken & Ondernemen	Werk en inkomen	92.717
4. Wonen & Verblijven	Openbare ruimte wegmeubilair	2.572
	Openbare ruimte openbare verlichting	695.627
	Openbare ruimte bossen en natuurterreinen	9.851
	Openbare ruimte openbaar groen	1.465
	Openbare ruimte vrouwenhof	2.183
	Openbare ruimte volkstuinen	1.762
	Openbare ruimte riolering algemeen	3.500.000
	Openbare ruimte woningexploitatie	3.528
5. Zorgen & Stimuleren	Vrij toegankelijke zorg voorz. project subsidies	22.134
	Totaal	4.710.199

Product E980 relatie met	Stortingen in reserves via programma 6	Bedrag
1. Besturen & Samenwerken		
2. Leren & Ontwikkelen	BR Onderwijshuisvesting	461.305
	BR Monumenten	100.780
	BR Nieuwbouw schouwborg	70.940
	BR Kapitaallasten vierhoeven	12.000
3. Werken & Ondernemen		
4. Wonen & Verblijven	BR Stedelijke waterpartijen	42.384
	BR Civieltechnische kunstwerken	47.316
	BR Onderhoud verhardingen	4.559.299
	BR Grondexploitatie	170.356
	BR Speelgelegenheden	316.279
	BR Mobiliteit	154.602
5. Zorgen & Stimuleren	BR Sociaal domein	3.696.000
6. Betalen & Financieren	BR Majeure opgaven	1.042.000
	BR Fondsen Agenda van Roosendaal	800.000
	BR Stadskantoor	893.136
	BR Flankerend personeelsbeleid	179.382
	Totaal	12.545.779

Product E980 relatie met	Bijdragen uit reserves via programma 6	Bedrag
1. Besturen & Samenwerken	BR Liquiditeitsuitkering	159.000
2. Leren & Ontwikkelen	BR Onderwijshuisvesting	1.923.274
	BR Monumenten	100.780
	BR Kapitaallasten vierhoeven	22.000
	BR Nieuwbouw schouwborg	261.751
3. Werken & Ondernemen		
4. Wonen & Verblijven	BR Speelgelegenheden	316.279
	BR Civieltechnische kunstwerken	8.156
	BR Stedelijke waterpartijen	2.178
	BR Vervallen pacht opbrengsten	406.600
	BR Grondexploitatie	182.144
	BR Winstuitkering HNG	415.247
	BR Vastgoed	20.968
	BR Onderhoud verhardingen	1.068.338
5. Zorgen & Stimuleren		
6. Betalen & Financieren	Algemene saldi reserve	236.003
	BR Decentralisatie uitkering	48.694
	BR Majeure opgaven	83.192
	BR Essent	2.583.500
	BR Fondsen Agenda van Roosendaal	245.000
	BR Flankerend personeelsbeleid	48.530
	BR Nieuwbouw Stadskantoor	1.208.636
	Totaal	9.340.270

5. Overzicht incidentele lasten en baten per programma

Lasten					
Progr.	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
1	Budget Roosendaals Treffen	32.000		32.000	
	Kosten verkiezingen	160.000		160.000	160.000
	Buurtbemiddeling en buurtpreventiedag	37.000			
	Kosten burgernet en gevonden voorwerpen	21.000			
	Kosten Heerlijkheid Nispen	106.000			
2	Budget speerpunt zorg economie	225.000			
	Sloopkosten buitensportaccommodatie	40.000			
	Incidentele subsidies	20.000	5.000		
3	Kosten bijzondere activiteiten inburgering uitvoering	49.000			
4	Opzetten incidentenplan riolering	50.000			
	Onderzoek levensduur AC-riolen		20.000		
	Onderzoek opbouw retentiefonds/vervanging retentieklaar		15.000		
	Onderzoek hemelwaterverordening	15.000			
	Onderzoek beheer gemeentelijke watergangen	15.000			
	Onderzoek DWA Kroeven		20.000		
	Onderzoek interactie Watermolenbeek - riolering		20.000		
	Onderzoek inzet overkluisde sloot A58 Kroeven	30.000			
	Vooronderzoek AC-persleidingen	15.000			
	Vervangingsstrategie drukriolering	10.000			
	Onderhoudscontract kolken en lijngoten	5.000			
	Grondexploitaties Nieuwstraat 2e fase	35.000	35.000	35.000	
	Grondexploitaties Plantagebaan	115.000			
6	Doorbetaling uitkering Spoorse doorsnijdingen	3.356.000			
	Vermogensoverdrachten Nation gebiedsontwikkeling	200.000			
	Totaal incidentele lasten voor resultaat	4.536.000	115.000	227.000	160.000
6	Terugstorting in BR Majeure opgaven 60+ regeling	1.042.000	274.000	329.000	439.000
	Laatste storting in BR Agenda van Roosendaal	800.000			
	Storting in de BR grondexploitaties afdr. verliesvz. Plantage	104.000			
	Storting in de BR grondexploitatie Groot kroeven	66.000			
	Storting in de BR grondexploitatie Herontwikkeling Heerle			1.289.000	
	Storting in de BR grondexploitatie Spoorhaven Zuid			10.000	
	Storting in BR gaswinstuitkering		19.000	7.000	
	Totaal incidentele lasten mutaties reserves	2.012.000	293.000	1.635.000	439.000
	Totaal incidentele lasten incl. stortingen na resultaat	6.548.000	408.000	1.862.000	599.000

Baten					
Progr.	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
1	Exploitatieafrekening Veiligheidsregio	157.000			
	Bijdrage in kosten Heerlijkheid Nispen	23.000			
4	Bijdrage uit voorziening rioolexploitatie in diverse onderzoekskosten	140.000	75.000		
	Grondexploitaties	170.000		1.299.000	
6	Uitkering rijk Spoorse doorsnijdingen	3.356.000			
	Algemene uitkering Rijk	200.000			
	Totaal incidentele baten voor resultaat	4.046.000	75.000	1.299.000	
6	Bijdrage uit de algemene saldi-reserve	236.000			
	Bijdrage uit de BR gaswinstuitkering Essent	2.583.000	353.000	183.000	
	Bijdrage uit de BR liquidatieuitkering brandweer	159.000	156.000		
	Bijdrage decentralisatieuitkering (taalcoaches)	49.000			
	Extra onttrekking uit de BR Visdonk	330.000	176.000		
	Onttrekkingen uit de BR Agenda van Roosendaal	245.000	5.000		
	Onttrekking uit BR grondexploitaties Nieuwstraat 2e fase	35.000	35.000	35.000	
	Onttrekking uit BR grondexploitaties verliesvz. Plantagebaan	115.000			
	Totaal incidentele baten mutaties reserves	3.752.000	725.000	218.000	
	Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen na resultaat	7.798.000	800.000	1.517.000	
	Saldo incidentele baten en lasten voor resultaat	490.000	40.000	-1.072.000	160.000
		lasten	lasten	baten	lasten
	Saldo incidentele baten/lasten reserves	-1.740.000	-432.000	1.417.000	439.000
		baten	baten	lasten	lasten
	Saldo incidentele baten en lasten na resultaat	-1.250.000	-392.000	345.000	599.000
		baten	baten	lasten	lasten

6. Investeringsplan 2015-2018		
Progr.	Omschrijving investering	Investering
	Rentepercentage 3,75%	N / U / V
tractie	MF 5445 dyna 4	V
tractie	John Deere sport nr. 14	V
tractie	John Deere frontmaaier 1505	V
tractie	John Deere nr. 15	V
tractie	John Deer nr. 16	V
tractie	Kubota cirkelmaaier	V
tractie	Schaftwagen WX-NX-06	V
tractie	Schaftwagen basic 500 WZ-PX-95	V
tractie	Schaftwagen basic 500 WZ-PX-96	V
tractie	Aanhangwagens kippers	V
tractie	Aanhangwagens kippers	V
tractie	Aanhangwagens kippers	V
tractie	Dieplader	V
tractie	Schiessling 2000	V
tractie	(oorspronkelijk) Schiessling 1999	V
tractie	Schiessing 1999	V
tractie	Trilo SG 400	V
tractie	Trilo SG 300	V
tractie	Maaier unit power RM 1200	V
bedr.v.	Werkplek	V
bedr.v.	Randapparatuur	V
bedr.v.	Software	V
bedr.v.	Infrastructuur en datacommunicatie	V
bedr.v.	Servers en storage	V
4	Vervangen damwanden Mark-Vlietkanaal (sectie 3, deel 11c-11d)	V
4	Vervangen damwanden Helsegat (sectie 1, deel 3-5)	V
4	Vervangen damwanden Helsegat (sectie 1, deel 5-7)	V
4	Vervangen damwanden Kade (sectie 3, deel 11g-11k)	V
1	Vervangen camera's raadhuys	V
1	Aanschaf handterminal systeem handhaving	V
1	Vervanging camera's tbv cameratoezicht	V
vz	Openbare verlichting	V
vz	Groot onderhoud en reconstructies rioleringen tlv voorziening	V
br	Groot onderhoud en reconstructies wegen tlv bestemmingsreserve	V

	2015		2016		2017		2018	
	Investering	kap. lst.	Investering	kap. lst.	Investering	kap. lst.	Investering	kap. lst.
A-10%					43.600	4.491		5.309
A-20%			69.000	14.097		15.391		15.391
A-20%							62.000	12.667
A-20%					69.000	14.097		15.391
A-20%					66.000	13.484		14.721
A-20%					17.000	3.473		3.792
A-12,5%	12.800	1.642		1.882		1.882		1.882
A-12,5%	14.050	1.802		2.065		2.065		2.065
A-12,5%	14.050	1.802		2.065		2.065		2.065
A-10%	16.500	1.700		2.009		2.009		2.009
A-10%			16.500	1.700		2.009		2.009
A-10%					16.500	1.700		2.009
A-14,3%					17.000	2.488		2.806
A-20%	46.000	9.398		10.260		10.260		10.260
A-20%	29.000	5.925		6.469		6.469		6.469
A-20%	19.000	3.882		4.238		4.238		4.238
A-20%							43.000	8.785
A-20%							28.000	5.720
A-20%	20.550	4.198		4.584		4.584		4.584
A-25%	225.000	57.402	100.000	87.132	75.000	108.141	75.000	128.681
A-25%	15.000	3.827	15.000	7.935	15.000	12.043	15.000	16.151
A-16,67%	760.000	129.551	413.000	214.201	400.000	290.131	400.000	365.816
A-16,67%	180.000	30.683	75.000	46.843	185.000	79.785	150.000	108.822
A-25%	225.000	57.402	330.000	145.809	265.000	219.603	250.000	288.352
L-4%	2.290.000	134.538		174.040		170.605		167.170
L-4%			3.694.700	217.064		280.797		275.255
L-4%					3.967.600	233.097		301.538
L-4%							2.323.000	136.476
L-10%							45.000	5.344
A-33%	50.000	16.995		17.932		17.932	50.000	16.995
L-20%					150.000	32.813		34.500
	596.876		773.827		742.227		667.827	
	3.562.451		2.720.340		3.171.478		2.496.668	
	3.404.421		3.978.846		4.724.612		4.378.190	

Paragrafen

PARAGRAAF 1. VASTGOED

Het bezit van gemeentelijk vastgoed is geen doel op zich. Het gemeentelijk vastgoedbeleid richt zich op de aan- en verkoop van gemeentelijk vastgoed en de exploitatie, onderhoud en het beheer van het gemeentelijk vastgoed. Het doel dat de gemeente hierbij nastreeft is om een bijdrage te leveren aan

1. de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente,
2. het ondersteunen van het gemeentelijk maatschappelijk beleid en
3. de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Met het vaststellen van de kaders voor het gemeentelijk vastgoed door de gemeenteraad heeft het college beslis- en handelingsruimte gekregen om te komen tot een kernportefeuille. Vastgoed dat niet aan deze criteria voldoet, wordt gefaseerd verkocht. Inmiddels zijn 28 panden getaxeerd welke voorgedragen worden aan het bestuur voor verkoop. Geprognosticeerd resultaat van de transacties bedraagt € 1,8 miljoen.

Vanaf 1 juli 2014 is de wet Markt en Overheid definitief van kracht. Het doel van de wet Markt en Overheid is om een gelijk speelveld te creëren voor private ondernemingen die vergelijkbare activiteiten uitvoeren.

De gemeente voert de regie over een passend maatschappelijk voorzieningenniveau en ondersteunt de bewoners en/of instellingen in het zoeken naar passende huisvesting. De gemeente vervult hierbij de rol van ondersteuner en schept randvoorwaarden waarbinnen maatschappelijke activiteiten mogelijk worden. Deze rol vereist een goed inzicht in de totale vastgoedportefeuille.

Financieel kader in lijn met de vastgestelde kaders vastgoed

Gezien de beperkte financiële middelen is een scherpe sturing en prioritering van het vastgoed cruciaal. In 2014 is veel aandacht besteed aan het inrichten en optimaliseren van de werkprocessen en het complementeren van de vastgoedinformatie. Deze inspanningen zijn noodzakelijk en vormen het fundament voor het optimaal beheer van ons vastgoed in latere jaren. De landelijke ervaring leert dat het enige jaren duurt om een professioneel functionerende vastgoedorganisatie op te zetten. Wij verwachten dat de optimalisaties met ingang van 2018 zichtbaar zullen worden.

De uit te voeren activiteiten in lijn met de maatschappelijke en financiële gewenste effecten van vastgoedbeleidskeuzes (functionele en financiële synergie)

Algemeen geldt dat zo weinig mogelijk wordt overgegaan tot uitbreiding, nieuwbouw en renovatie. Niet investeren tenzij. Vastgoed dat niet bijdraagt aan het beleid van de gemeente worden afgestoten, dan

wel wordt er een nieuwe bestemming voor gevonden. Belangrijke strategische dossiers in 2015 en verder zijn de huisvesting van het ambtenarenapparaat, het afstemmen van vraag en aanbod naar maatschappelijk vastgoed en de kostprijsdekkende huren. Conform de kaders van vastgoed werkt de vastgoedorganisatie toe naar een afgeslankte vastgoedportefeuille die tenminste kostendekkend is. Totdat het vastgoed wordt afgestoten, is het doel om het vastgoed financieel zo optimaal mogelijk te beheren, zodat de portefeuille beter rendeert.

Omvang van de portefeuille

Op dit moment bestaat het gemeentelijk vastgoedbezit uit 174 objecten met een vertegenwoordigende waarde van € 110 miljoen tot € 190 miljoen - de marge van € 80 miljoen zegt hier genoeg. De boekwaarde vertegenwoordigt 65% van de totale vaste activa per 1 januari 2015. Veel van het gemeentelijk vastgoed dat bedoeld is ter ondersteuning van het maatschappelijk beleid wordt verhuurd aan andere welzijnsorganisaties, sportverenigingen en cultuurinstellingen. Met al deze instellingen zijn langdurige huurovereenkomsten gesloten passend bij de doelstelling van de realisatie van het pand. Deze verhuringen zijn in de regel telkens kostendekkend, met dien verstande dat de rente- en kapitaallasten niet uit de huurinkomsten, maar uit door de gemeenteraad beschikbare gestelde middelen worden gedekt. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld bij cultuur- en welzijnsinstellingen, subsidieert de gemeente de huur die gebruikers moeten betalen. De uitdaging voor de komende jaren is om voldoende huuropbrengsten te genereren en het resultaat zo gunstig mogelijk te beïnvloeden.

In de tabel op de volgende pagina is de geraamde boekwaarde per 1 januari 2015, de Waardering onroerende zaken (Woz) waarde en de kapitaallasten in de begroting voor de vastgoedportefeuille tot en met 2018 opgenomen. Van de 28 getaxeerde panden ligt de marktwaarde van veel panden zowel onder de WOZ Waarde als onder de boekwaarde.

Beoogd resultaat in lijn met ambitie vastgoedbeheer

Met ingang van 2015 zal voorafgaande aan de begroting 2016 worden bepaald welke vastgoedobjecten worden verkocht door college en gemeenteraad, waarna de verkoopstrategie per jaarschijf neerslaat in de begroting. Dit geldt ook voor het herijken van het onderhoudsplan vastgoed kernportefeuille. Met ingang van 2016 zal het gewenste kwaliteitsniveau worden bepaald en het uitvoeringsplan onderhoud vastgoed financieel zijn beslag krijgen in de begroting 2017. Gestreefd wordt in de begroting 2018 naar een kostendekkende vastgoedportefeuille. De omvang van het vastgoed zal de komende jaren afnemen.

Vastgoed gemeente Roosendaal	WOZ Waarde	Kapitaallasten 2015	Boekwaarde per 01-01-2015	Aantallen vastgoed
Onderwijshuisvesting	116.647.000	5.057.758	62.648.958	53
Bedrijfsvoering	16.843.000	1.628.243	12.916.396	7
Erfpacht en overige gronden	1.508.000	68.581	1.828.840	12
Ruimtelijke ontwikkeling / herstructurering	27.619.000	895.848	16.942.022	56
Sociale infrastructuur	12.320.000	258.771	2.837.491	23
Sportaccommodaties	13.001.001	975.275	13.064.752	19
Panden verkocht in 2014	2.093.000	-	-	4
Totaal	190.031.001	8.884.476	110.238.461	174

Dit heeft effecten op het resultaat. Het vastgoed ruimtelijke ontwikkeling is in 2013 overgebracht naar functie algemene baten en lasten. Het verloop zoals nu begroot is als volgt:

In onderstaand overzicht is geen rekening gehouden met winsten en verliezen van te verkopen vastgoed. Voorgesteld wordt om voor het opvangen van

mogelijke verliezen bij verkoop van vastgoed een bestemmingsreserve in te richten welke wordt gevoed uit behaald resultaat en vrijvallende exploitatielasten van verkocht vastgoed. Uit de verkoopstrategie per jaarschijf, vast te stellen door college en gemeenteraad, zal blijken of de bestemmingsreserve toereikend is, dan wel dat deze aangevuld dient te worden vanuit algemene middelen (algemene reserve en/of jaarrekeningresultaat).

Functie	2014	2015	2016	2017	2018
Integrale veiligheid	172.168	155.386	153.120	150.854	147.911
Economie	65.330	18.218	18.233	18.249	18.483
Sport en recreatie	732.204	596.357	600.999	579.265	561.041
Culturele voorzieningen	394.728	372.972	370.646	368.859	364.481
Openbare ruimte	110.360	103.743	103.743	103.743	103.743
Opgroeien	55.437	65.096	63.432	61.768	58.567
Planologie	-24.408	-49.872	-51.499	-52.718	-54.409
Algemene baten en lasten	805.720	738.002	736.599	735.163	713.131
<i>Subtotaal</i>	<i>2.311.539</i>	<i>1.999.902</i>	<i>1.995.273</i>	<i>1.965.183</i>	<i>1.912.948</i>
Bestuur	196.855	223.392	220.347	216.657	212.703
Onderwijs	5.007.268	5.587.811	5.709.765	5.603.678	5.463.306
Totaal	7.515.662	7.811.105	7.925.385	7.785.518	7.588.957

PARAGRAAF 2. LOKALE HEFFINGEN

Tarievenbeleid

In de bestuursovereenkomst 2014-2018 'Werken aan een evenwichtig Roosendaal' is besloten dat de OZB niet meer zal stijgen dan met een inflatiepercentage. In de afgelopen drie jaar bedroeg het gemiddelde inflatiepercentage 2,53% in 2013, 2,47% in 2012 en 2,34% in 2011.

In de voorafgaande jaren is in de begroting en in de meerjarenbegrotingen rekening gehouden met een stijging van 2,3% van de tarieven van de belastingen. In de begroting 2015 en volgende jaren is deze lijn doorgetrokken.

Daar waar een afwijkend percentage van toepassing is, wordt dit vermeld in bij de betreffende belasting.

Uitgangspunten tarieven opgenomen in begroting 2015

Onroerende zaakbelastingen

Bij de tariefbepaling voor 2015 is uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB opbrengsten over 2014 vermeerderd met de gevolgen van areaaluitbreidingen en een trendmatige verhoging van 2,3%. Daarnaast wordt de waardeontwikkeling van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering gecompenseerd in de tarieven voor 2015.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Vanaf belastingjaar 2014 wordt gewerkt met gedifferentieerde tarieven, zogenoemde DIFTAR. In de begroting is rekening gehouden met een tariefstijging van 2,3%.

Naar aanleiding van de onlangs plaatsgevonden evaluatie diftar en optimalisatie afvalinzameling en -afrekening is onder andere voorgesteld om het vaste bedrag voor de afvalstoffenheffing voor alle huishoudens gelijk te stellen. Hoe hoog dit bedrag wordt, is op dit moment nog niet bekend.

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die de gemeente noodzakelijk acht voor het niet alleen doelmatig werkende rioleringsplan, maar ook de overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater, kunnen worden verhaald. In het verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2014-2019 is het meerjarig tarievenbeleid vastgelegd. Op basis van dit beleid vindt een jaarlijkse tariefaanpassing plaats van 1,9%, exclusief de jaarlijks vastgestelde inflatiecorrectie, voor 2015 vastgesteld op 2,3%. De totale tariefsverhoging in 2015 bedraagt dus 4,2%. Roosendaal kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief voor woningen en niet-woningen dat behoort bij een waterverbruik tot en met 500 m³ en daarnaast

voor niet-woningen een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 500 m³.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. In de gemeente wordt voor ongeveer 6.000 honden belasting geheven. Jaarlijks vinden steekproefsgewijs controles plaats. De tarieven in 2015 worden verhoogd met 2,3%.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond. De tarieven voor de precariobelasting worden verhoogd met 2,3%.

Reclamebelasting

In 2012 is de reclamebelasting ingevoerd. De reclamebelasting wordt geheven van degene van wie, dan wel ten behoeve van wie reclameobjecten worden aangetroffen. De reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag per vestiging. Het bedrag van de belasting is afhankelijk van de locatie: € 400 in tariefgebied A en € 250 in tariefgebied B. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor het binnenstadsfonds. Voor 2015 vindt geen tariefsverhoging plaats.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven.

Voor 2015 wordt een tariefsverhoging voorgesteld van 2,3%, naar € 1,11 per overnachting.

Parkeerbelastingen

De exploitatie van het product Betaald Parkeren kenmerkt zich door het feit dat de kosten volledig moeten worden gedekt uit de opbrengsten: structureel evenwicht in baten en lasten. De gemeente kan de opbrengstenkant beïnvloeden met het beleid ten aanzien van de tarieven. De uitvoeringskosten bestaan voor een belangrijk deel uit het budget dat op basis van een contract aan Parkeer Beheer Roosendaal B.V. beschikbaar wordt gesteld. Om de gesloten financieringsstructuur daadwerkelijk gestalte te kunnen geven, bestaat er een bestemmingsreserve 'Mobiliteit'. Via deze bestemmingsreserve worden de exploitatiesaldi, zowel positieve als negatievealdi, afgewikkeld. Eventuele voordeligealdi van deze bestemmingsreserve worden ingezet ten behoeve van de mobiliteit in Roosendaal. De parkeertarieven worden om de twee jaar aangepast. In de begroting 2015 is rekening gehouden met de tariefsverhoging van 7% die in 2014 is komen te vervallen als gevolg van de plannen met betrekking tot de binnenstad.

Daarnaast zijn in de meerjarenbegroting in 2016 en 2018 de geplande tariefsverhogingen verwerkt.

Leges

Leges zijn rechten die de gemeente kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten. In een aantal gevallen gaat het om tarieven, met wettelijke beperkingen (bijv. paspoorten), maar als rode draad loopt de voorwaarde van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel.

Door de gemeenteraad is op 4 april 2012 besloten om de legestarieven van de WABO naar 100% kostendekkend op te trekken en de leges van de APV/ Bijzondere wetten te verhogen naar een kostendekking van 23% in 2015. Voor 2014 gold voor de leges APV/ Bijzondere wetten een kostendekking van 21%.

De overige leges worden, daar waar mogelijk, in 2015 verhoogd met 2,3%.

Marktgeden

De tarieven in 2015 worden verhoogd met 2,3%.

Belastingverordeningen

In de afgelopen jaren heeft een harmonisatie plaatsgevonden van de belastingverordeningen van de deelnemende gemeenten in de Belastingssamenwerking West-Brabant. Een verdergaande harmonisatie behoort tot de mogelijkheden door onder andere het hanteren van een standaardtariefstructuur. Minder diversiteit en uitzonderingen zal leiden tot een kostenreductie.

In de raadsvergadering van 10 december 2014 worden de belastingvoorstellen en de verordeningen voor 2015 aan de raad separaat ter vaststelling aangeboden. Hierbij zal op een eventuele verdere harmonisatie worden ingegaan.

Overzicht geraamde opbrengsten in begroting 2015

Belastingsoort	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Leges publiekszaken (incl. rijksleges)	1.209.651	1.408.699	1.263.112
Marktgeden	111.874	121.572	121.606
Rioolheffing	9.533.473	10.639.169	11.086.014
parkeerheffingen	1.384.087	1.739.121	1.739.121
Parkeervergunningen Burgers	134.993	145.927	145.927
Parkeervergunningen Werkers	101.523	105.510	105.510
Naheffingsaanslagen parkeren	517.143	517.950	517.950
Afvalstoffenheffing	10.054.155	10.100.000	8.915.250
Leges omgevingsvergunningen	885.728	911.988	1.888.393
Leges openbare orde veiligheid	64.055	50.868	52.038
OZB belastingen woningen	7.138.001	7.312.404	7.468.368
OZB belastingen niet woningen	4.747.724	4.914.768	5.272.562
Toeristenbelasting	130.998	134.584	137.679
Hondenbelasting	368.274	368.131	376.598
Reclamebelasting	139.409	155.000	155.000
Precariobelasting	70.128	102.530	104.888
Totaal belastingdomein	36.591.216	38.728.221	39.350.016

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Roosendaal heeft een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100%. Verruiming van de kwijtschelding is mogelijk door het toepassen van de AOW'ersnorm bij 65+, kosten kinderopvang en kwijtschelding kleine zelfstandigen.

De kosten van kinderopvang zijn tot op heden niet meegenomen in het berekenen van de kwijtschelding. Gemeenten ontvangen vanaf 2013 hiervoor via het gemeentefonds een financiële tegemoetkoming.

Voorgesteld wordt om vanaf 2015 de kosten van kinderopvang ook onderdeel uit te laten maken van de berekening van de kwijtschelding.

Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Kwijtscheldingsaanvragen worden door de Belastingssamenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt.

De kwijtscheldingslasten worden verantwoord onder het product minimabeleid, waarvan zij onderdeel uitmaken (zie Programma 3 Werken & Ondernemen). Uit de gesloten financieringen van de reinigingssector

en de rioleringssector worden bijdragen verstrekt aan het product minimabeleid c.q. armoedebeleid tot gelijke hetzelfde bedrag.

In de begroting 2015 zijn de volgende kwijtscheldingslasten opgenomen:

Belastingsoort	Kwijtscheldingslasten			
	werkelijk 2012	werkelijk 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Rioolheffing	486.335	513.942	465.000	515.000
Afvalstoffenheffing	557.637	566.477	550.000	570.000
Totale kwijtscheldingslasten	1.043.972	1.080.419	1.015.000	1.085.000

Voorgestelde tarieven 2015

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven, waarmee de burger wordt geconfronteerd.

Belastingsoort	2013	2014	verhoging	2015
Onroerende zaakbelastingen				
- tarief eigenaren woningen	0,10119%	0,10757%	2,3%*	0,11004%
- tarief eigenaren niet-woningen	0,14337%	0,15240%	2,3%*	0,15590%
- tarief gebruikers niet-woningen	0,10125%	0,10763%	2,3%*	0,11010%
Afvalstoffenheffing**				
<i>Vastrecht</i>				
- eenpersoonshuishouden	€ 265,20	€ 155		n.n.b.
- meerpersoonshuishouden	€ 331,20	€ 222		n.n.b.
Variabel tarief				
Per lediging van				
- 240-liter restafvalcontainer	n.v.t.	€ 4,50		n.n.b.
- 140-liter restafvalcontainer	n.v.t.	€ 2,50		n.n.b.
Rioolheffing				
- basistarief per jaar	€ 272	€ 283,20	4,2%	€ 295,10
Hondenbelasting				
- tarief 1e hond	€ 57,10	€ 58,80	2,3%	€ 60,15
- tarief 2e hond	€ 77,30	€ 79,20	2,3%	€ 81,00
- kenneltarief	€ 243,10	€ 248,70	2,3%	€ 254,40
Reclamebelasting				
- Tarief gebied A	€450	€ 450	n.v.t.	€ 450
- Tarief gebied B	€250	€ 250	n.v.t.	€ 250
Parkeerbelasting				
- parkeren in gebied A, per uur	€ 1,80	€ 1,80	7%	€ 1,90
- parkeren in gebied B, per uur	€ 1,20	€ 1,20	7%	€ 1,30
- parkeren in gebied A, per 24 uur	€ 8,00	€ 8,00	€ 1,50	€ 9,50
- parkeren in gebied B, per 24 uur	€ 8,00	€ 8,00	€ 1,50	€ 9,50

* Verhoging is exclusief de correctie naar aanleiding van de herwaardering met als waardepeildatum 1 januari 2014.

De WOZ waarden per 1 januari 2014 zijn nog niet bekend.

** Vanaf 2014 gelden gedifferentieerde tarieven, zogenoemde DIFTAR. Als gevolg van de evaluatie wordt een gewijzigde tariefstructuur voorgesteld. Deze is op dit moment nog niet bekend.

PARAGRAAF 3. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn. Dit beleid is vastgelegd in de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen'. Deze nota wordt in 2015 geactualiseerd.

Top 10 risico's

Elk jaar wordt een geactualiseerd risicoprofiel met de top 10 van risico's opgenomen in deze paragraaf.

1. Ontwikkeling Stadsoevers wordt opnieuw beoordeeld

Na het beëindigen van de samenwerking met de marktpartijen wordt de ontwikkeling in Stadsoevers opnieuw beoordeeld. Dit kan leiden tot het afboeken van de boekwaarde.

Maatregelen/ontwikkelingen

Bestuurlijk zal besloten moeten worden hoe verder te gaan met de ontwikkelingen in Stadsoevers.

2. Risico op financiële tekorten bij de WVS-groep

Een onderdeel van het totale pakket van de Participatiewet is een bezuiniging op het budget van de Sociale Werkvoorziening. Omdat de werknemers in de WVS hun rechten behouden, zullen de kosten de komende jaren niet of nauwelijks dalen. Door de korting op de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening is een aanzienlijk risico dat de WVS geen sluitende exploitatie kan realiseren, waardoor de gemeente (extra) geld beschikbaar zou moeten stellen.

Maatregelen/ontwikkelingen

De herstructurering van de WVS heeft als doel om te komen tot een integrale benadering van de arbeidsontwikkeling in de totale keten (doelgroep beschut werk, doelgroep WWB en doelgroep Wajong) en een versterking van de regiefunctie van de betrokken gemeenten op de uitvoering waardoor de toekomstige financiële tekorten beperkt worden.

Er komen landelijk verder 35 werkbedrijven die een belangrijke rol vervullen bij het realiseren van de ambities die gepaard gaan met de participatiewet.

Dit moet erin resulteren dat er op landelijk niveau 125.000 banen komen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3. Grondexploitaties Wonen

Dit betreft het risico rondom het lagere afzettingtempo (faserings- en rentekosten) en het mogelijk lagere opbrengstenniveau (voornamelijk in het duurdere woningsegment). Verder vallen de risico's die gepaard

gaan met de herontwikkeling van bestaande plannen voor veranderde planconcepten onder dit risico.

Maatregelen/ontwikkelingen

De (ruimtelijke) mogelijkheden worden vergroot en scenario's worden met ontwikkelende partijen verkend. De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van de dan actuele inzichten. Verder wordt via de lijn van de participatief op te stellen woonvisie en Woonagenda gewerkt aan concrete uitvoeringsacties om de woningmarkt op gang te helpen.

4. Operationeel houden van het Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal (DER)

Subsidie Provincie Proeftuinen wordt teruggevorderd wanneer het Smart Climate Grid geen tien jaar in de lucht blijft. Smart Climate Grid wordt in 2014 juridisch ondergebracht in de DER. Exploitatierisico € 1,5 miljoen. Instandhouding van de DER kost de gemeente 10 jaar lang € 1,5 miljoen.

Maatregelen/ontwikkelingen

De ontwikkelingen in Stadsoevers waarbij de samenwerking is beëindigd met de partners in de publiek private samenwerking heeft tot gevolg dat onzekerder is geworden of nu het benodigd aantal woningen worden gebouwd.

5. Risico uitvoeren decentralisatie Participatiewet / WWB

Met ingang van 1 januari 2015 wordt de Participatiewet ingevoerd, waardoor er verschillende regelingen en budgetten samengevoegd worden (WWB, Wajong, Wsw). De invoering van de wet gebeurt in een arbeidsmarkt waarin het aantal banen verder afneemt, wat het uitplaatsen van deze doelgroepen naar een reguliere baan moeilijker maakt en gaat gepaard met kortingen van de budgetten. Hierdoor is er een reële kans op een hogere toename van bijstandsontvangers in vergelijking met eerdere aannames.

Maatregelen/ontwikkelingen

Op dit moment wordt in het totale veranderingsproces aangestuurd op onder andere het opstellen van werknemers- en werkgeversdienstverleningsconcepten en een cultuurtraject. Om schaalvoordelen te realiseren heeft de gemeente Roosendaal het voornemen om te komen tot een Werkplein met de gemeenten Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Rucphen en Zundert. Inmiddels is de dienstverleningsfilosofie voor het werkplein in oprichting vastgesteld.

- Beperken instroom door werkzoekenden direct bij aanmelding in contact te brengen met werkgevers en uitzendorganisaties;
- Herstructurering WVS-groep (zie ook risico 2)
- Activeren en bemiddelen van het bestand naar werk door middel van Baanbrekend Roosendaal;
- MaatWERK en begeleiding door klantmanagers;
- Het signaleren en tegengaan van fraude.

6. Risico uitvoeren decentralisatie jeugdzorg

Het Kabinet legt per 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor de taken op het gebied van jeugdzorg bij de gemeente. Dit gaat, vanuit financieel perspectief, gepaard met een strikte efficiencykorting voor de gemeente. De gemeentelijke doelstelling is om de taken uit te voeren binnen het Rijksbudget. Deze doelstelling en de bezuinigingen dwingen de gemeente om via een stelselherziening nieuwe werkwijzen te introduceren. Het risico bestaat daarbij dat de nieuwe werkwijzen in 2015 nog onvoldoende effect hebben om daadwerkelijk binnen het Rijksbudget te blijven. Daarnaast is er sprake van een open-eind regelingen en zijn de effecten voor de gemeente Roosendaal van het invoeren van het objectieve verdeelmodel vanaf 2016 nog onbekend.

Maatregelen/ontwikkelingen

De beheersing van de risico's krijgt aandacht en hiervoor is de visievorming op het niveau van de drie decentralisaties opgepakt. Het uitgangspunt om de Jeugdwet binnen Rijksbudget uit te voeren wordt verankerd in de inkooptrajecten. Vanaf 2015 zal het verloop van het budget en de voortgang van de gewenste transformatiebeweging continu worden gemonitord. De samenwerkende gemeenten onderzoeken de mogelijkheid hiervoor een regionaal sturingsteam voor in te richten.

7. Risico's grondexploitaties Bedrijventerreinen

Er is sprake van vertraagde tot geen grondverkoop bij bedrijventerreinen door slechte marktomstandigheden en concurrerende locaties. Verder vallen de risico's die gepaard gaan met de herontwikkeling van bestaande plannen door veranderde planconcepten onder dit risico.

Maatregelen/ontwikkelingen

De mogelijkheden op ruimtelijk gebied worden vergroot en er wordt gekeken naar de mogelijkheid tot het verlenen van kortingen. De plannen worden periodiek doorgerekend op basis van actuele inzichten.

8. Risico uitvoeren decentralisatie AWBZ / Wmo

Dit risico is vergelijkbaar met het risico bij Jeugdzorg. De gemeente krijgt taken overgeheveld en dat gaat gepaard met een forse efficiencykorting. Hierdoor bestaat er het risico dat de nieuwe werkwijzen, met onder andere een groter beroep op zelfredzaamheid, onvoldoende zijn om de taak daadwerkelijk binnen Rijksbudget uit te voeren. Een extra factor is het overgangsrecht, immers voor 2015 behouden de cliënten die overkomen vanuit de awbz-zorg wettelijk hun huidige indicatie en recht op zorg. Dit verkleint de mogelijkheden op de uitgaven te sturen. Daarbij speelt ook op de achtergrond dat de effecten van het in 2016 ingaande objectieve verdeelmodel voor de gemeente nog onbekend zijn.

Maatregelen/ontwikkelingen

Met betrekking tot het onderdeel hulp bij het huishouden (huidige Wmo) is door de eerder genomen maatregelen, de verwachting dat, hoewel het Rijk de gemeente

voor circa € 1,7 miljoen kort, dit onderdeel binnen het rijksbudget kan worden uitgevoerd. Aanvullende maatregelen lijken hiervoor niet noodzakelijk. Het uitgangspunt om binnen Rijksbudget te blijven wordt voor de overige onderdelen in de inkooptrajecten verankerd.

9. Gemeente wordt aangesproken op garantstellingen corporaties

De gemeente staat garant voor € 347 miljoen, dit betreft een achtervang voor woningcorporaties. Voordat de gemeente hierop aangesproken kan worden, treden eerst andere mechanismen in werking, namelijk het waarborgfonds sociale woningbouw (WSW), de volstortverplichting van woningcorporaties bij WSW en gedeelde achtervang van het Rijk en alle deelnemende gemeenten.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat door de kredietcrisis en economische crisis steeds meer woningcorporaties in financiële problemen geraken.

Maatregelen/ontwikkelingen

In 2014 treedt een licht economisch herstel en herstel van de woningmarkt op. Verder worden woningcorporaties nu meer kritisch beoordeeld door Rijk en maatschappij, hierdoor is het risico neerwaarts bijgesteld.

Verder is in 2014 is een 213a onderzoek naar garantstellingen afgerond. Naar aanleiding van dit onderzoek worden beleidsregels, waaraan het maatschappelijk nut van beoogde financiële garantstellingen kunnen worden getoetst, opgesteld. Daarnaast wordt organisatorisch het proces van garantstellingen, inclusief de inschatting van de risico's, centraal verankerd. Uit het onderzoek blijkt verder dat de gebruikelijke risicobeperkende maatregelen, zoals: het eerste recht van hypotheek, worden toegepast. Het onderzoek zal in de loop van het 3e/4e kwartaal aan de gemeenteraad ter kennisname worden aangeboden.

10. Risico achterstallig onderhoud verhardingen

In de nota 'Verbindend beheren' is het kwaliteitsniveau voor verhardingen op het niveau C gesteld. De kwaliteit van de verhardingen ligt vaak op niveau C en voor een deel op niveau D. Dit leidt tot het risico op aansprakelijkheidclaims, extra capaciteit voor klachtenafhandeling en lapwerk.

Maatregelen/ontwikkelingen

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2014 is het beschikbare budget voor verhardingen met € 2 miljoen per jaar verhoogd naar € 4,48 miljoen. Hiermee wordt ingelopen op de bestaande achterstanden, maar wordt niet geanticipeerd op de verwachte pieken van 2020 en 2021. Ter reductie van de risico's wordt uitvoering gegeven aan de nota 'Verbindend beheren'. De resultaten worden gevolgd door de tweejaarlijkse bestuursrapportage Wegbeheer. Op basis van deze rapportage zal het risicoprofiel worden bijgesteld.

Belangrijkste wijzigingen in top 10

Het risico deelneming Stadsoevers C.V. is ten opzichte van het vorige meetmoment bij de jaarrekening 2013 uit de top 10 verdwenen door de voorgenomen ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst.

Vervolgens is wel een nieuw risico op afboeking van de boekwaarde Stadsoevers ontstaan.

Verder is gelet op het belang van de drie decentralisaties de risico's AWBZ en jeugdzorg gesplitst in twee afzonderlijke risico's.

Na de ontbinding van de samenwerkingsovereenkomst Stadsoevers is het risico dat Provinciale subsidie Proeftuinen (DER) terugbetaald moet worden sterk toegenomen en is in de top 10 gekomen.

Het risico deelneming Borchwerf II veld B is na verwerving van de gronden Wittebols sterk afgenomen en staat niet meer in de top 10.

Risicoprofiel

In totaal zijn er voor de organisatie 93 risico's in beeld gebracht, waarvan 81 met een geldgevolg.

In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geclassificeerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Een kans 1 staat voor een kleine kans (10%), een kans 5 staat voor een grote kans (90%), de overige kansen bewegen zich daar gradueel tussen. Het risicoprofiel is een momentopname.

Geld	Netto				
$x > \text{€ } 1.000.000$	6	4	4	3	3
$\text{€ } 500.000 < x < \text{€ } 1.000.000$	7	2	1	1	1
$\text{€ } 200.000 < x < \text{€ } 500.000$	1	6	2	1	1
$\text{€ } 50.000 < x < \text{€ } 200.000$	3	8	2	1	1
$x < \text{€ } 50.000$	16	2	3	3	6
Geen geldgevolgen	5	4	1	1	1
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Weerstandsvermogen

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor doen is een bedrag van € 62,9 miljoen benodigd. Dit zal in de praktijk echter niet het geval zijn, zodat het reserveren van dit maximale bedrag niet noodzakelijk is. De risicosimulatie toont aan dat met een waarschijnlijkheid van 90% een bedrag van € 14,0 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen afdekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

De beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

A. De vrij aanwendbare algemene reserves (incidenteel karakter)

Deze bestaan uit:	Stand 31-12-2015
Algemene reserve	€ 8.902.303
Algemene risicoreserve	€ 1.500.000
Algemene saldireserve	€ 0
Specifieke risico reserve sociaal domein	€ 7.787.000
Totaal	€ 18.189.303

B. De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter)

Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden (het vrij aanwendbare gedeelte), respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egaliseringsreserve. Indien een risicogebeurtenis zich voordoet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om de bestemming van de reserve te wijzigen ter dekking van het voorgedane risico. De volgende bestemmingsreserves worden als vrij aanwendbaar aangeduid:

	Stand 31-12-2015
Bestemmingsreserve specifieke externe kosten ruimtelijke ordening	€ 62.124
Bestemmingsreserve rijks- & gemeente monument	€ 837.469
Bestemmingsreserve nieuw- en verbouwing stadskantoor	€ 6.622.747
Bestemmingsreserve stimuleringsbijdragen	€ 79.681
Bestemmingsreserve grondexploitatie	€ 1.019.451
Bestemmingsreserve strategische verwervingen	€ 41.588
Bestemmingsreserve majeure opgaven	€ 7.720.079
Bestemmingsreserve courage	€ 183.393
Bestemmingsreserve pilot bestrijding overlast coffeeshops	€ 60.236
Bestemmingsreserve decentralisatie uitkeringen	€ 0
Bestemmingsreserve mobiliteit	€ 1.009.675
Bestemmingsreserve Fondsen	
Agenda van Roosendaal	€ 2.890.713
Totaal	€ 20.527.156

C. De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter)

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde belastingen en de maximaal te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB). De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. Conform de beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is dit 2% van de in 2015 opgelegde aanslagen = $2\% \times \text{€ } 12.540.930 = \text{€ } 251.000$ (afgerond).

D . De post onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter)

De post onvoorzien van € 225.000 wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt. Het is een structureel opgenomen begrotingspost, waartegenover geen directe uitgaven geraamd staan en die ingezet wordt voor onvoorzien, incidentele tegenvallers.

Kapitalisatiefactor

Gezien de structurele beschikbaarheid en de mogelijkheid om de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien structureel in te zetten ter

dekking van risico's wordt conform de beleidsnota 'Risicomanagement en weerstandvermogen' een kapitalisatiefactor toegepast van 2,5.

Ook bij de vrij aanwendbare aanwendbare reserves wordt een correctie aangebracht. Dit betreft de renteberekening over de bespaarde rente van deze reserves, welke (voor een groot deel) ten gunste komt van de exploitatie. Deze zou wegvallen bij inzet van deze reserves. Deze correctie zorgt ervoor dat financieel een periode van 2,5 jaar overbrugd kan worden om dekking voor de weggevallen rentebaten te realiseren.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet er voor de gemeente Roosendaal per 31-12-2015 als volgt uit:

	Begroting 2014 (per 31-12-2014)	Begroting 2015 (per 31-12-2015)
Structureel karakter		
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	248.500	251.000
Post onvoorzien	225.000	225.000
	-----	-----
	473.500	476.000
Kapitalisatiefactor structurele beschikbaarheid	2,5	2,5
	-----	-----
Subtotaal weerstandscapaciteit exploitatie	1.183.750	1.190.000
Incidenteel karakter		
Vrij aanwendbare algemene reserves	13.427.000	18.189.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	24.028.000	20.527.000
Correctie bespaarde rente, kapitalisatiefactor 2,5	-/- 3.274.000	-/- 3.184.000
Subtotaal weerstandscapaciteit vermogen	34.181.000	35.532.000
Totale weerstandscapaciteit	35.364.750	36.722.000

De beoordeling van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 31-12-2015:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 36,7 mln}}{\text{€ 14,0 mln}} = 2,6$$

In de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen' is het streefgetal voor het weerstandsvermogen vastgesteld op een minimale waarde van 1,0. De ratio van het weerstandsvermogen per 31-12-2015 voldoet met de waarde 2,6 aan deze norm.

Ten opzichte van het vorige meetmoment, in de jaarstukken 2013, is de ratio met 1,1 gestegen. Deze ontwikkeling is te verklaren door een aantal ontwikkelingen met een sterk positief effect op de weerstandsratio:

- Een storting in de specifieke risicoreserve Sociaal domein van € 3,7 miljoen.
- Terugstorting in de bestemmingsreserve Majeure opgave van € 1,2 miljoen als gevolg van de uitvoering van het

plan 'Roosendaal in Ontwikkeling – onderweg naar 2020'.

- De sterke afname van de benodigde weerstandscapaciteit door verlaging van het grootste risico 'garantstellingen voor woningcorporaties' en het verdwijnen van het 2e risico 'deelname Borchwerf II'. Benodigde weerstandscapaciteit is voornamelijk hierdoor verlaagd van € 20,2 miljoen naar € 14,0 miljoen.

Bij een eliminatie van de drie hierboven genoemde ontwikkelingen zou de weerstandsratio namelijk 1,6 bedragen, vergelijkbaar met het laatste meetmoment, de jaarrekening 2013.

Voorzichtigheid blijft geboden

De hoogte van de weerstandsratio wordt voor een groot deel bepaald door de hoogte van de bestemmingsreserves. Aanwending van de reserves, zoals bijvoorbeeld de Investeringsimpuls en risicoreserve Sociaal domein in de komende jaren zal zich onmiddellijk vertalen in een daling van de

beschikbare weerstandscapaciteit. Vanzelfsprekend moet deze worden afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit van dat moment.

Bij voorstellen tot uitnamen uit vrij aanwendbare algemene en bestemmingsreserves zal het effect op de weerstandsratio inzichtelijk worden gemaakt.

PARAGRAAF 4. FINANCIERING

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gemeente Roosendaal haar activiteiten voor het komende jaar gaat financieren.

Wij staan voor een transparante en duurzame wijze van financiering van onze activiteiten.

Als doelen zijn geformuleerd:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van het gemeentelijk vermogen en resultaat tegen financiële risico's, zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de banksaldi en renteresultaten binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido), Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) of Wet verplicht Schatkistbankieren (vSB) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Kasgeldlimiet

Renterisico vlottende schuld

Het financieren van de gemeentelijke activa en exploitatie door middel van kortlopende geldleningen heeft twee voordelen: er kan snel worden ingespeeld op mutaties in de financieringsbehoefte en bij een normale rentestructuur - waarin het aantrekken van lange geldleningen duurder is dan korte geldleningen - is het een relatief goedkope financieringsvorm. Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid, waardoor de gemeentelijke huishouding gevoelig wordt voor schommelingen in de rentestand. Teneinde deze rentevoeligheid te beperken heeft de wetgever de kasgeldlimiet ingesteld. Deze limiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld, die de gemeente mag hebben. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schuld gedurende twee opeenvolgende kwartalen hoger is dan de berekende limiet. Het percentage voor de limiet is bepaald op 8,5% van de begrotingsomvang met een minimum van € 300.000.

In onderstaande tabel is de kasgeldlimiet berekend.

Omschrijving (x € 1.000)	2014	2015
Omvang Programmabegroting	€ 202.822	€ 194.603
Toegestane kasgeldlimiet		
in procenten	8,5 %	8,5 %
in €	€ 17.239	€ 16.541

Rentekostenverdeling

De gemeente kent op concernniveau een rentebudget (hulpkostenplaats rente), waarop alle interne en externe renteverrekeningen worden verantwoord. De netto rentekosten worden op basis van de boekwaarde van de vaste activa via de renteomslag doorberekend aan de interne en externe producten. Ten behoeve van interne

renteverrekeningen wordt het beleidskader 'Reserves en voorzieningen' gehanteerd. Onderstaand is het overzicht opgenomen van de rentekosten en -opbrengsten, zoals gerealiseerd in 2013 en geraamd voor 2014 (na wijzigingen) en begroot voor 2015. Met ingang van de begroting 2015 is de renteomslagpercentage verlaagd van 4% naar 3,75%.

Programma begroting en -rekening (x € 1.000)	Lasten			Programma begroting en -rekening (x € 1.000)	Baten		
	Rekening 2013	Begroting 2014 (na wijz.)	Begroting 2015		Rekening 2013	Begroting 2014 (na wijz.)	Begroting 2015
Vaste Schuld	3.593	3.473	3.250	Uitzettingen	32		
Flottende schuld	199	2.153	1.370	grondexploitaties	2.467	2.157	1.267
Reserves en voorzieningen	4.022	3.279	2.684	Doorberekende rente lasten	5.754	7.045	7.101
Resultaat (voordeel)	439	297	1.064				
Rentelasten	8.253	9.202	8.368	Rentebaten	8.253	9.202	8.368

Financieringstekort

In de financiering van de gemeentelijke investeringen wordt deels door interne en deels door externe

middelen voorzien. Per 1 januari 2015 wordt een financieringstekort van € 48,5 miljoen verwacht (zie onderstaande tabel).

Boekwaarde (x € 1.000)	1 jan 2014	1 jan 2014 (Na wijz.)	1 jan 2015
Investeringen:			
Grondexploitatie	72.939	72.939	35.377
Overige investeringen	167.999	158.900	182.328
Totaal investeringen (A)	240.938	231.839	217.705
Financiering:			
Interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	85.440	85.440	75.327
Externe financieringsmiddelen (langlopende geldleningen en waarborgsommen)	99.818	99.818	93.837
Totaal financieringsmiddelen (B)	185.258	185.258	169.164
Financieringssaldo (B-A)	-/- 55.680	-/- 46.581	-/- 48.541

Bovenstaande berekening is een momentopname. De feitelijke omvang van het financieringssaldo is onder andere afhankelijk van het daadwerkelijke verloop van de geplande investeringen en de dagelijkse ontvangsten en betalingen gedurende het jaar. In de loop van het begrotingsjaar zal blijken wat de werkelijke financieringsbehoefte is om eventueel tot het aantrekken van vaste geldleningen over te gaan.

Vaste schuld

Mutaties vast schuld

Vaste schuld ontstaat wanneer geldleningen worden aangegaan met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Daartoe wordt overgegaan wanneer de liquiditeitsplanning aangeeft dat er sprake is van een structurele financieringsbehoefte. Het gemiddeld rentepercentage op de leningenportefeuille daalt gestaag en bedraagt per 1 januari 2015 3,46% (per 1 januari 2014 3,62%), omdat de gemeente de afgelopen

jaren tegen lagere kapitaal-marktpercentages in haar financieringsbehoefte heeft kunnen voorzien.

Renterisico vaste schuld

In de Wet Fido is onder andere de renterisico norm met betrekking tot de vaste schuld opgenomen. Deze norm dient decentrale overheden aan te zetten tot het spreiden van hun lange termijn renterisico door bij het samenstellen van de leningenportefeuille door middel van de verschillende rentetypische looptijden rekening te houden met deze normstelling. De renterisiconorm is bij ministeriële regeling vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het renterisico voor de komende jaren aan. De gevolgen van toekomstige geldopnamen zijn daarin nog niet verwerkt. Uit deze tabel blijkt dat we de komende jaren ruimschoots onder de renterisico norm blijven.

Variabelen (x € 1.000)	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal	194.603	191.681	190.453	184.183
Percentage gemeenten	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	38.921	38.336	38.091	36.837
Berekening renterisico				
Renteherzieningen	454	0	0	0
Aflossingen	<u>5.981</u>	<u>20.891</u>	<u>5.891</u>	<u>5.891</u>
Renterisico	6.435	20.891	5.891	5.891
Ruimte onder de rente risiconorm	32.486	17.445	32.200	30.946

Vaste uitzettingen

Mutaties vaste uitzettingen

Vaste uitzettingen zijn door de gemeente verstrekte geldleningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Dergelijke leningen worden enerzijds verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening, anderzijds in perioden waarin er sprake is van een

liquiditeitenoverschot. Dit laatste komt echter - zeker de laatste jaren - niet of nauwelijks voor. In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, alsmede de restantschuld en de ontstaansgrond van de leningen.

Geldnemer	x € 1.000		Ontstaansgrond
	31 december 2013 Rekening	1 januari 2015 Begroting	
ARAMIS	446	95	Privatisering
Zwembad de Stok	5.151	4.766	Verzelfstandiging
Leningen WWB	451	451	Uitvoering WWB
Krediethypotheke WWB	261	261	Uitvoering WWB
Leenbijstand WWB	476	476	Uitvoering WWB
Gemeenteamtgenaren	50	38	Arbeidsvoorwaarden
Startersleningen	3.820	4.316	Volkshuisvesting
Monumentenfonds N.V.	990	990	Deelneming in NV
Deelneming Stadsoevers C.V.	750	750	Deelneming in NV
Totaal	12.395	12.143	

Debiteurenrisico op verstrekte leningen

Aan het voor langere tijd verstrekken van middelen aan derden kleef het gevaar dat deze derden op een onvoorzien moment niet meer aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen.

Ten aanzien van geldleningen die verstrekt zijn in het kader van de publieke taak speelt het debiteurenrisico

een ondergeschikte rol. Bij de besluitvorming is aan het maatschappelijk belang van het verstrekken van dergelijke leningen een hogere prioriteit toegekend dan aan het daarmee samenhangende financiële risico. Een constatering die overigens ook geldt ten aanzien van gegarandeerde geldleningen.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF) en Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

Wet HOF

De in de wet HOF vastgestelde macronorm wordt

doorvertaald naar individuele gemeenten in de vorm van een individuele referentiewaarde, die een indicatie geeft van het maximale aandeel in het EMU-saldo.

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	Begroting			
	2015	2016	2017	2018
Exploitatiesaldo vóór verrekening met reserves	2.387	6.180	7.893	7.739
Bij:				
afschrijvingen ten laste van de exploitatie	8.866	8.733	8.648	8.223
bruto dotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	5.172	5.262	5.992	6.574
Af:				
geactiveerde investeringen in (im)materiële activa	-/- 12.580	0	0	0
lasten voorzieningen (transacties met derden)	-/- 1.332	-/- 479	-/- 234	-/- 232
Berekend EMU-saldo	2.513	19.696	22.299	22.304

Wet vSB

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën. Er is een (kleine) vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen. Het bedrag dat buiten het schatkistbankieren mag worden

gehouden. Als het gemiddelde kwartaal bedrag van de positieve tegoeden minder is dan 0,75% van het begrotingstotaal, mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan. In 2015 is dit gemiddelde kwartaalbedrag afgerond € 1,5 miljoen (0,75% van € 194,7 miljoen) voor Roosendaal. De verwachting voor 2015 is dat de gemeente Roosendaal binnen de vrijstellingsgrens blijft.

PARAGRAAF 5. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de uitvoeringsplannen van de grootste groep kapitaalgoederen zoals deze staan vernoemd in de programmabegroting 2015. Voor de groep gebouwen, binnen- en buitenaccommodaties, wordt verwezen naar de paragraaf 1. Vastgoed.

Het duurzaam in stand houden en op de juiste tijd vervangen van kapitaalgoederen en daarmee het eventuele risico van kapitaalvernietiging tegen te gaan.

- Wij houden de bestuurlijk vastgestelde kwaliteit van onderhoud in stand.
- Wij streven naar een optimum tussen kosten en kwaliteit.
- Wij sturen optimaal op de kwaliteit van onderhoud middels monitoringssystemen (waaronder ook de mening van burgers).

De uitvoeringsplannen worden jaarlijks vastgesteld in het Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR).

Het vastgestelde verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) is leidend voor de prioritering van projecten in het OOR. Omdat voor de kostendekking riolering een

doorkijk is gemaakt over de totale levensduur van de riolering, zijn de risico's beperkt. Incidenten kunnen niet worden uitgesloten. Het rioleringsstelsel wordt gemiddeld één maal in de tien jaar geïnspecteerd, waardoor een versnelde achteruitgang van de kwaliteit niet altijd tijdig kan worden gesignaleerd. In deze gevallen is het van belang dat snel en adequaat wordt ingegrepen.

Bij het OOR, wordt aansluitend op het vGRP, een verdere integrale (technisch, maatschappelijk en bestuurlijk) afweging gemaakt voor de overige disciplines. Dit gebeurt op basis van de beschikbare onderhoudsbudgetten in relatie tot de technische noodzaak. Wanneer naast de financiële afweging ook maatschappelijke en/of bestuurlijke keuzes meespelen, kan dit betekenen dat projecten naar voren worden gehaald en andere doorschuiven naar een later tijdstip.

De producten groen, verhardingen, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, speelvoorzieningen, civieltechnische kunstwerken en gemeentelijke waterpartijen, onderhouden we op het CROW onderhoudsniveau C. Alleen voor de parken,

invalswegen en de binnenstad, streven we een hoger onderhoudsniveau na, namelijk B. Bij verhardingen en civieltechnische kunstwerken is sprake van achterstallig onderhoud. Naast de investeringsimpuls hebben we het onderhoudsbudget in 2014 structureel verhoogd met respectievelijk € 2 miljoen voor verhardingen en een extra impuls van € 4,1 miljoen voor civieltechnische kunstwerken. Voor de laatste is geen dekkend onderhoudsbudget beschikbaar.

Bij verkeersregelinstallaties en speeltoestellen is geen structureel budget aanwezig voor het vervangen aan het einde van de technische levensduur.

Voor verkeersregelinstallaties onderzoeken we de mogelijkheden om op termijn met minder installaties toe te kunnen. Indien dit niet het geval is, wordt de noodzakelijke vervanging opgenomen in het investeringsplan. Bij speelvoorzieningen worden versleten speeltoestellen verwijderd in plaats van

vervangen en als voorzieningen in een bepaalde buurt niet meer aansluiten bij de leeftijdscategorie worden ze verwijderd en elders ingezet.

Bij de gemeentelijke waterpartijen zijn, met uitzondering van de ontvangstplicht van de baggerspecie van het waterschap, er voor het baggeren van de watergangen geen middelen gereserveerd. Vervangingsinvesteringen zijn nauwelijks aan de orde en treden vooral op bij oevers die permanent van een oeververdediging zijn voorzien.

Voor het beheer en onderhoud van de duikers zijn geen middelen beschikbaar.

Onderstaand schema geeft de lasten weer, zoals opgenomen in de verschillende programma's van de programmabegroting 2014.

Kapitaalgoed (x 1.000)	Programma	Beleids- veld / product	2014	2015	2016	2017	2018
Riolering	4	E.722.00 t.e.m. E722.06	11.314	11.585	11.578	12.064	12.570
Openbare Ruimte: Wegen	4	E.210.00	2.956	2.995	2.282	2.206	2.066
Verkeersregelinstal.	4	E.211.01	984	979	968	967	964
Civiel. kunstwerken	4	E.210.02	698	796	784	773	761
Openbare Verlichting	4	E.210.05	1.209	1.207	1.207	1.208	1.208
Waterpartijen	4	E.240.00	392	532	528	519	502
Groen	4	E.560.00	4.417	4.305	4.320	4.344	4.374
Speelvoorzieningen	4	E.280.00	528	533	536	541	545
Sportaccommodaties	2	E.530.01 E.530.02 E.531.00 E.531.01	2.111	1.909	1.890	1.861	1.840
Totaal			24.609	24.841	24.093	24.483	24.830

PARAGRAAF 6. VERBONDEN PARTIJEN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente én financieel deelneemt én zeggenschap heeft. De gemeente Roosendaal neemt zowel deel in rechtspersonen, tot stand gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet Gemeenschappelijke Regelingen als in rechtspersonen, gestoeld op privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Visie en doelstellingen

Onze doelstelling is te zorgen dat verbonden partijen op effectieve en efficiënte wijze hun doelstelling realiseren. Uitgangspunten hierbij zijn een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeente en de verbonden partij door een scheiding van klantrol (vakwethouder) en eigenaarrol (andere wethouder) en transparante overeenkomsten.

- Wij hebben de onderstaande doelstellingen ten aanzien van verbonden partijen:

- Wij bewaken de continuïteit van de verbonden partij op korte en lange termijn.
- Wij versterken onze positie ten opzichte van verzelfstandigde organisaties en realiseren een uniforme gedragslijn in de aansturing middels de regionale planning- en controlfunctie.
- Wij maken binnen de financiële en inhoudelijke kaders, met zoveel mogelijk organisaties prestatieafspraken en leggen deze afspraken vast in dienstverleningsovereenkomsten.
- Wij bewaken het nakomen van de prestatieafspraken met rapportages en accountgesprekken.
- Wij beoordelen de positie van de verzelfstandigde organisaties, waarbij met name het nut van het handhaven van een zelfstandige positie wordt afgewogen tegen het zelf weer uitvoeren, uitbesteden aan de markt of het volledig privatiseren.

Het bewaken van de continuïteit van de deelnemingen vindt plaats op basis van een tweetal indicatoren opgenomen in onderstaande tabel, te weten de liquiditeit¹ - en solvabiliteitsratio².

Doelstelling	Indicator	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Theoretische norm
Bewaken van de continuïteit van de verbonden partijen op korte termijn	Percentage partijen met een voldoende liquiditeitsratio	77%	77%	67%	100%
Bewaken van de continuïteit van de verbonden partijen op lange termijn	Percentage partijen met een voldoende solvabiliteitsratio	77%	77%	86%	100%

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt het gemeentelijke weerstandsvermogen uiteindelijk als buffer. Zij kunnen derhalve volstaan met een klein eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen en hoeven dus geen omvangrijke reserves aan te houden. Mede in dat licht is door de Bestuurscommissie Midden

van de Regio West-Brabant in het voorjaar van 2011 een normenkader opgesteld, op grond waarvan - voor zover in deze van belang - het aanhouden van reserves door gemeenschappelijke regelingen aan banden wordt gelegd. Dit heeft uiteraard een negatief effect op de liquiditeit- en solvabiliteitsratio.

¹ De liquiditeitsratio geeft aan of een deelneming op korte termijn in staat is aan de betalingsverplichtingen te voldoen. De score voor liquiditeit wordt bepaald aan de hand van de zgn. current ratio: de verhouding van de vlottende activa ten opzichte van de vlottende passiva. Een score van 1 (waarbij de kortlopende schulden betaald kunnen worden uit de vlottende activa) wordt als voldoende aangemerkt.

² De solvabiliteitsratio geeft aan of een deelneming voldoende omvang van het eigen vermogen heeft in relatie tot het totale vermogen. De score voor solvabiliteit wordt bepaald aan de hand van de solvabiliteitsratio: de verhouding tussen het eigen en het totale vermogen. Een score van 0,2 (waarbij dus 20% van het in de activa geïnvesteerd vermogen uit eigen middelen is gefinancierd) wordt als voldoende beoordeeld.

Belangrijke ontwikkelingen

Beëindiging of wijziging in bestaande participaties zijn:

- In het najaar 2014 worden de samenwerkingsverbanden Stadsoevers Bestuur B.V. en Stadsoevers C.V. beëindigd wegens markttechnische omstandigheden. Ook Gemeente Roosendaal Commanditaire Deelneming B.V. kan dan worden opgeheven.
- Attero N.V. is in het voorjaar 2014 verkocht.

Belangrijke ontwikkelingen verbonden partijen

- Parkeerbeheer Roosendaal B.V.: het organisatieontwerp van Parkeerbeheer Roosendaal B.V. en mogelijke kostenbesparingen worden onderzocht.
- Omgevingsdienst Midden - en West Brabant: bij de OMWB staat het jaar 2015 onder andere in het teken van de nieuwe omgevingswet. Belangrijk onderdeel van deze wet is dat gemeenten met hun organisatie en medewerkers een bepaald kwaliteitsniveau voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving moeten halen.
- De OMWB moet met ingang van 2015 een bezuinigingstaakstelling van drie procent gedurende drie jaren realiseren.
- Borchwerf II: Op 13 augustus 2014 wordt de opdracht verleend voor de aanleg van de verbindingsweg tussen Majoppeveld en Borchwerf. Teneinde de provinciale subsidie veilig te kunnen stellen dient deze weg op 1 juli 2015 gereed te zijn.
- Als laatste te verwerven gronden zijn per 31 juli 2014 alsnog de eigendommen van Wittebols in veld B verworven. Daarmee kan dit deel van het bedrijventerrein dat op Roosendaals grondgebied is gelegen ook volledig worden gerealiseerd.
- Per 1 januari 2015 loopt de financieringsovereenkomst van Borchwerf II C.V. af met de Rabobank. Thans lopen gesprekken met de BNG of binnen de kaders van het garantiebepsluit van de gemeenteraad van 4 juli 2012 alsnog een financieringsarrangement kan worden afgesloten. Immers in 2012 is door het niet kunnen verwerven van Wittebols het niet tot een daadwerkelijke financiering gekomen.
- Werkplein: Roosendaal gaat per 1 januari 2015 een Gemeenschappelijke Regeling aan met de volgende gemeenten: Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Rucphen en Zundert. Het jaar 2015 is een integratiejaar. Roosendaal start in 2015 met een eigen locatie en begroting. De gemeenten hebben samen ook één begroting. In 2015 worden de begrotingen en de organisaties samengevoegd. Roosendaal houdt een eigen dienstverleningslocatie. De hoofdlocatie is Etten-Leur.

- Zwembad De Stok Exploitatie B.V.: onderzocht wordt of zwembad De Stok geprivatiseerd kan worden.
- N.V. Saver: In 2015 zijn de resultaten van de evaluatie van de samenwerking met N.V. Saver bekend.
- Regio West-Brabant: de ontwerpbegroting 2015 is vastgesteld. Naar aanleiding van de zienswijzen van de deelnemende gemeenten op de begroting 2015 wordt de indexering teruggebracht naar het niveau van de Kaderbrief. Dit leidt wel tot een extra taakstelling van € 34.000, die moet worden opgevangen binnen de huidige budgetten. Het voorstel ten aanzien van het Regiofonds wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 10 december 2014 behandeld. Vanaf 2016 wordt de bijdrage in apparaatskosten via een vast bedrag per inwoner berekend.
- Het Monumentenfonds heeft als gevolg van de economische crisis te maken met sterk teruglopende huurinkomsten. De huurder van het Kasteel Maurick is failliet gegaan, waardoor voorlopig geen rente op achtergestelde leningen wordt betaald. Wij volgen dit nauwlettend.
- Veranderde wetgeving: door de invoering van de heffing vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven en mogelijke BTW-heffing bij samenwerkingsvormen tussen gemeenten moeten juridische structuren van verbonden partijen opnieuw beoordeeld worden en zo nodig heroverwogen worden.

Regionale samenwerking

- De Rekenkamer West-Brabant is in januari 2014 een onderzoek gestart naar het onderwerp 'verbonden partijen' in de gemeenten Geertruidenberg, Moerdijk en Roosendaal en heeft daarvoor een aantal verbonden partijen gekozen voor een casestudy. Voor Roosendaal betrof het de volgende verbonden partijen: GR Openbare gezondheidszorg West-Brabant, GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, GR Werkvoorzieningschap West-Noord Brabant en GR Regio West-Brabant. De eindrapportages en de koepelnotitie worden in de zomer van 2014 aan de gemeenteraden aangeboden.
- Bezien zal worden of de verwachte nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen en het rekenkamerrapport 'Verbonden partijen' aanleiding geven tot aanpassing van de 'Kadernota Verbonden partijen'.

4

BIJLAGE

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming
1	P1	Stichting Administratiekantoor dataland/BV Dataland (Gouda)	Beschikbaarstelling van geo. info voor en door gemeenten	jaarlijkse bijdrage
2	P1	GR Veiligheidsregio West en Midden Brabant (Tilburg)	Intergemeentelijke samenwerking veiligheidzorg	26 Gemeenten
3	P1	Regio West-Brabant (RWB) (Etten-Leur)	Intergemeentelijke samenwerking op aantal beleidsterreinen	19 gemeenten
4	P2	GR programma schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (Breda)	Samenwerkingsovereenkomst voor uitvoering van de registratie van de leerplichtwet	18 West-Brabantse gemeenten
5	P2	De Stok Eigendom BV (Roosendaal)	Beheer zwembad	Aandeelh. 100%
6	P2	De Stok Exploitatie BV (Roosendaal)	Exploitatie zwembad	Aandeelh. 100%
7	P2	NV Monumentenfonds Brabant (Vught)	Instandhouding monumentale kerk St Jan	Aandeelh. 5.000
8	P3	NV Rewin	Versterking regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.	Aandeelhouder 9%
9	P3	Roosendaal Borchwerf II BV (Roosendaal)	Financiering Borchwerf II en gemeentegarantie	Aandeelhouder 100%
10	P3	Borchwerf II CV (Oud Gastel)	Exploitatie Borchwerf II	Aandeelhouder 24% (indirecte deelneming)
11	P3	Borchwerf II BV (Oud Gastel)	Exploitatie Borchwerf II	Aandeelhouder 25%
12	P3	GR Werkvoorzieningschap West-brabant (Roosendaal)	Sociale werkvoorziening in West Brabant	9 Gemeenten West Brabant
13	P3	Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV (Roosendaal)	Het realiseren en exploiteren van de Smart Climate Grid in de nieuwbouwwijk Stadsoevers	Aandeelhouder 100%
14	P4	GR Werkplein (oprichting per 1 januari 2015)	Zoveel mogelijk burgers van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt, of indien dit niet haalbaar is, in de maatschappij	6 gemeenten
15	P4	Stichting Beheer Borchwerf II (Oud Gastel)		Roosendaal, Halderberge, Ondernemers Borchwerf II
16	P4	Parkeer Beheer Roosendaal BV (Roosendaal)	Uitvoering parkeerbeleid en exploitatie parkeergarages en vrachtwagenparking	Aandeelh. 95%

Verwachte omvang Eigen Vermogen 2015		Verwachte omvang Vreemd Vermogen 2015		Verwachte fin resultaat 2015	Omzet cq bijdrage gemeente 2015
01-jan	31-dec	01-jan	31-dec		
* € 495.250	* € 495.250	* € 699.845	* € 699.845	€ 0	nvt
€ 14.284.293	€ 8.984.293	€ 45.271.199	€ 59.289.311	€ 0	€ 4.595.017
* € 537.000	* € 537.000	* € 12.834.000	* € 12.834.000	€ 0	€ 1.252.566 (excl evt bijdrage Regiofonds)
* € 40.743	* € 40.743	* € 1.102.774	* € 1.102.774	€ 0	bijdrage dmv beschikbaar stellen personele capaciteit
€ 357.000	€ 357.000	€ 6.203.000	€ 6.203.000	€ 0	nvt
€ 681.000	€ 681.000	€ 1.671.000	€ 1.671.000	€ 0	€ 1.552.000
* € 6.029.686	* € 6.029.686	* € 5.596.424	* € 5.596.424	€ 0	nvt
€ 542.645	€ 542.645	€ 4.250.154	€ 4.250.154	€ 0	€ 126.534
€ 42.000	€ 42.000	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
* € 9.818.000	* € 9.818.000	* € 11.672.600	* € 11.672.600	n.b.	nvt
* € 595.287	* € 595.287	* € 159.119	* € 159.119	n.b.	nvt
€ 0	€ 0	€ 22.780.000	€ 21.294.000	€ 0	Gemeentelijke bijdrage: € 1.583.146 Betaalde rijksge- den: € 15.712.000. Gemeentelijke opdrachten: € 1.400.000
n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
* € 198.263	* € 198.263	* € 401.796	* € 401.796	€ 0	2013: € 59.170
* € 1.227.935	* € 1.227.935	* € 20.477.730	* € 20.477.730	n.b.	€ 880.363

4

BIJLAGE

Nr	Progr	Verbonden partij (vestigingsplaats)	Publiek belang	Deelneming
17	P4	NV Saver (Roosendaal)	Afvalinzameling	Aandeelh. 40% = 2.400 aandelen
18	P4	GR Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Tilburg)	Intergemeentelijke samenwerking Milieu	8 Gemeenten
19	P4	Regionale Milieudienst	Milieutaken (in liquidatie)	6 gemeenten
20	P5	GR Openbare Gezondheidszorg (Breda)	Openbare gezondheidszorg (GGD)	26 Gemeenten
21	P5	Regionale Ambulance-voorziening Brabant Midden-West-Noord (Den Bosch)	Verlenen van ambulancezorg	47 gemeenten
22	P6	Belastingsamenwerking West-Brabant (Etten-Leur)	Heffing en invordering van belastingen en uitvoering van de Wet WOZ	8 gemeenten en 1 waterschap
23	P6	NV Brabant Water (Den Bosch)	Watervoorziening	Aandeelh. 4,06%= 112.630 aandelen
24	P6	NV Bank Nederlandse Gemeenten, BNG (Den Haag)	Overheidsfinanciering	Aandeelh. 1% = 56.862 aandelen
25	P6	Verkoop Vennootschap BV (Den Bosch)	Heeft de aan RWE gegeven garanties van de verkopende aandeelhouders van aandelen Essent overgenomen en instrueert de escrow agent voor de in escrow gestorte waarborgsommen.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).
26	P6	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (Den Bosch)	Betreft het 50% belang dat Essent had in NV EPZ die ondermeer eigenaar is van de kerncentrale te Borssele.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).
27	P6	Claim Staat Vennootschap BV (Den Bosch)	Beheert de door Essent NV en Essent Nederland BV ge-cedeerde eventuele schade-vergoedingvordering op de Staat der Nederlanden voort-vloeiend uit de lopende proce-dure tegen de splitsings-wet-geving.	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).
28	P6	Enexis Holding NV (vh Essent NV Rosmalen)	Transport en distributie van energie en instandhouding van netwerken daarvoor (voorheen onderdeel van Essent).	Aandeelh. (zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%). Agiores 2.436,3 mio
29	P6	Vordering op Enexis BV	Bevat een lening van de aandeelhouders (voorheen van Essent Nederland BV) aan Enexis Holding NV	Aandeelh.
30	P6	(Den Bosch)	Vertegenwoordigt de verkopende aandeelhouders van aandelen Essent als medebeheerder van de escrow-rekening waarop gelden zijn gestort als waarborg.	(zeer gering) 149.682.196 aandelen waarvan Roosendaal 23.510 stuks. (0,0157%).

Toelichting:

* Omdat van betreffende verbonden partijen geen opgave van te verwachten eind- en vreemd vermogen is ontvangen zijn de cijfers uit de jaarrekening 2013 vermeld.

Verwachte omvang Eigen Vermogen 2015		Verwachte omvang Vreemd Vermogen 2015		Verwachte fin resultaat 2015	Omzet cq bijdrage gemeente 2015
01-jan	31-dec	01-jan	31-dec		
* € 27.479.864	* € 27.479.864	* € 8.835.199	* € 8.835.199	n.b.	n.b.
* € 444.237	* € 444.237	* € 13.317.568	* € 13.317.568	n.b.	€ 889.713
n.b.	n.b.	n.b.	n.b.		n.v.t.
€ 3.166.000	€ 3.040.000	€ 12.901.000	€ 12.477.000	€ 0	€ 1.435.041
€ 8.922.000	€ 8.922.000	€ 20.600.000	€ 18.440.000	€ 0	nvt
* € 1.066.545	* € 1.066.545	* € 2.478.032	* € 2.478.032	€ 0	€ 1.202.481
€ 520 miljoen	€ 561 miljoen	€ 384 miljoen	€ 399 miljoen	€ 41 miljoen	nvt
n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	nvt
* € 347 miljoen	* € 347 miljoen	* € 98 miljoen	* € 98 miljoen	n.b.	nvt
* € 1.616.680	* € 1.616.680	* € 111.272	* € 111.272	n.b.	nvt
* € 52.387	* € 52.387	* € 12.484	* € 12.484	n.b.	nvt
* € 3.370 miljoen	* € 3.370 miljoen	* € 2.895 miljoen	* € 2.895 miljoen	n.b.	nvt
* € 82.250	* € 82.250	* € 862 miljoen	* € 862 miljoen	n.b.	nvt
* € 9.877.738	* € 9.877.738	* € 103.732	* € 103.732	n.b.	nvt

PARAGRAAF 7. GRONDBELEID

Inleiding

Grondbeleid van een gemeente is uitvoerend beleid, dienstbaar aan het ruimtelijk beleid. Het grondbeleid wil zo goed mogelijk het ruimtelijk beleid van de Structuurvisie Roosendaal, geldende en nieuwe bestemmingsplannen en exploitatieplannen, faciliteren met de beschikbare instrumenten teneinde een goed kwalitatief en financieel resultaat te verkrijgen binnen acceptabel vastgestelde risico's.

De gemeente heeft in de nota grondbeleid 2012 'Investeren in ruimte' gekozen voor situationeel grondbeleid. De gemeente hanteert een marktconform grondprijnsbeleid en kostenverhaal bij particuliere initiatieven. Om de twee jaar - nu per 1 januari 2015 - wordt dit grondprijnsbeleid opnieuw afgestemd op de markt.

Situationeel grondbeleid houdt in, dat afhankelijk van de situatie bepaald wordt welke strategie van het grondbeleid zal worden ingezet. De gemeente kan kiezen tussen de volgende ontwikkelstrategieën:

- Planontwikkeling en realisatie door de gemeente zelf (actief grondbeleid).
- Planontwikkeling en realisatie door derden (passief grondbeleid).
- Planontwikkeling en realisatie door publiek-private samenwerking (faciliterend grondbeleid).

Kostenverhaal vindt bij voorkeur plaats via te sluiten privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten.

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening met als onderdeel de grondexploitatiewet in werking getreden. Deze vormt vanaf genoemde datum de basis voor zowel privaatrechtelijk als publiekrechtelijk kostenverhaal. Als dit niet lukt, dient het kostenverhaal plaats te vinden op basis van een door de gemeenteraad (tegelijk met het bestemmingsplan) vast te stellen exploitatieplan.

Grote gebiedsontwikkelingen maken plaats voor kleinschalige initiatieven, waarbij de eindgebruikers nadrukkelijk in beeld zijn. Particulier opdrachtgeverschap of collectief opdrachtgeverschap nemen vaak de rol over van de projectontwikkelaar. De financieringsmodellen zoals we die voorheen kenden werken niet meer. Banken en financiers hebben zich massaal uit de vastgoed- en bouwmarkt teruggetrokken. Dat vraagt om een andere rol van de overheid. Een rol waarbij we vooral faciliteren, stimuleren en experimenteren. De houding die daarbij past is er een die uitgaat van vertrouwen en van het lef hebben om ook los te laten.

Financiële positie

Ruimtelijke ontwikkelingen zijn vaak complexe, langjarige trajecten waar veel geld mee gemoeid is. Vanwege de verminderde afzet van woningbouwgrond en bedrijfsterreinen zijn verliezen genomen, voorzieningen getroffen ter afdekking van verliesgevende grondexploitaties en winstprognoses naar beneden bijgesteld. Panden en gronden zonder ontwikkeldoelstelling zijn geactiveerd onder materieel vaste activa. Afwaarderingen maken plaats voor structurele afschrijvingen. Ambities zijn bijgesteld. Op de nieuwe marktsituatie is ingespeeld door onder andere afscheid te nemen van marktpartijen en door het temporiseren van de uitgifte prognose.

In het MJP wordt jaarlijks een prognose gegeven van de te verwachten cashflow in de reserve. Uitgangspunt is het financieel gezond houden van de grondexploitaties en het zoveel mogelijk beperken en beheersen van risico's.

Voorraden

Het geïnvesteerd vermogen in het grondbedrijf is geraamd eind 2014 op € 35,4 miljoen (Bouwgronden In Exploitatie: € 29,2 miljoen; Niet In Exploitatie Genomen Gronden: € 6,2 miljoen).

Er zijn twee verliesgevende projecten voor een totaalbedrag van € 1,4 miljoen. Het netto geïnvesteerde bedrag bedraagt daarom € 34 miljoen. De verkoop van gronden, aangekocht voor Borchwerf II C.V., met een boekwaarde eind 2014 van € 21 miljoen, is begroot in 2014.

Benodigde weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeente heeft om de (eventueel) bijkomende niet begrote kosten op te kunnen vangen. Het betreft risico's die nog niet voorzien zijn in projecten en dus niet financieel vertaald zijn in de grondexploitaties. Deze risico's dienen minimaal afgedekt te zijn in de totaal aanwezige weerstandscapaciteit van de gemeente. Dit betreft dan een achtervang voor het geval deze gecalculeerde (niet voorziene) risico's daadwerkelijk optreden. De bestemmingsreserve Grondexploitaties is onderdeel van de totale weerstandscapaciteit van de gemeente Roosendaal.

In vergelijking tot het meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG) 2014 is de maximaal benodigde weerstandscapaciteit gelijk gebleven. Benodigd weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties opgenomen voor een bedrag van € 13 miljoen.

Op basis van de laatste inzichten is bij de verbonden partijen een extra risico geschat vanwege de onzekerheid over de bouw van 122 woningen die noodzakelijk zijn voor het operationeel houden van de Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal (DER) over een periode van tien jaar.

Van het risico Wonen is het project Stadsoevers afgezonderd, omdat na de beëindiging van de samenwerking met de marktpartijen het programma begin 2015 opnieuw wordt beoordeeld. Voor

Spoorhaven (Stadsoevers) wordt gestreefd naar een mogelijk herstart in de komende jaren zonder lasten uit het verleden. De risico's zijn opgenomen in paragraaf 3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Reserve grondexploitaties

Voor de reserve grondexploitaties wordt een doorkijk gegeven naar de toekomst. De volgende tabel geeft de impact op de reserve Grondexploitaties weer tot 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo per 01-01	277.159	1.031.239	1.019.451	990.899	2.260.803
Stortingen	1.052.481	170.356	-	1.299.526	-
Rente bijschrijvingen	-	-	38.229	37.159	84.780
Subtotaal	1.329.640	1.201.595	1.057.680	2.327.584	2.345.583
Onttrekkingen / bestedingen	-298.401	- 182.144	-66.781	-66.781	-31.156
Saldo per 31-12	1.031.239	1.019.451	990.899	2.260.803	2.314.427
Baten grondexploitaties	2014	2015	2016	2017	2018
Verliesvoorziening Nieuwe Markt	90.000				
Verliesvoorziening Knipplein	200.000				
Verliesvoorziening Plantagebaan 179		104.000			
Herontwikkeling Heerle				1.289.189	
Groot Kroeven		66.356			
Landerije	53.320				
Groot Kalsdonk	128.428				
Weihoek	580.733				
Spoorhaven Zuid				10.337	
Subtotaal	1.052.481	170.356	0	1.299.526	0
Onttrekking grondexploitaties	2014	2015	2016	2017	2018
Nieuwstraat 2e fase	38.172	35.625	35.625	35.625	
Verspreide complexen	27.800	31.156	31.156	31.156	31.156
Nieuwe Markt	109.462				
Knipplein	82.177				
Dijkcentrum 1e fase	14.155				
Herontwikkeling onderwijslocaties	26.635				
Verliesvoorziening Plantagebaan 179		115.363			
Subtotaal	298.401	182.144	66.781	66.781	31.156

De reserve grondexploitaties muteert jaarlijks op basis van veranderingen in het resultaat. Dit bestaat uit de volgende drie componenten:

1. Mutaties verliesvoorzieningen: op basis van de herijking van de grondexploitaties worden de nadelige exploitaties in beeld gebracht. De wijzigingen (positief dan wel negatief) ten opzichte van het vorige jaar worden verantwoord in de verliesvoorziening.
2. De resultaten (positief dan wel negatief) van de afgesloten grondexploitaties en niet in exploitatie genomen gronden.

3. Overige: bestaande uit onder andere plangerelateerde opbrengsten en kosten van bebouwde en onbebouwde eigendommen, afboeken van rentekosten, etc.

Daarnaast is het in bepaalde gevallen mogelijk dat een rechtstreekse mutatie plaatsvindt van of naar de algemene middelen. Indien de reserve grondexploitaties in enig jaar negatief wordt, dan dient deze te worden aangevuld vanuit algemene middelen (algemene reserve en/of jaarrekeningresultaat).

In het overzicht op de vorige pagina wordt alleen maar rekening gehouden met kosten, opbrengsten en winstramingen van af te sluiten projecten die nu al in exploitaties zijn opgenomen. Er wordt dus geen rekening gehouden met het afsluiten van verliesgevende grondexploitaties, extra kosten en/of lagere opbrengsten door verder optredende risico's die genoemd zijn in het weerstandsvermogen. Gezien de omvang en aard van het benodigde weerstandsvermogen en de voortdurende vastgoedcrisis is het echter aannemelijk dat in de komende jaren nog vaker risico's uit het weerstandsvermogen geëffectueerd zullen worden.

Daar waar dat bijstelling in kosten en opbrengsten van nu al verliesgevend geprognosticeerde projecten betreft, zal dat leiden tot extra benodigde verliesvoorzieningen, die daarmee de prognose uit bovenstaande tabel direct verder onder druk zetten.

Prospectie grondexploitaties

In de volgende tabel wordt per project en op totaalniveau aangegeven wat de saldo's van de projecten zijn welke voortkomen uit de herziene grondexploitaties op zowel netto contante waarde (NCW) als eindwaarde (EW).

		Boek- waarde 01-01-2015	Te verwachten (na 01-01-2015)		Ver-wacht jaar van af-sluiting	Te verwachten (na 01-01-2015)	
			Inkomsten	Uitgaven		Resultaat eindwaar- de	Netto contante waarde (1-1-2014)
Complexen in exploitatie							
Bedrijventerreinen							
305	Majoppeveld Oost	16.003.332	21.688.636	2.483.168	2020	3.584.190	2.769.685
308	Herstr. Majoppeveld deelgeb 1	1.897.836	2.564.741	127.450	2018	571.680	469.879
309	Herstr. Majoppeveld deelgeb 2/4	9.033	134.850	-2.041	2018	127.987	105.196
	Totaal	17.910.201	24.388.227	2.608.577		4.283.857	3.344.760
Woongebieden							
314	Plantagebaan 179	396.580	302.563	21.346	2015	-110.150	-102.342
315	Herontwikkeling Heerle	1.818.856	3.474.561	366.516	2017	1.412.942	1.207.789
317	Gebrande Hoef Moerstra- ten	951.482	1.427.700	476.218	2017	2.184	1.867
320	Van Dregtplein	1.012.494	1.620.000	607.506	2015	4.289	3.966
333	Groot Kroeven	-338.210	0	271.854	2015	31.075	28.734
	Totaal	3.841.202	6.824.824	1.743.440		1.340.340	1.140.014
Diversen							
325	Bulkstraat	2.932.402	5.934.884	2.795.554	2023	825	557
362	Spoorhaven Zuid	4.526.580	9.111.669	4.574.752	2018	10.122	8.859
	Totaal	7.458.983	15.046.553	7.370.306		10.947	9.416
	Subtotaal	29.210.386	46.259.604	11.722.323		5.635.144	4.494.190
Complexen niet in exploitatie							
Woongebieden							
328	't Zand	4.510.336	0	1.544.658			
345	Bloemschevaert	-63.839	0	63.839			
	Totaal	4.446.496	0	1.608.497			
Diversen							
331	Nieuwstraat	950.000	0	298.870			
340	Verspreide complexen	695.000	0	249.250			
399, 402	CPO Nispen	77.830	89.262	11.433			
399, 403	Rembrandtgalerij	-2.710	0	2.709			
	Totaal	1.720.120	89.262	562.261			
	Subtotaal	6.166.616	89.262	2.170.758			
	Totaal	35.377.002	46.348.866	13.893.082		5.635.144	4.494.190

Bij de programmabegroting 2015 zijn de grondexploitaties aangereikt en ter besluitvorming voorgelegd. Een toelichting op Wonen en Bedrijventerreinen is opgenomen in het MPG 2014. Ieder project vergt continue monitoring wat het mogelijk

maakt om proactief bij te sturen. Het creatief inhoudelijk bijstellen van geplande ontwikkelingen en de fasering daarvan dient ervoor te zorgen dat het eindresultaat positiever dan wel minder negatiever wordt.

PARAGRAAF 8. BEDRIJFSVOERING

Algemeen

Bij het raadsbesluit 'Roosendaal in Ontwikkeling – onderweg naar 2020' is de uitdaging voor onze gemeentelijke organisatie geschetst en de wijze waarop de 'kleine overheid' (Roosendaal 2020) in de toekomst moet functioneren. Onze externe en interne dienstverlening moet werken volgens dezelfde principes. Dienstverlening is alles wat én hoe we dat doen voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, bestuur en elkaar. Ook de realisatie van de taakstelling is daarin opgenomen.

In 2020 werkt onze gemeentelijke organisatie op een andere manier en is deze afgeslankt. Kernpunten van onze visie:

- De gemeente treedt terug naar de achtergrond en is slechts één van de vele partijen in het netwerk, kortom: samenwerken in een netwerksamenleving.
- De betekenis van de gemeente als lokale organisatie wordt kleiner en flexibeler.
- Maatwerk en doeldenken in plaats van regeldenken.
- Stimuleren zelfredzaamheid, verbinden van belangen en koppelen van belanghebbenden.
- Gemeente faciliteert, stimuleert en investeert.

Om dit te bereiken zijn in het kader van Roosendaal in Ontwikkeling drie veranderopgaven benoemd:

1. Vergroten van flexibiliteit en mobiliteit

Dit betreft het benutten van de mogelijkheden van digitalisering en het benutten van mobiliteit: uitstroom, doorstroom en instroom. Met als doel om in de toekomst blijvend te kunnen voorzien in de behoefte aan voldoende en kwalitatieve medewerkers. Eén van de aandachtspunten is het digivaardig en digibewust maken van medewerkers.

De gemeente Roosendaal stapt in 2014 over op HR21, het nieuwe landelijke functiewaarderingssysteem dat de VNG specifiek heeft laten ontwikkelen voor gemeenten. HR21 ondersteunt via de beschreven (norm)functies brede inzetbaarheid van medewerkers, resultaatsturing, biedt mogelijkheden tot benchmarking, bevordert onderlinge mobiliteit tussen gemeentelijke organisaties en ondersteunt in die zin ook loopbaanmogelijkheden. Daarnaast wordt in 2014 een traject gestart dat moet leiden tot een nieuw beloningsbeleid.

Dit beloningsbeleid wordt ondersteunend aan de visie 'Roosendaal in Ontwikkeling – onderweg naar 2020'.

In 2015 worden de mogelijkheden voor nieuwe huisvesting van de gemeentelijke organisatie voorgesteld en zal na besluitvorming in de gemeenteraad hiervoor een traject starten.

2. Inzetten op samenwerken en netwerken

Met betrekking tot de bedrijfsvoering wordt samenwerken (in de regio) het uitgangspunt. Dit betekent niet alleen met andere gemeenten, maar ook met onze partners in de samenleving. Onze ICT infrastructuur is daarbij ondersteunend en toereikend om plaats en tijd onafhankelijk (samen) te werken en te netwerken

Enkele voorbeelden van samenwerkingsrelaties zijn:

- De ICT- en KCC-samenwerking in BERM-verband.
- De samenwerking in het Werkplein i.o. met de gemeenten Etten-Leur, Moerdijk, Rucphen, Zundert en Halderberge.
- De archief-samenwerking met het regionaal archief West-Brabant en de gemeente Bergen op Zoom.
- De samenwerking tussen het team Wmo en de maatschappelijke partners in Het Punt.

Iedere samenwerkingsrelatie kent zijn eigen dynamiek en tempo, afhankelijk van de aard van de samenwerking en de partners binnen de samenwerking.

3. Slimmer en anders organiseren

Dit betreft met name procesoptimalisatie van de werkprocessen. In 2015 ligt de focus op de processen van de drie decentralisaties. Deze processen worden ontworpen conform de LEAN-methodiek, waarbij een verbinding wordt gemaakt met het zaakgericht werken binnen de gemeente.

In 2015 werkt ons Lean-team door aan het optimaliseren van processen.

We gaan app's inzetten om sneller en interactiever de mening van inwoners en ondernemers te peilen. App's zullen ook worden ingezet voor vermindering regeldruk.

Zaakgericht werken betekent dat we het voor inwoners en ondernemers eenvoudiger maken om met de overheid te communiceren. Was dit tot voor kort voornamelijk éénrichtingsverkeer (van gemeente naar inwoner), met deze nieuwe manier van werken beogen we dit om te buigen. Inwoners moeten in staat worden gesteld verzoeken digitaal in te dienen. De veelal PDF-formulieren worden vervangen door volledig digitale formulieren, gekoppeld aan de landelijke voorziening mijnoverheid.nl en een lokale persoonlijke internetpagina. In de gemeentelijke organisatie worden in het verlengde hiervan processen waar mogelijk gedigitaliseerd, papieren documenten steeds verder teruggedrongen en gaan we steeds meer gedigitaliseerd archiveren. Verder streven we er naar het aantal applicaties terug te dringen, met als uiteindelijk doel volledig digitale dienstverlening.

De begroting is vanaf 2015 digitaal beschikbaar via een gratis toegankelijke 'begrotingswebsite'. Naast de gemeenteraad kunnen ook inwoners en ondernemers de begroting digitaal raadplegen.

Door optimalisatie van de processen van Bezwaar en Beroep en Klachtbehandeling wordt getracht het aantal juridische procedures te verminderen. We

gaan deelnemen aan het project Landelijke Uitrol van Mediation bij Overheidsorganen van het ministerie van Economische Zaken (LUMO). Gedurende het project wordt een handreiking ontwikkeld op basis waarvan mediation als alternatieve vorm van geschillenbeslechting zal worden geïmplementeerd binnen de organisatie.

We gaan vroegtijdig toetsen op juridische aspecten en risico's bij besluitvorming, regelgeving, aansprakelijkstellingen, inkoop- en aanbestedingstrajecten etc. Tevens gaan we het project Merkbaar Minder Regeldruk uitvoeren. In deelprojecten zal hieraan vorm gegeven worden onder andere samen met inwoners en ondernemers.

Taakstelling

Met de vaststelling van het raadsvoorstel 'Roosendaal in Ontwikkeling – onderweg naar 2020' is een besluit genomen over de dekking van de uitstroom- en verfrissingsmaatregelen uit de bestemmingsreserve Majeure Opgaven. Daarbij is besloten om uit de besparingen op de organisatie jaarlijks een bedrag terug te storten in de bestemmingsreserve. In 2015 wordt € 1.042.000 teruggestort.

PARAGRAAF 9. SUBSIDIEVERSTREKKINGEN

Subsidies worden verstrekt op basis van de Algemene subsidieverordening Roosendaal die de gemeenteraad op 17 april 2013 heeft vastgesteld.

In 2015 zetten we in op subsidiëring van activiteiten die een aantoonbare bijdrage leveren aan het realiseren van gewenste beleidsdoelen en maatschappelijke effecten.

Door het verstrekken van subsidies laat de gemeente haar beleid uitvoeren. Daarnaast kan de gemeente ervoor kiezen het beleid zelf uit te voeren, samen te werken in de regio of de uitvoering in te kopen. Onder andere door de ontwikkelingen in het sociaal domein is het belangrijk een bewuste afweging te maken tussen de verschillende mogelijkheden.

Voor de uitvoering van het subsidiebeleid zijn er per beleidsveld nadere regels opgesteld.

Deze regels zijn gericht op activiteiten die bijdragen aan, door de gemeenteraad vooraf gestelde, beleidsdoelen - en effecten. Op basis van deze regels kunnen subsidies worden aangevraagd. Het subsidieproces wordt proactief vorm gegeven met belangrijke partners. Over het proces zal uitvoerig gecommuniceerd worden met alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.

Totaaloverzicht beleidskaders

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Stadsvisie	Missie van de Gemeente Roosendaal, die is vastgelegd in de 'Toekomstvisie Roosendaal 2025'.	2008
Coalitieakkoord 2010-2014	Raadsprogramma waarin de koers van de Gemeente Roosendaal voor de bestuursperiode 2010-2014 is vastgelegd.	2010
Collegeprogramma 2010-2014	Collegeprogramma 'Duurzaam kiezen', waarin uitwerking wordt gegeven aan het coalitieakkoord 2010-2014.	2010
Agenda van Roosendaal	Kader voor ombuigen, vernieuwen en investeren.	2011
Kadernota	Inhoudelijk en financieel beleidskader.	2013
Programmabegroting	Begroting waarin doelstellingen, activiteiten en budgetten in onderlinge samenhang worden opgenomen.	2013
Communicatievisie	Visie en uitwerkingsprogramma waarin de koers voor de communicatie wordt uitgezet.	2011
Wijkperspectieven	In de wijkperspectieven is per wijk/dorp aangegeven wat op het gebied van leefbaarheid de streefbeeld voor 2018 zijn.	2011
Economische Visie	De Economische Visie is de paraplu nota voor waar Roosendaal in 2020 economisch wil staan. Op onderdelen zullen nog hieruit voortkomende actieplannen worden opgesteld.	2012
Integraal Bedrijventereinbeleid	In deze notitie zijn de doelstellingen interactief en integraal geformuleerd.	2007
Detailhandelsnota	De nota dient als basis om de gewenste detailhandelsstructuur richting te geven en plannen te stimuleren en faciliteren.	2007
Kantorenprogramma	Vraag en aanbod zijn met elkaar geconfronteerd en de zones zijn benoemd waarop voldoende aanbod kan worden gerealiseerd.	2004
Bestuursopdracht Arbeidsmarktbeleid	Kort gezegd gaat het om matchen van vraag en aanbod, de beleidsvelden 'economische zaken' en 'sociale zaken' worden verder geïntegreerd.	2006
Bestuursopdracht Arbeidsontwikkeling SW	De bestuursopdracht heeft als doelstelling te komen tot een integrale benadering van arbeidsontwikkeling in de totale keten, een versterking van de regiefunctie van de gemeenten op de uitvoering waardoor de toekomstige financiële tekorten zoveel mogelijk worden beperkt.	2013
Marketingplan Binnenstad	Het marketingplan binnenstad is een dynamisch raamplan voor de marketing en promotie van de Roosendaalse binnenstad.	2012
Sociale Visie	De Sociale Visie is de paraplu nota voor waar Roosendaal in 2020 sociaal wil staan.	2012
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs	Regels voor bouw en onderhoud schoolgebouwen.	2009
Verordening leerlingenvervoer	Regels voor het vervoer van leerlingen van huis naar school en viceversa.	2012
Lokale Educatieve Agenda	Afspraken over afstemming van gemeentelijke taken op het gebied van onderwijs en die van scholen en andere betrokken partijen.	2011
Samen aan de Start	Beleidslijn Voorschoolse Voorzieningen.	2012

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Uitvoeringsprogramma lokaal gezondheidsbeleid	Beschrijving van de speerpunten lokaal gezondheidsbeleid.	2013
Kermisbeleid	Doel- en taakstellingen betreffende de uitvoering van de kermissen.	2013
Integraal evenementenbeleid	Uitgangspunten en doelstellingen betreffende evenementen.	2006
Werkplan integraal horecabeleid	Wat wordt er de komende jaren gedaan op het gebied van openbare orde en veiligheid, ruimtelijk beleid, milieubeleid, handhaving en citymarketing in relatie tot horeca.	2012
Toeristisch-recreatief profiel	Ontwikkelings- en beheerskader waarbinnen het toeristisch-recreatieve product verder wordt afgestemd op maatschappelijke behoeften en economische kansen.	1998
Visie Visdonk	Ontwikkelingskader voor recreatie en natuurontwikkeling op landgoed Visdonk.	2007
Ontwikkelingsperspectief Wouwse Plantage	Ontwikkelingskader voor doorontwikkeling toerisme en recreatie op landgoed Wouwse Plantage.	2004
Toekomstschets en Meerjarenprogramma Brabantse Wal	Ontwikkelingskader voor het Provinciaal Landschap Brabantse Wal.	2010
Buurthuizen bezien	Ontmoetingsfunctie van wijk- en buurthuizen; beleidskader voor het sociaal-cultureel en opbouwwerk	2010
Transitie buurthuizen	Faciliteren en ondersteunen buurthuizen om zelfredzaam te worden bij ontmoetingsfunctie	2012
Nota Cultuur in Beweging	Beleidskader lokaal cultuurbeleid	2007
Monumentennota	Beleidskader voor gemeentelijke monumenten, archeologie en historisch groen	2007
WWB, Bbz, loaw en loaz	Verordening toeslagen en verlagingen WWB.	2013
	Afstemmingsverordening WWB en oplegging en incasso bestuurlijke boete.	2013
	Afstemmingsverordening IOAW en IOAZ.	2013
	Re-integratieverordening.	2011
	Handhavingsverordening.	2011
	Verordening categoriale bijzondere bijstand bevordering maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen.	2013
	Verordening langdurigheidstoelage.	2013
	Verordening cliëntenparticipatie WWB, IOAW en IOAZ.	2011

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
	Beleidsregel re-integratie.	2012
	Uitvoeringsbesluit werkgeverssubsidies 2013.	2013
	Beleidsregel gesubsidieerde arbeid.	2011
	Beleidsregel bijzondere bijstand.	2013
	Beleidsregel bestuursrechtelijke geldschulden en boeten sociale zekerheid .	2013
	Verordening toeslagen en verlagingen WWB.	2013
Minimabeleid	Sociaal Actieplan.	2008
Wet Participatiebudget	Stimuleren samenhang op het gebied van volwasseneneducatie, inburgering en re-integratie.	2009
Visie Modernisering SW	Visie op de gemeentelijke regierol.	2010
Regierol SW	Realisatie contactrol WVS Groep en operationalisatie binnen DVO.	2010
Meerjaren Wmo beleidsplan	Breed beleidskader en uitgangspunten Wmo.	2012
Verordening Wmo	Lokale regelgeving op basis van de wet.	2012
Besluit Wmo	Lokale regelgeving op basis van de wet.	2012
Masterplan wonen-welzijn-zorg	Breed, integraal kader, vooral gericht op ontwikkeling woonservicezones.	2004
Overeenkomst Oost West, Thuis Best 2010 – 2012!	Gezamenlijke verbeteragenda van provincie en West-Brabantse gemeenten betreffende de aansluiting tussen preventief jeugdbeleid en jeugdzorg. Dit was een eenmalig stimuleringsprogramma van de provincie.	2012
Regionale visie op de transformatie op de zorg voor jeugd	Visie op de jeugdzorg vastgesteld door de 18 West-Brabantse gemeenten. Omarmd als Roosendaalse visie Transformatie Jeugd en Onderwijs.	2011
Visie schets van de zorg voor jeugd West Brabant West	Uitgangspunten voor de invoering van nieuwe taken met betrekking tot jeugdzorg.	2013
Structuur Visie	De Structuur Visie is de kadernota op het ruimtelijke domein voor de ontwikkeling van Roosendaal tot 2025.	2012
Rioleringsplan	Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan beschrijft de gemeentelijke rioleringszorg en het hydraulisch functioneren van het primaire stelsel.	2013
Buitenruimtenota	De buitenruimtenota benadert het openbaar gebied als samenhangend geheel. Behalve verhardingen en groen worden hierin ook de openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken, verkeersmiddelen en spelen betrokken.	2013

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Waterplan	Kader waarbij alle aspecten van het "water" op integrale wijze worden behandeld.	2004
De Zoom van West-Brabant	In het Groen- en Landschapsbeleidsplan 'De Zoom van West-Brabant' wordt een visie gegeven op de gewenste ruimtelijke, ecologische en recreatieve ontwikkelingen.	2004
Faunabeheerbeleid	Beschrijft hoe de Gemeente Roosendaal handelt ten aanzien van fauna.	2004
Parkeeruitvoeringsplan (PUP)	Geeft kaders voor de regulering van het parkeren middels betaald parkeren.	2011
Mobiliteitsagenda Roosendaal	Uitvoeringsagenda voortvloeiend uit het GVVP voor de aanpak van een aantal belangrijke mobiliteitsvraagstukken.	2011
Milieubeleidsplan	Beleidskader lokaal milieubeleid.	2004
Gladheidsbestrijdingsplan	Plan voor preventie en bestrijding gladheid (jaarlijkse actualisatie).	2013
Woonvisie	Kaders voor woningbouwprogramma en woonconvenant.	2010
Woonconvenant	Hierin worden afspraken over woningtoedeling, sociale woningbouw, doelgroepen e.d. tussen gemeente en corporaties vastgelegd.	2011
Woningbouw-programmering	Verdeling nieuwbouwwoningen en sloop/ nieuwbouwprojecten, kwalitatief en kwantitatief.	2012
Grondbeleidnota	Beleid met betrekking tot het aan- en verkopen van gronden.	2012
Nota grondprijnsbeleid	Beleid met betrekking tot grondprijzen.	2012
Welstandsnota	Toetsingskader.	2013
Kadernotitie nWRO	Implementatie nieuwe wetgeving Ruimtelijke ontwikkeling.	2008
Beoordelingskader Initiatieven Buitengebied	Beschrijft hoe de Gemeente Roosendaal invulling geeft aan RO instrumentarium van de provincie Noord-Brabant gericht op het buitengebied.	2010
Nota Arbeidsmigranten	Integrale aanpak om arbeidsmigratie in goede banen te leiden	2013
Veiligheid, uw en onze zorg! Integraal Veiligheidsplan 2012 - 2014 Roosendaal	Deel 1 Kadernota 2012-2014 bevat de visie, uitgangspunten, prioriteiten en ambities met de organisatie en de methodiek. Deel 2 Actieplan 2013 biedt een overzicht van de activiteiten in 2013 met een koppeling aan de financiële ruimte in de begroting 2013.	2011
Legesverordening	Verordening tot oplegging en inning van leges.	2012
Beleidskader inzake risicomanagement en weerstandsvermogen		2008

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido)	Landelijk vastgestelde spelregels voor financieringsactiviteiten van de decentrale overheden.	2008
Regeling tot wijziging van de uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)	Uitwerking van de Wet Fido in regels als gevolg van de kredietcrisis.	2009
Financiële verordening	Uitgangspunten voor het financieel beleid alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie.	2008
Treasurystatuut	Verplicht op te stellen interne beleidsregels hoe om te gaan met de treasury-functie binnen de gemeente, o.a. omvattende het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, beleggingen en garantstellingen.	2009
Beleidskader en actualisatie Reserves en Voorzieningen	Dit beleidskader bevat de spelregels en bevoegdhedenverdeling ten aanzien van reserves en voorzieningen.	2012
Kaders invulling financieringsbehoefte	De gemeente heeft onderzoek gedaan naar de toekomstige financieringsbehoefte in de periode 2010-2015. Naast de grote investeringsprojecten en de grondexploitaties spelen de reguliere aflossingen op de leningenportefeuille daarbij een rol. Er is een investeringsbehoefte geduid van circa € 200 miljoen in die periode.	2010
Wet HOF en Wet verplicht Schatkist-bankieren (vSB)	De wettelijke verankering van Europese afspraken van het Stabiliteits- en Groeipact met het reeds bestaande Nederlandsche budgettaire beleid.	2013
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017	
Buitenruimtenota verbindend beheren	Onderhoudsplan Openbare Ruimte (OOR) 2014 -2017	
Baggerplan Waterplan	VGRP / GWEL	
Bedrijfsplan gebouwen-beheer	Onderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen 2013	
Beleidskader buitensport-accommodaties.	Beheerplan buitensportaccommodaties 2008-2012	
Strategische waarde gemeentelijke deelnemingen	Beleidskader voor de gemeentelijke deelneming in afzonderlijke rechtspersonen.	1998
Sturing in en door de gemeente Roosendaal van op afstand geplaatste taken	Schets van het theoretisch kader, waarbij is aangegeven welke aspecten van belang zijn bij de aansturing van verzelfstandigde taken, afhankelijk van de soort of mate van op afstand plaatsing.	2000
Kadernota Verbonden Partijen	Regionaal model met afspraken op hoofdlijnen inzake de aansturing van verbonden partijen.	2011
Basismodel Gemeentelijke Samenwerkingsverbanden	Regionaal model met financiële uitgangspunten voor verbonden partijen. Set van afspraken op het gebied van inkoop, Planning en Control, financiën. Vormt een uitwerking van de Kadernotitie.	2011

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Normenkader	Efficiencykorting (3 x 3%) alsmede richtlijnen voor het aanhouden van reserves.	2011
Wet ruimtelijke ordening (inclusief Grondexploitatiewet)	Regeling voor kostenverhaal, binnen- en buitenplanse verevening en enkele locatie-eisen bij particuliere grondexploitatie.	2008
Nota Grondbeleid Investeren in Ruimte	Het grondbeleid biedt de gemeente instrumenten om het ruimtelijk beleid enerzijds uitnodigend te maken en anderzijds financieel te verankeren.	2013
Organisatie verordening		2012
Missie en Visie Roosendaal 2020	Missie, visie en succesbepalende factoren.	2013
P&O-visie	Meerjarenvisie ontwikkeling P&O-beleid.	2010
Beleidskader Competentie-management	Beleidskader voor het werken met en het sturen op competenties.	2011
Arbeidsmarktbeleid	Schets van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de te nemen noodzakelijke maatregelen.	2011
Arbeidsvoorwaarden-beleid	Beleid op het gebied van arbeidsvoorwaarden.	2011
Meerjaren arbobeleidsplan	Arbobeleid als regulier onderdeel van het Bedrijfsvoeringsbeleid.	2009
Gezondheidsbeleid	Beleid gericht op het voorkomen van ziekteverzuim.	2011
Agressiebeleid	Beleid gericht op het voorkomen van agressie-incidenten.	2010
ICT visie en beleid	Visie op de ontwikkeling op het terrein van ICT voor de komende jaren (gekoppeld aan ambities op dienstverleningsniveau).	2012
Informatiebeveiligingsbeleid	Kaders voor de bereikbaarheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie.	2013
Communicatievisie	Visie op de ontwikkeling van communicatiebeleid voor de komende jaren.	2011
Communicatie.com	Programma waarin de communicatievisie is uitgewerkt.	2012
Communicatiebeleid	Evalueren Communicatievisie en Communicatieprogramma.	2012
Budgethoudersregeling	Kader waarin de bevoegdheden en verantwoordelijkheid op budgettair gebied zijn geregeld en waarin nadere financiële budgetregels zijn gesteld.	2008
Nota Activabeleid	Beleidsregels inzake waardering en afschrijving van activa.	2004
Nota Invorderingsbeleid	Beleidsregels omtrent invordering van publiek- en privaatrechtelijke vorderingen van de gemeente op derden.	2000
Treasurystatuut	Verplicht op te stellen interne beleidsregels hoe om te gaan met de treasuryfunctie binnen de gemeente.	2009
Spoorboekje	Jaarlijkse planning van alle P&C-producten met taken en verantwoordelijkheden.	2013

Beleidskader	Omschrijving	Jaar actualisatie
Normenkader rechtmatigheid	Geeft richtlijnen voor zowel de interne als externe rechtmatigheid.	2013
Inkoopbeleid	Beleidsuitgangspunten die gelden bij inkooptrajecten.	2013
Inkoop- en aanbestedingsreglement	Dit document is een uitwerking van het inkoopbeleid, gericht op de interne organisatie.	2012
Inkoopvoorwaarden	In de inkoopvoorwaarden legt de gemeente de standaard door haar gewenste rechten en verplichtingen vast die gelden bij een bepaald inkooptraject.	2013
Algemeen Mandaat-, Volmacht- en Machtigingsbesluit 2014	In het mandaatbesluit wordt geregeld dat bevoegdheden van het college worden opgedragen aan ambtenaren of aan anderen.	2013
Delegatiebesluit	In het delegatiebesluit worden bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college overgedragen.	2010
Herijking subsidiebeleid een contourennota	Subsidiebeleid	2013
Algemene subsidieverordening	Regelgeving voor het aanvragen, verlenen en vaststellen van subsidies (procedures)	2013
Uitvoeringsregels budgetsubsidie	Specifieke regelgeving voor het aanvragen, verlenen en vaststellen van budgetsubsidie	2013

<http://roosendaal.nl>

<http://roosendaal.begroting.pepperflow.nl>

Bezoekadres:
Stadserf 1
tel. 0165-579 111
fax 0165-579 338
e-mail: info@roosendaal.nl

Postadres:
Postbus 5000
4700 KA Roosendaal